

GENERATIONERNES BY

FORSLAG TIL HELHEDSPLAN FOR DE GAMLES BY

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆSEVEJLEDNING

Helhedsplanen er opdelt i *Hovedgreb og tematikker* og *Spillebrikkerne*. *Hovedgreb og tematikker* behandler emner, som forholder sig til de større sammenhænge og området som en helhed, mens *Spillebrikkerne* dykker ned i områdernes forskelligartede potentialer.

Tekst markeret med grøn, er afsnit der opstiller forslag eller behandler fremtidige forhold.

INTRODUKTION OG LÆSNING	<i>Side 4</i>
<i>Områdets historie</i>	<i>Side 5</i>
<i>En by i byen</i>	<i>Side 6</i>
<i>Eksisterende forhold</i>	<i>Side 7</i>
HOVEDGREB OG TEMATIKKER	<i>Side 8</i>
<i>Hovedgreb og Tematikker</i>	<i>Side 9</i>
<i>Tematikker</i>	<i>Side 10</i>
1. <i>Spillebrikkerne</i>	<i>Side 12</i>
2. <i>De grønne og blå arealer</i>	<i>Side 14</i>
3. <i>Bebyggelsesstruktur</i>	<i>Side 18</i>
4. <i>Interne forbindelser og infrastruktur</i>	<i>Side 20</i>
5. <i>Byliv og aktiviteter</i>	<i>Side 22</i>
6. <i>De ydre kantzoner</i>	<i>Side 24</i>
<i>Den samlede mosaik</i>	<i>Side 26</i>
SPILLEBRIKKERNE	<i>Side 27</i>
<i>Nordpolen</i>	<i>Side 28</i>
<i>Sydpolen</i>	<i>Side 33</i>
<i>Kulturaksen</i>	<i>Side 39</i>
<i>Slottet</i>	<i>Side 43</i>
<i>Skolen ved Fårefolden</i>	<i>Side 47</i>
<i>Center for Diabetes</i>	<i>Side 52</i>
DEN SAMLEDE HELHEDSPLAN	<i>Side 58</i>

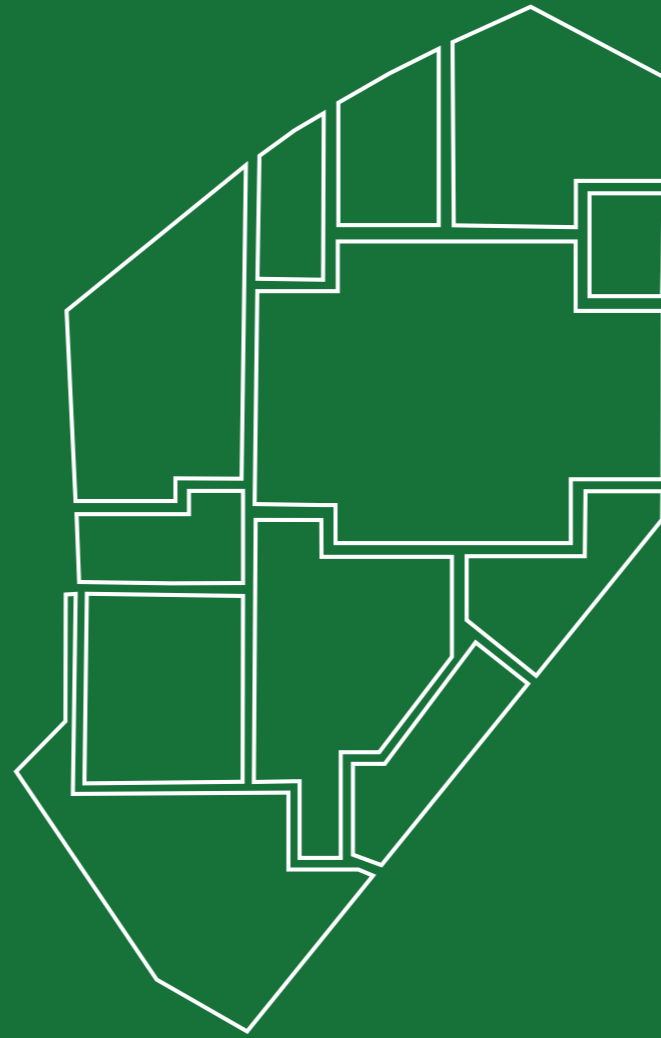
I efteråret 2018 blev det ved Budget 2019 besluttet, at der skal udarbejdes en helhedsplan for De Gamles By. Helhedsplanen skal sikre den rette balance mellem kommunale funktioner og grønne arealer i De Gamles By. Området tilføjes en ny 3-sporet skole med tilhørende idrætshal og produktionskøkken samt nyt Center for Diabetes. Den nye skole skal ligge på den grund, der i dag huser Sundheds- og Omsorgsforvaltningens administration og nyt Center for Diabetes skal ligge på Møllegade, hvor der i dag ligger en nedslidt materielgård.

Den følgende helhedsplan er udarbejdet med lokal inddragelse. I processen er der afholdt seks møder, heraf fire med en tilknyttet referencegruppe bestående af bl.a. Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro, samt to offentlige møder og fem vandringer. Møderne har løbende leveret input til og kvalificeret arbejdet med helhedsplanen. Helhedsplanen peger på anbefalinger og principper for det videre arbejde i De Gamles By. Udover midler til skolen, idrætshal og Center for Diabetes, er der ikke afsat selvstændig økonomi til realisering af helhedsplanens anbefalinger og principper. Finansieringen skal løftes ved kommende budgetforhandlinger, hvorefter projekterne skal konkretiseres. Processen danner grundlag for en kommende lokalplan for De Gamles By.

”

...At pege på principper og afgrænsninger for den nye skole med tilhørende idrætshal og produktionskøkken samt nyt Center for Diabetes i De Gamles By, således at der opnås den rette balance mellem de nye kommunale funktioner og de grønne arealer i området. De nye bygninger skal indpasses i den eksisterende grønne park- og bebyggelsesstruktur, så området bevarer sin særlige identitet som en 'by i byen' og samtidig skaber rum for udvikling, nye sammenhænge samt mødesteder for områdets beboere og brugere.

Program for helhedsplan for De Gamles By, Københavns Kommune

INTRODUKTION OG LÆSNING

OMRÅDETS HISTORIE

HISTORIE OG LÆSNING

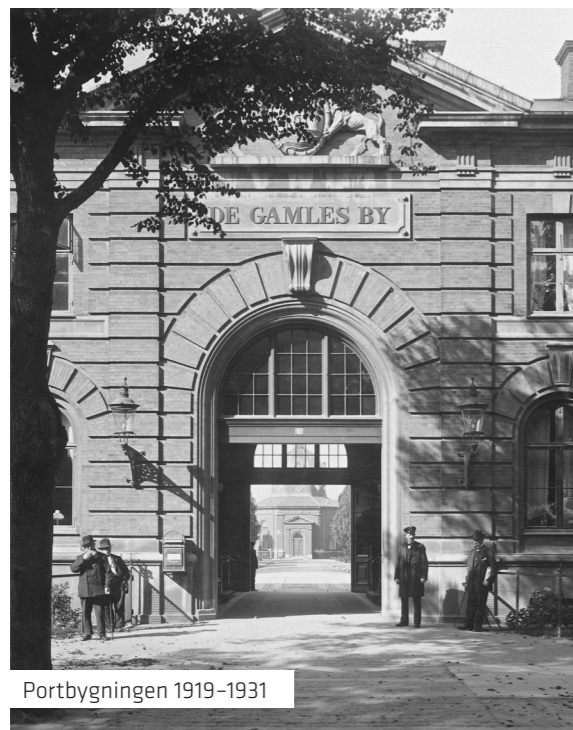
De Gamles By blev opført som "Almindeligt Hospital" 1885-1892 ved arkitekt Vilhelm Petersen på en del af Nørre Fælled. Hospitalet blev i 1919 omdannet til alderdomshjem. Bebyggelsen rummer herudover Københavns Plejehjem, opført 1901 ved arkitekt Gotfred Tvede, samt en række nyere bygninger fra 1950'erne og 1960'erne. Det oprindelige anlæg er symmetrisk opbygget omkring en midterakse med en dobbeltallé bestående af birketræer. Omkring Alléen er placeret seks nord-syd orienterede bygninger. Aksen afsluttes mod Nørre Allé af en portbygning flankeret af østvest-orienterede sidebygninger og mod vest af en kirke, ligeledes flankeret af to bygninger. Bygningerne, der er i to og tre etager, er opført i røde mursten og med afvalmede, skiferbelagte tage. Facaderne er velformede og præget af symmetri.

Slottet, hovedbygningen 1903-1931

Fra Guldbergs Have mod Slottet 1919-1931

Portbygningen 1919-1931

Slottets parkanlæg 1903-1931

Kirken set fra Fårefolden ca. 1903-1931

Kantzone mod forhaverne 1919-1931

Akse mod kirken fra perioden 1903-1931

Luftfoto fra 1934

EN BY I BYEN

NÆROMRÅDET

De Gamles By er beliggende på Indre Nørrebro mellem Tagensvej, Nørre Allé, Møllegade, Guldbergsgade og Sjællandsgade. De Gamles By opleves som et særligt sted, og mange af byens borgere har et særligt forhold til området. De Gamles By er udformet som en åben parkbebyggelse med fritliggende stokke orienteret nord-syd og med grønt mellem bygningerne i kontrast til de omkringliggende tætte karrébebyggelser. Dette er med til, at området opleves som en 'by i byen' og et offentligt grønt rum i byen, hvor naboer og beboere fra nærområdet nyder det mangfoldige grønne åndehul på Nørrebro.

Luftfoto over Nørrebro og De Gamles By

EKSISTERENDE FORHOLD

PROGRAMMER

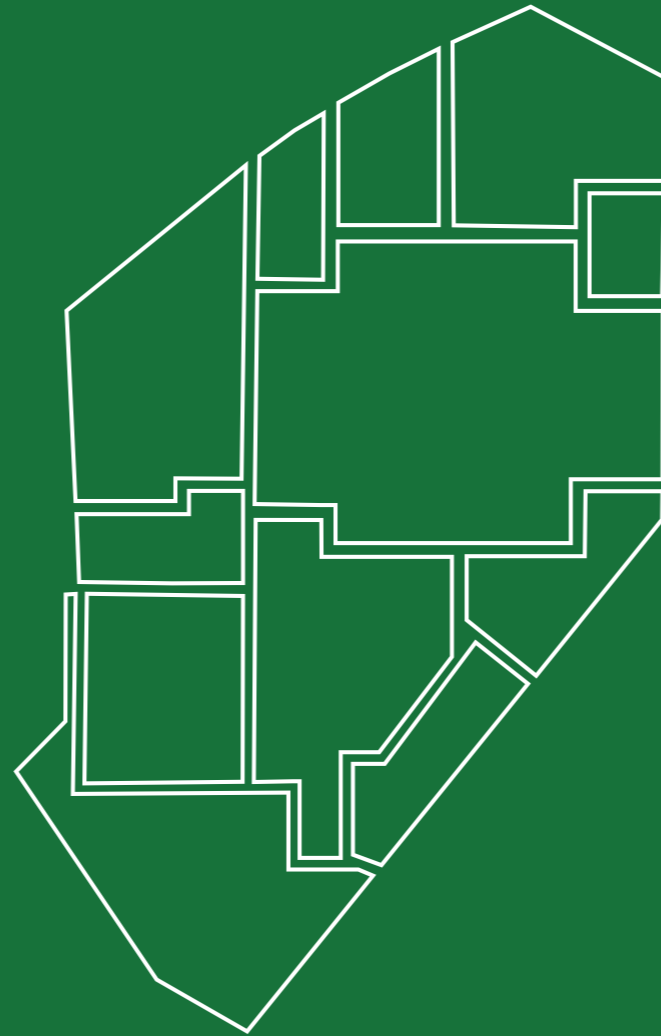
De Gamles By ligger som en grøn oase med funktioner og institutioner primært forbeholdt ældre, børn og sundhedsfremmende formål. Denne unikke sammensætning af brugere og beboere gør området til et særligt sted, hvor hundelufftere, småbørnsforældre, naturelskere, unge og ældre borgere, mødes på tværs af generationer i områdets grønne fællesarealer. Området huser 7 daginstitutioner, plejeboliger fordelt på 5 plejehjem, De Gamles Bys Kirke, Nærgenbrugsstation, Center for Kræft og Sundhed samt en række kommunale arbejdspladser. Fremtidigt skal området huse en ny skole, med tilhørende idrætshal og produktionskøkken, samt det nye Center for Diabetes.

I De Gamles By bor 466 ældre beboere. Udviklingen af De Gamles By skal tage hensyn til beboernes særlige behov. Løsninger skal derfor udvikles af hensyn til og i samarbejde med beboerne.

SIGNATURFORKLARING EKSISTERENDE FORHOLD OG PROGRAMMER

- Belagt areal
- Eksisterende grønt
- Plejeboliger + Funktioner fortrinsvis for ældre
- Børneinstitutioner
- Sundhedsfremmende institutioner
- Øvrige bygninger
- Byggezone for Skolen ved Fårefolden
- Byggezone for Center for Diabetes

HOVEDGREB OG TEMATIKKER

Generationernes By skal styrkes som et særegent natur- og kulturmiljø med mange interne egenarter, idealer og oplevelser, der samler brugere og beboere på tværs af generationer.

Ved at styrke helheden gennem de mere overordnede tematikker søger helhedsplanen at definere området som noget samlet - som én bydel - og derved kan helhedsplanen samtidig udvikle de interne egenarter mere konsekvent. Herved bliver planen et robust redskab, der anviser specifikke indgreb og forbedringer skræddersyet til de konkrete egenarter.

Grebet for helhedsplan for De Gamles By, Tredje Natur

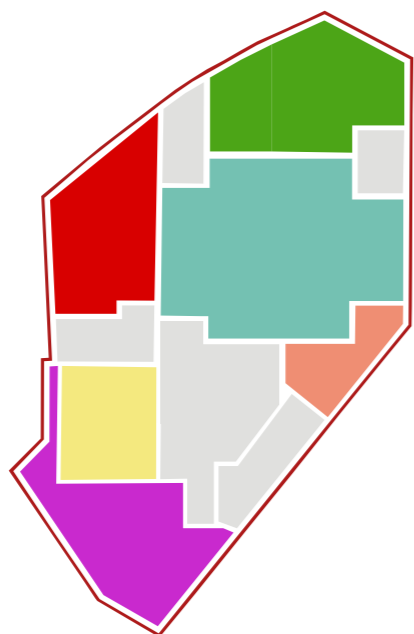
Hovedgrebet: Generationernes By opstår ud fra et ønske om at styrke de eksisterende kvaliteter og karakteren af et område, der samler brugere og beboere på tværs af generationer. Hovedgrebet søger at samle området på tværs af generationer og områder. Hovedgrebet afspejles gennemgående i flere af helhedsplanens rammer og principper.

De 6 tematikker repræsenterer helhedsplanens lag. Deres overordnede strategier danner grundlaget for flere af de konkrete rammer og principper som helhedsplanen stiller i de efterfølgende kapitler. Tematikkerne beskriver helhedsplanens overordnede vision for områdets fremtidige udvikling. De to første tematikker, 1. *Spillebrikkerne* og 2. *De grønne og blå arealer*, arbejder med de enkelte delområder, mens de øvrige tematikker omhandler emner, som bearbejder helheden og binder områderne sammen på tværs.

Rammer og Principper i kapitlet *Spillebrikkerne* beskriver helhedsplanens konkrete og stedsspecifikke tiltag og anbefalinger. De konkrete rammer og principper skal således understøtte og eksemplificere de gode løsninger, men ikke stå i vejen for, at der kan findes alternative løsninger, der understøtter de ønskede strategier for områdets udvikling.

TEMATIKKER

HELHEDSPLANENS LAG OG STRATEGIER

1. SPILLEBRIKKERNE

De Gamles By fremstår som en mosaik af spillebrikker bundet sammen på et grønt tæppe. Området er sammensat af bebyggelser, der repræsenterer deres egen tid i arkitektur og udformning, men trækker på en fælles fortælling. Tilsammen byder området på mange særlige oplevelser og favner forskellige aldersgrupper, anvendelser og udtryk.

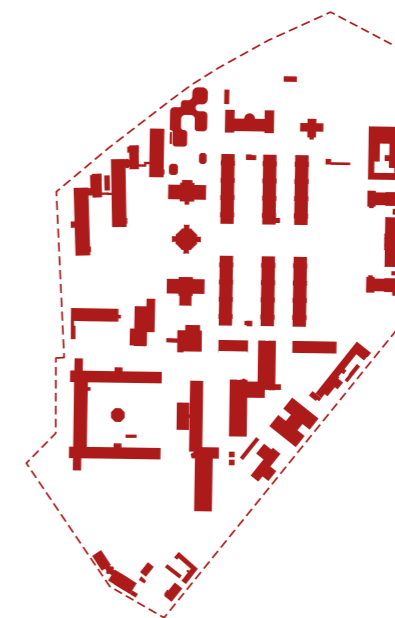
Helhedsplanen ønsker at styrke karakteren af de individuelle spillebrikkers egenart for at skabe et eklektisk, oplevelsesrigt og mangfoldigt område.

2. DE GRØNNE OG BLÅ AREALER

De Gamles By opleves som et grønt åndehul på Nørrebro. Området har flere store karakterfulde træer og grønne arealer, og den åbne bebyggelsesstruktur er med til at gøre de grønne arealer tilgængelige for offentligheden. De grønne arealer er en del af byens frirum, hvor unge som gamle har mulighed for at bruge den nære bynatur.

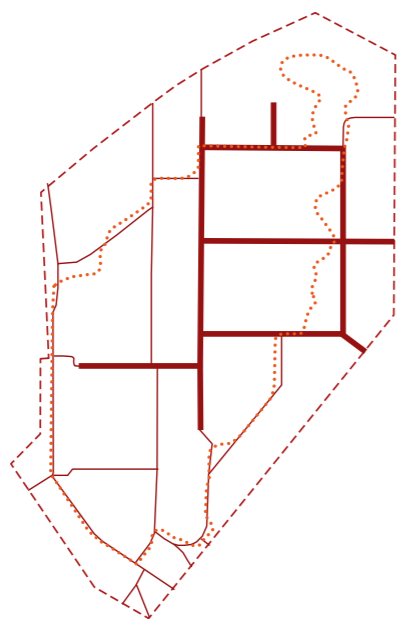
Helhedsplanen ønsker at sikre den grønne balance, når området udvikles, og at der aktivt arbejdes med at plante flere træer og begrønne befæstede arealer. I forhold til fremtidige regnvandsløsninger er der fokus på blå-grønne overfladeløsninger, der bidrager til nye naturoplevelser og højere biodiversitet.

3. BEBYGGELSESSTRUKTUR

De Gamles By fremstår med en særlig karakter der gør at området opleves som 'en by i byen'. Som kontrast til nabolagets lukkede karrébebyggelser er bebyggelsen kendetegnet som en åben parkbebyggelse med fritliggende stokke eller solitære bygningsvolumner i røde nuancer af tegl.

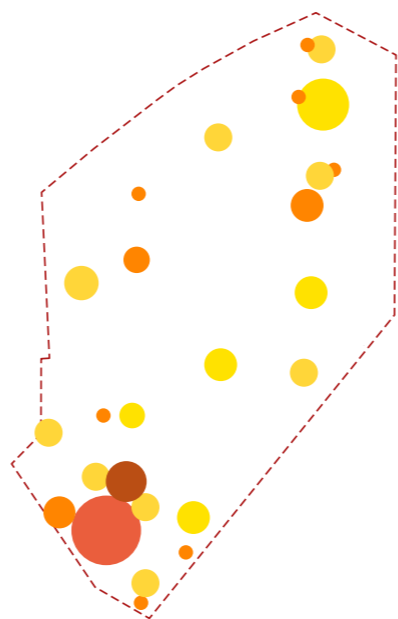
Helhedsplanen ønsker, at de nye bygningsdele og bebyggelser forholder sig til den eksisterende bebyggelsesstruktur og sammenhæng i området. Det anbefales, at de nye bebyggelser og tiltag gennem deres materialitet, sigtelinjer, bygningshøjder og retning indskrives i den eksisterende kontekst i De Gamles By.

4. INTERNE FORBINDELSER OG INFRASTRUKTUR

Infrastrukturen i De Gamles By består af lokal trafik, da der ikke er gennemkørende biltrafik gennem området. De bløde trafikanter færdes via et forgrenet system af belagte og selvtrådte stier uden hierarki.

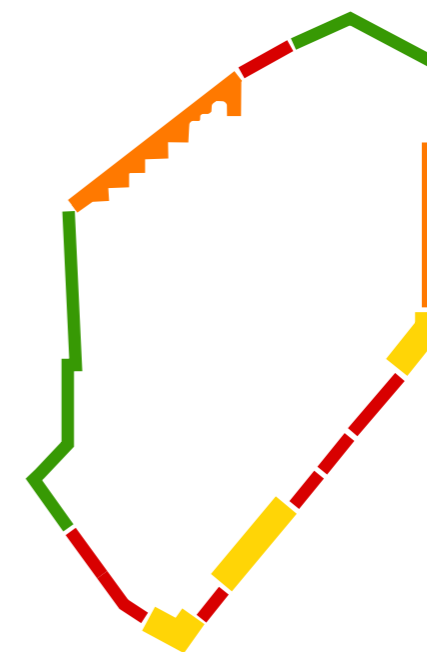
Helhedsplanen ønsker, at De Gamles By bliver en tilgængelig by, hvor både børn og ældre kan færdes sikkert. Det anbefales at styrke de eksisterende forhold for områdets bløde trafikanter.

5. BYLIV OG AKTIVITETER

De Gamles By har en bred sammensætning af brugere og beboere. De forskellige generationer og aldersgrupper sameksisterer og bruger områdets institutioner og grønne arealer.

Helhedsplanen ønsker, at de nye tiltag og aktiviteter i De Gamles By understøtter fællesskaber og inkluderende oplevelser, der går på tværs af generationer. Centralt er muligheden for at mødes, f.eks. om fælles interesser, spisning, træning eller mere uforpligtende møder i hverdagen. For områdets svageste beboere kan det give stor værdi, at man f.eks. kan se eller høre bylivet udfolde sig i området.

6. DE YDRE KANTZONER

Den ydre kantzone definerer områdets møde med byen og overgangen mellem De Gamles By og Nørrebro. Kantzonen der omkranser De Gamles By, optræder i meget forskellig karakter, afhængig af de institutioner og arealer de grænser op til.

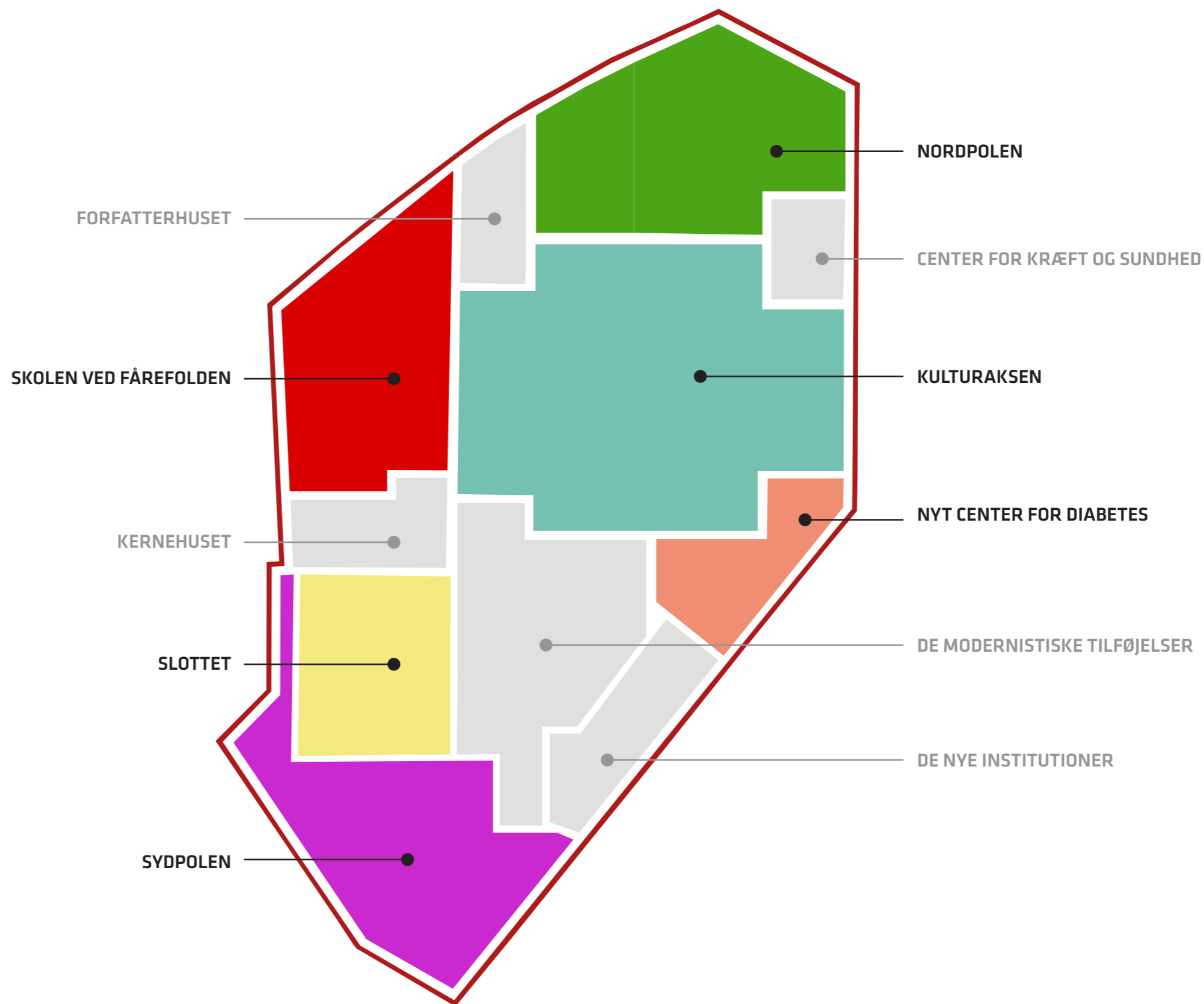
Helhedsplanen ønsker, at de ydre kantzoner fremstår inviterende og med en tydelig og veldefineret overgang, der skaber gode byrum. Ved både strategisk at åbne op og afskærme langs områdets ydre kantzone, vil opholds- og byrumskvaliteterne i de tilstødende grønne arealer styrkes. Samtidig vil en tydeliggørelse af områdets indgange og rumskabende kantzoner være med til at skabe en inviterende overgang til området.

1. SPILLEBRIKKERNE

EKLEKTISK OG MANGFOLDIG

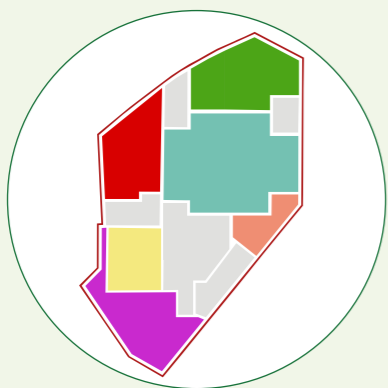
Området består af flere markante bebyggelser, der tilsammen udgør en sammensat mosaik af bebyggede og grønne strukturer med forskelligt udtryk og anvendelse. Som spillebrikker på en plade, danner de tilsammen et rigt billede, hvor hver brik rummer forskellige kvaliteter og udviklingsmuligheder. Både tilsammen og hver for sig er de med til at give området sin egen særlige identitet. Området fremstår eklektisk, som en helhed sammensat af delkomponenter, der tilsammen er med til at gøre De Gamles By til et mangfoldigt og oplevelsesrigt område. Opdelingen af spillebrikkerne repræsenterer ikke de individuelle bruger- eller beboergrupper, de søger i stedet at favne den karakteristiske, arkitektoniske og oplevelsesmæssige diversitet i området.

Helhedsplanen gennemgår udvalgte spillebrikker med stedsspecifikke rammer og principper i de efterfølgende kapitler. De udvalgte spillebrikker er valgt ud fra, hvor der findes det største udviklingspotentiale, mulighed for at dyrke egenarten, og hvor der sker større fremtidige forandringer - eksempelvis de nye byggezoner.

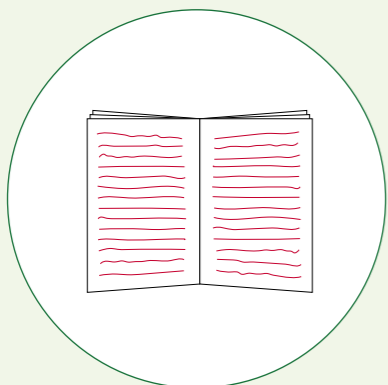
1. SPILLEBRIKKERNE

EGENART

EGENART

Det anbefales, at stillede forslag og nye løsninger i De Gamles By har fokus på at styrke egenarten og den særlige karakter i de individuelle spillebrikker. De individuelle spillebrikkers egenart og særlige karakter er med til at gøre området til et oplevelsesrigt sted, der favner bredt.

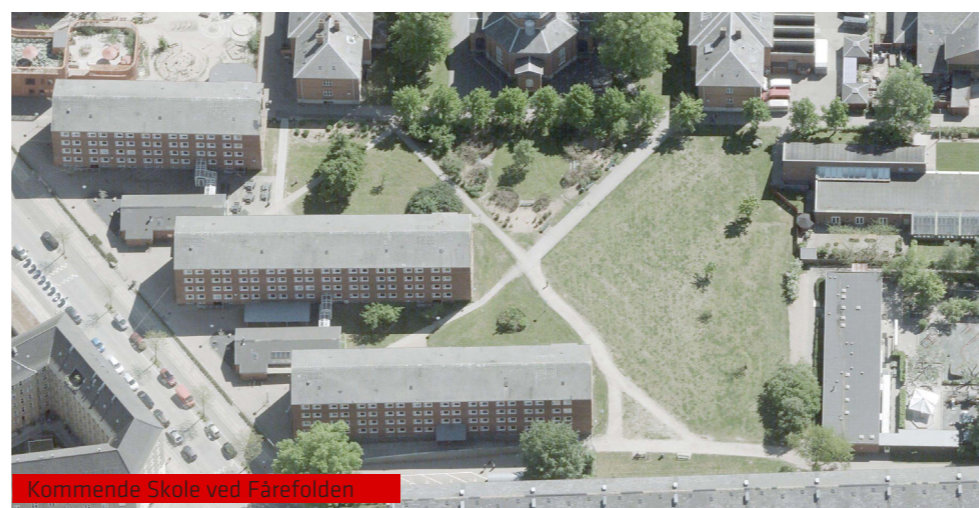
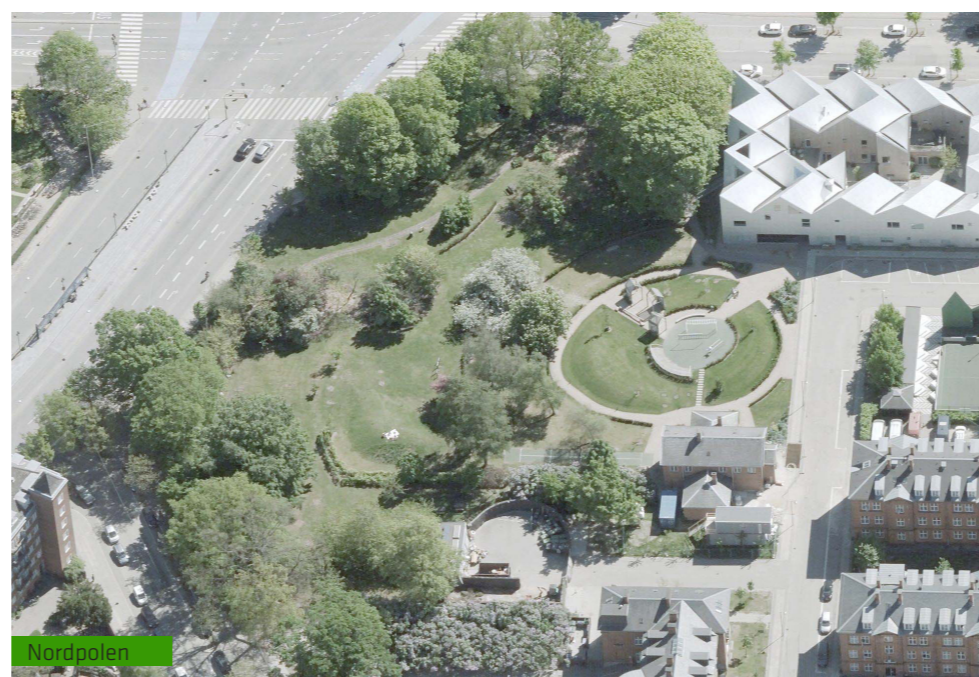
DESIGNMANUAL

Det anbefales, at der udarbejdes en designmanual for De Gamles By, for at sikre og styrke sammenhængen mellem de enkelte områder.

PLEJEPLAN

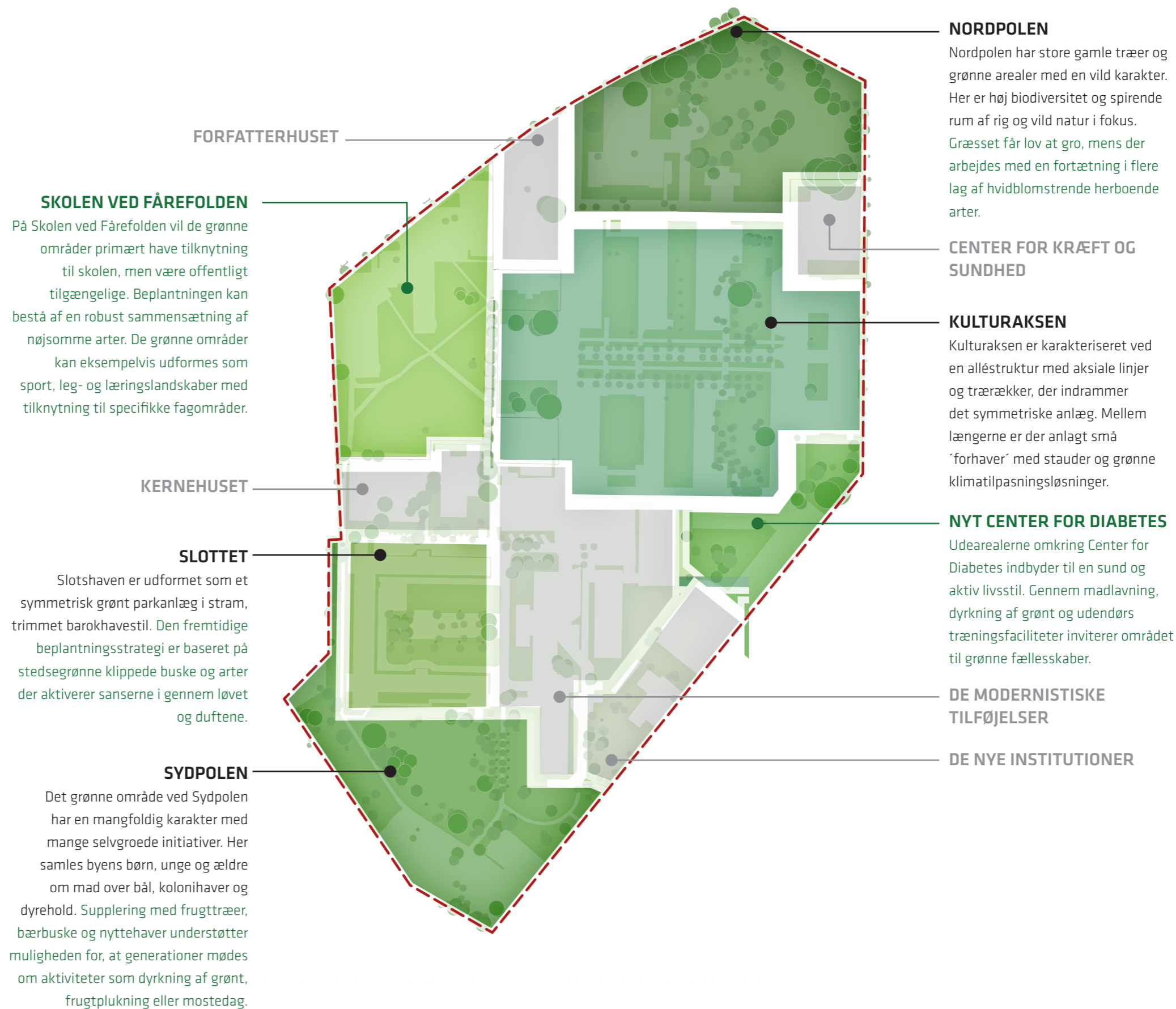
Det anbefales, at der udarbejdes en plejeplan for området, som klart og præcist beskriver hvordan, hvorfor og hvornår de enkelte grønne elementer og spillebrikker bedst plejes og vedligeholdes.

2. DE GRØNNE OG BLÅ AREALER

EN GRØN MOSAIK - OVERSIGTSDIAGRAM

De Gamles By har en gennemgående åben og grøn karakter med solitære bebyggelser, der står i det grønne. De grønne strukturer i De Gamles By fremstår som en mosaik af felter med forskellig størrelse, udtryk og anvendelse. Spillebrikkernes forskellige rekreative og grønne karakterer er kortfattet beskrevet på denne sides oversigtsdiagram med fokus på de større sammenhængende områder. Helhedsplanens konkrete principper for området grønne og blå kvaliteter behandles gennem de individuelle spillerbrikker i de efterfølgende kapitler.

BEGRØNNING AF BELAGTE FLADER

Det anbefales, at de belagte flader i De Gamles By minimeres, og der begrønnes, hvor det er muligt.

INTENSIVERING AF DET GRØNNE

Det anbefales, at der arbejdes med en fortætning i beplantningen både i den eksisterende og når der plantes nyt. Der kan med fordel arbejdes med grønt i grupper og gerne i flere lag. Eksempelvis: trækroner, buskads og bunddække.

STYRK DE GRØNNE AKSER

Områdets grønne akser er med til at understøtte de arkitektoniske linjer omkring flere af de markante bygningsværker. Konceptet med de grønne akser af træer kan styrkes og udbygges. Trærækkerne er med til at forstærke både karakteren i området og kan bidrage til wayfinding gennem stedsgenkendelse, hvis der arbejdes med særlige arter.

2. DE GRØNNE OG BLÅ AREALER

EKSEMPEL PÅ NUVÆRENDE OG KOMMENDE TRÆER

Illustrationen tager udgangspunkt i registreringen af træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige. Der kan være enkelte træer, som ikke fremgår af illustrationen, da helhedsplanen fokuserer på helheden og det samlede billede fremfor de individuelle træer.

Dertil er markeret, hvor helhedsplanen foreslår zoner med nye tilførte træer. De nye træer plantes, så de understøtter karakteren i de individuelle spillebrikker i henhold til de udpegede principper.

Tilføjjelsen af nye træer i De Gamles By er ufinansieret og skal konkretiseres ved kommende projekter, herunder skal beplantning konkretiseres i forbindelse med de to byggeprojekter for Skolen ved Fårefolden og Center for Diabetes.

SIGNATURFORKLARING EKSISTERENDE OG NYE TRÆER:

ZONER AF TRÆER:

- Byggezone hvor der plantes nye træer
- Zone af eksisterende karaktergivende træer placeret så de understøtter aksiale linjer
- Zone af nye træer placeret så de understøtter aksiale linjer
- Zone af karaktergivende træer placeret i grupper
- Zone af karaktergivende træer placeret i grupper, hvor der kan arbejdes med fortætning

INDIVIDUELLE TRÆER:

- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
- Øvrige træer (kategorien indeholder træer, der ikke lever op til kriterierne for at være bevaringsværdige. Der kan være eksisterende træer, som ikke figurerer på illustrationen.)
- Eksempel på forslag til nye træer

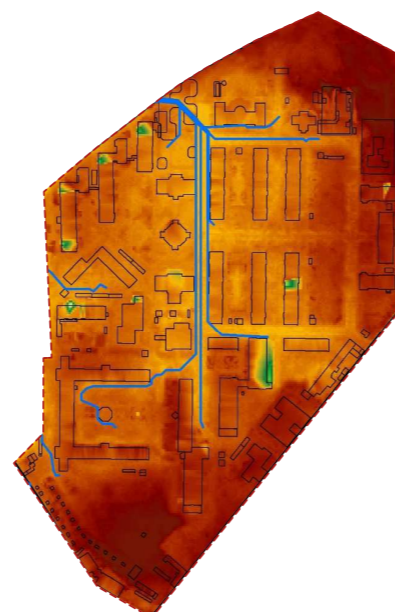
2. DE GRØNNE OG BLÅ AREALER

REGNVANSDHÅNTERING

Diagrammet tager udgangspunkt i COWI's rapport fra 2015 om skybrudskonkretisering, men søger at pege på løsningstyper fremfor vandstrømninger og mængder. De Gamles By skal kunne håndtere fremtidige regnvandshændelser, og gerne i kombination med elementer, der giver noget tilbage til byen. Fokus er blå-grønne overfladeløsninger, hvor regnvandshåndteringen kombineres med beplantning og høj biodiversitet. Hvor der er en intensiv belastning af området, eksempelvis ved Sydpolen og skolen, kan det være nødvendigt at supplere med lokale forsinkelsesbassiner med hård bund.

Det anbefales, at brugerne i området tænkes ind, så der arbejdes med løsninger, der er sikre for både børn og ældre. Tilgængelighed og tryk færdien skal indtænkes i kommende projekter for begrønning og skybrudssikring.

De Gamles By er i Københavns Kommunes skybrudsplan, udset som skybrudsprojekt De Gamles By NO16, med anvendelse af løsningskomponenter som f.eks. grønne veje og skybrudsbassiner. Projektet er formelt set afsluttet, men udfordringen med klimatilpasning og skybrudssikringen i De Gamles By er ikke afviklet. Der vil derfor fremadrettet skulle arbejdes med både klimatilpasning og skybrudssikring i De Gamles By, herunder i planlægningsforløbet af skolen og Center for Diabetes.

TOPOGRAFI OG STRØMNINGER

Oversigtsdiagrammet viser topografien og strømningevejene i De Gamles by.

Regnvandshåndteringen i De Gamles By skal kunne håndtere både hverdagsregn og skybrud som eksempelvis en 100-årshændelse. De illustrerede principper vil stå tørre kort tid efter en hverdagsregn, men vil kunne fungere som opstuvningsvolumen ved skybrud.

REGNVANDSLØSNINGER

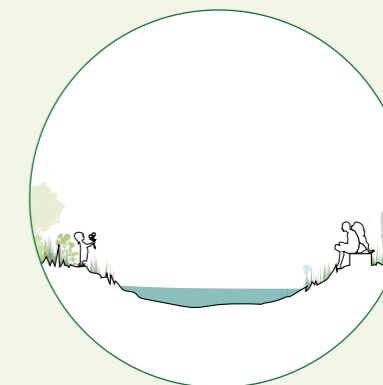
Illustrationen viser eksempler på principiel placering af blå-grønne regnvandshåndteringsløsninger i De Gamles By. Det anbefales, at udformningen af løsningerne tilpasses de individuelle spillebrikker og deres egenart. Udover de illustrerede løsninger vil tagvand fra områdets bygninger kunne udnyttes som en rekreativ ressource til vanding af beplantning.

SIGNATURFORKLARING - TOPOGRAFI OG STRØMNING

- Strømningsvej
- Rød = Højtliggende terræn
- Grønt = Lavtliggende terræn

SIGNATURFORKLARING - REGNVANDSLØSNINGER:

- Regnvandsbede
- Regnvandsbassin med blød grøn kant
- Åbne grønne vandrender
- - - Eksisterende åbne vandrender
- Lokale forsinkelsestiltag for regnvand

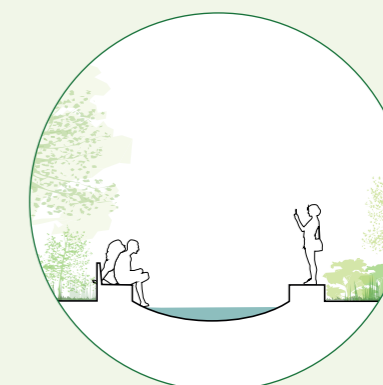
REGNVANDBASSIN MED BLØD GRØN KANT

Der kan arbejdes med et åbent grønt regnvandsbassin, der med fordel kombineres med naturtiltag til gavn for biodiversiteten. En variation mellem tørre og fugtige forhold kan bidrage til at forsyne området med varierede og levende grønne rum.

ÅBNE VANDRENDER LANGS VEJE OG STIER

Det anbefales at udbrede konceptet om åbne grønne vandrender, som allerede findes langs Alléen, til områdets øvrige vejprofiler. En grøn synlig overfladebaseret løsning bidrager til oplevelsen og forståelsen af områdets regnvandshåndtering.

LOKAL FORSINKELSE I OPHOLDSZONE

Det anbefales at arbejde med lokalforsinkelse af regnvand bl.a. ved at arbejde med koteringsen i opholdszoner og boldspilsbaner. Løsningen er særligt egnet til områder med intensiv brug, eksempelvis ved Sydpolen og Skolen ved Fårefolden.

2. DE GRØNNE OG BLÅ AREALER

REFERENCER PÅ BEPLANTNING

ROBUSTE ARTER

Det anbefales, at plantevalget i De Gamles By sker med udgangspunkt i robuste arter, der tolererer urbane miljøer og er resiliente overfor udefrakommende påvirkninger. Dette vil være med til at sikre, at områdets nye beplantning kan klare belastningen fra bl.a. legende børn.

STEDSSPECIFIK BETINGET

Det anbefales at vælge ikke-invasive arter, der udvælges på baggrund af de klimatiske og biologiske forudsætninger, der findes på den givne lokation. Det anbefales, at plantevalget baseres på at give kvalitet til de aktuelle brugere og bidrage til grønne fællesskaber mellem generationer.

MAKSIMAL BIODIVERSITET

Det anbefales, at der vælges arter der bidrager positivt til biodiversiteten i området eksempelvis ved at være frugt bærende. Desuden kan der arbejdes med en blanding af både hjemmehørende og eksotiske arter, der tolererer fremtidige klimatiske udfordringer og kan være med til at fremtidssikre træbestanden.

VEJTRÆER

(I alléstruktur ved Kulturaksen)
Ginkgo Biloba
Salix Alba 'salix'
Sorbus Latifolia 'Atro'
Platanus Acerifolia
Robinia Pseudoacacia

Ginkgo, Allé træ

Sambucus, Hylde

FRUGTTRÆER

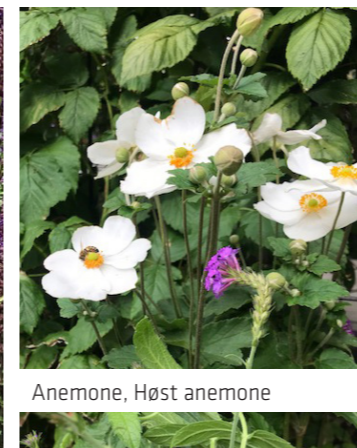
(Generel begrønning)
Kirsebær Prunus
Pære Pyrus Communis
Blomme Prunus
Æble Malus Domestica
Sambucus

Malus, Æbletræ

Salvia, Staudesalvie

Anemone, Høst anemone

HVIDBLOMSTRENDE BUSKE/TRÆER

(Begrønning af motionshaven ved Nordpolen):
Crataegus
Prunus Padus
Davidia Involucrata

Crataegus, Hvidtjørn

Malus, Æbletræ

STAUDER

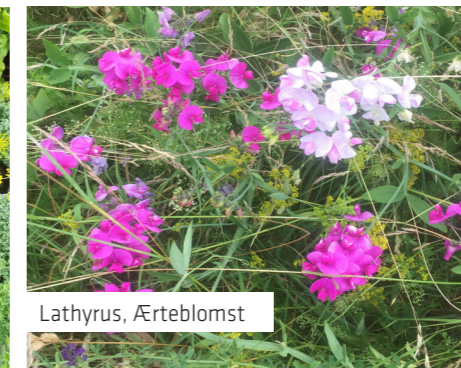
(Generel begrønning)
Phlox Paniculata
Persicaria Amplexicaulis
Achnatherum
Anisisop
Scabiosa
Hupehensis

Scabiosa, Scabiose

Dill og Grønkål

Lathyrus, Ærteblomst

DEN SPISELIGE HAVE

(Generel begrønning)
Diverse krydderurter
Bærbuske
Rabarber
Bønner
Ribs

Rubus, bærbusk

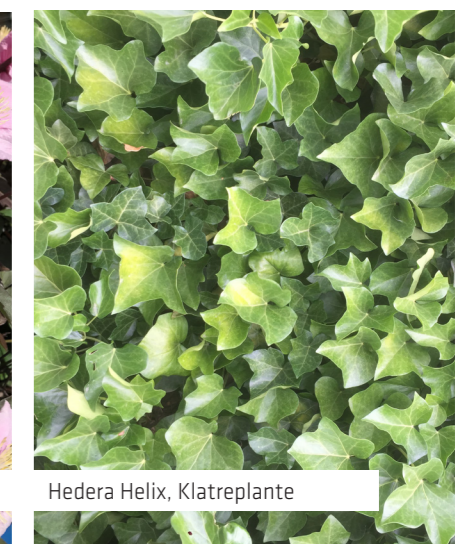
Rheum rhabarbarum, Rabarber

KLATREPLANTER

(Begrønning af eks. konstruktioner Nordpolen)
Parthenocissus tricuspidata
Parthenocissus inserta
Hydrangea anomala
Hedera Helix
Euonymus Fortunei
Clematis viticella

Clematis viticella

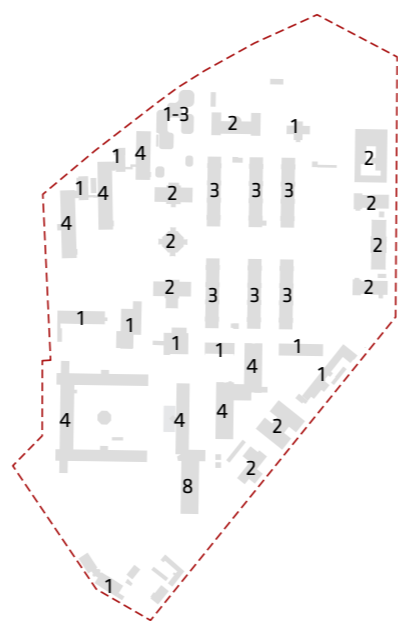

Hedera Helix, Klatreplante

3. BEBYGGELSESTRUKTUR

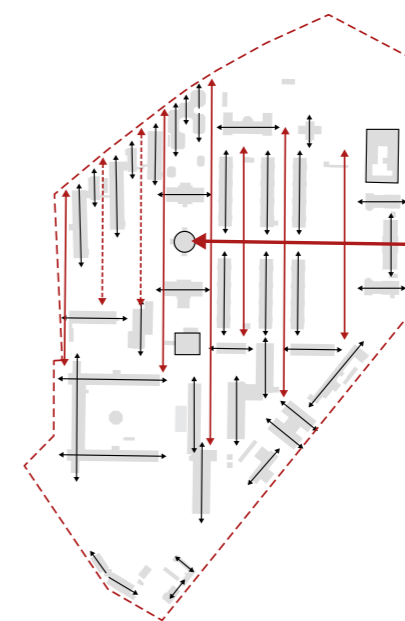
HØJDE, RETNING, SIGTELINJER OG MATERIALITET

Alle markante bebyggelser i området repræsenterer deres egen tid i arkitektur, udformning og detaljering, men trækker på en fælles fortælling og har derfor en række fællestræk, der bidrager til områdets kulturhistoriske og arkitektoniske fortælling, og til at området opleves homogent. De Gamles By domineres af fritliggende stokbebyggelse og solitære randbebyggelser, der præger kanten langs Nørre Allé, Møllegade og Guldbergsgade.

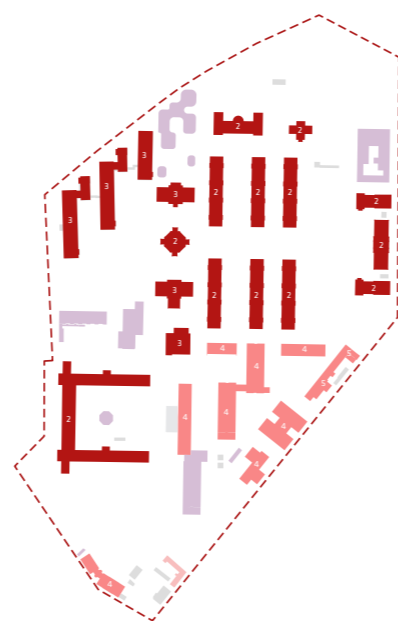
BYGNINGSHØJDER

De generelle højder i De Gamles By er 1-4 etager, dog er der én enkelt bygning, der er 8 etager høj. De omkransende karrébygninger har en højde på 4-6 etager.

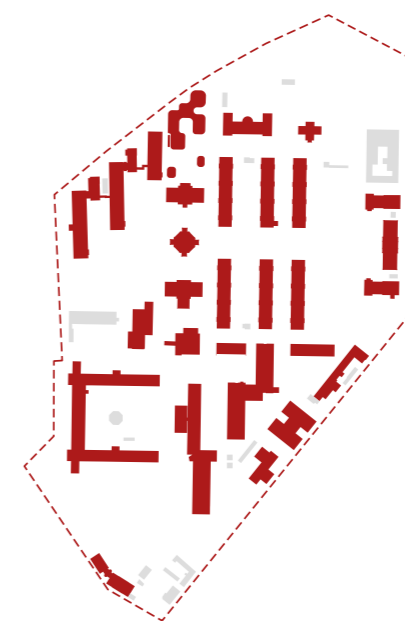
BYGNINGSRETNING OG SIGTELINJER

Bebyggelserne i De Gamles By er karakteriseret som mere eller mindre solitære byggerier, der er orienteret nord-syd, undtagen de nye institutioner mod Møllegade og Guldbergsgade, der ligger som randbebyggelser. De nord-sydgående sigtelinjer giver flere lange kig ind i området. Aksen fra kirken til portbygningen markerer symmetrien i det klassiske anlæg.

BEVARINGSVÆRDIER

Bevaringsværdige bygninger er bygninger med særlige arkitektoniske eller kulturhistoriske kvaliteter af regional eller lokal betydning.

MATERIALITET

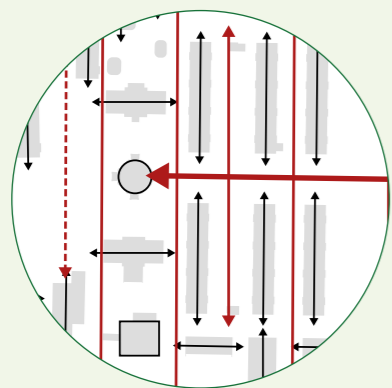
Facadematerialerne er i dag overvejende holdt i varme, røde nuancer bestående af rød tegl i forskellig udformning samt rød- og sort malede træskure. Tagflader består primært af tegl og skiffer samt mørkt og mat metal.

SIGNATURFORKLARING - BEVARINGSVÆRDIER:

- Fredede bygninger
- Høj bevaringsværdi (1 - 3)
- Middel bevaringsværdi (4 - 6)
- Lav bevaringsværdi (7 - 9)
- Ingen bevaringsværdi

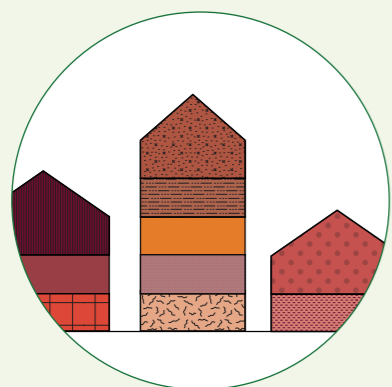
3. BEBYGGELSESSTRUKTUR

MATERIALITET

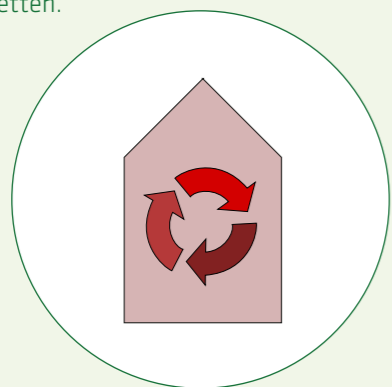
ORIENTERING OG TYPOLOGI

Det anbefales, at nye byggerier i området forholder sig til området som en helhed og den eksisterende åbne nord-syd orienterede bebyggelsesstruktur. Derudover anbefales det, at der tages særligt hensyn til områdets bevaringsværdige bebyggelser og kulturmiljø.

MATERIALITET

Det gennemgående for materialiteten i De Gamles By er materialer med en høj grad af taktilitet og kvalitet i rødlige nuancer. Det anbefales, at disse kvaliteter bæres videre i de nye byggerier. Enten gennem et mere klassisk materialevalg der matcher det eksisterende byggeri eller en nyfortolkning materialepaletten.

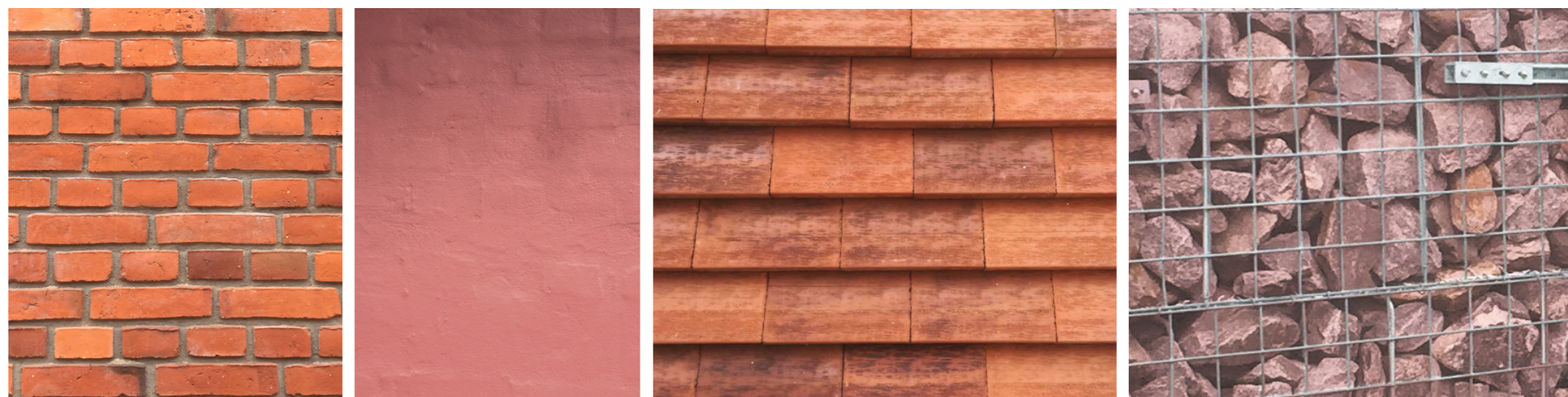
BÆREDYGTIGE MATERIALER

Det anbefales, at nye funktioner og byggerier i området så vidt muligt udføres i bæredygtige materialer. Begrebet kan udfoldes gennem eksempelvis genbrugstegl, træbyggeri, eller andre bæredygtige tiltag.

Traditionelle materialer brugt i De Gamles By

Nyfortolkning af materialer med lignende kvaliteter

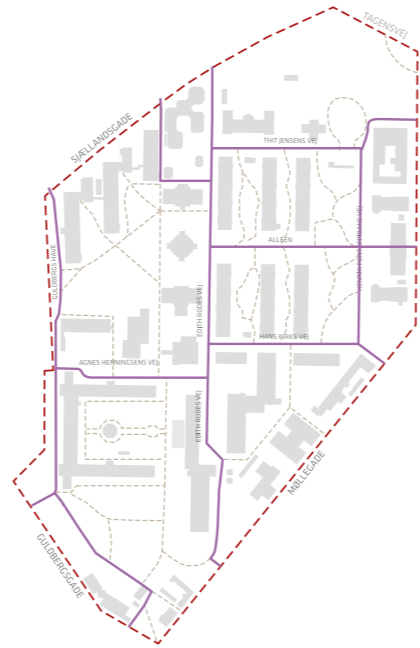

4. INTERNE FORBINDELSER OG INFRASTRUKTUR

FORBINDELSER OG STISYSTEM

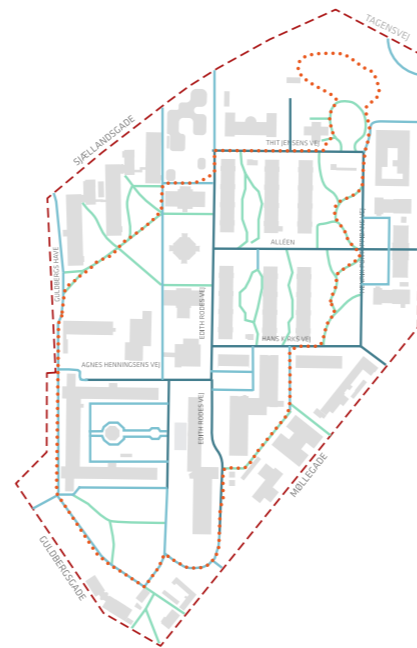
Infrastrukturen i De Gamles By er en kombination af en overordnet aksial struktur, der udspringer fra Kulturaksens vejnet samt et stisystem af belagte og selvtrådte stier, der skærer sig gennem området.

Stierne i området er ikke opdelt efter om de er forbeholdt gående eller cyklister. Denne uklarhed bevirker, at de cyklister, der bevæger sig på stisystemet naturligt sænker farten. Fremadrettet kan der arbejdes med en tydeliggørelse af, hvor man gerne må cykle bl.a. gennem forbedret skiltning og ensartet belægning for de tilladte cykelruter.

STIER HVOR DER MÅ CYKLES

Det anbefales at skabe tydelige gennemgående cykelruter samtidig med, at den resterende del af stisystemet, så vidt muligt, friholdes for cyklende trafik. Eksempelvis kan cykeltrafikken ledes bag om ByOasen og Slottet, for at skabe rolige stier for gående ved ByOasen, Skolen og Nordpolen.

BELÆGNING

Belægningen i De Gamles By består af en blanding af asfaltstier, flisebelægning, grusstier og armeret græs. Flere af disse belægningstyper er ufremkommelige for borgere der er dårligt gående eller i kørestol. Det indre loop består af en gå-rute rundt på indersiden af De Gamles By, og tager udgangspunkt i den nuværende oplevelsessti. En runde i Det indre loop giver en 1,2 km lang spadseretur og går på tværs af områdets forskellige karakterer.

SIGNATURFORKLARING - BLØDE TRAFIKANTER:

- Sti til gående
- Sti til cyklende og gående

SIGNATURFORKLARING - DET INDRE LOOP

- Det indre loop, gående

SIGNATURFORKLARING - BELÆGNING

- Belagte veje
- Belagte stier
- Grusstier med fast underlag

DET INDRE LOOP

Det indre loop, der løber rundt langs indersiden af De Gamles By, er videreudvikling af oplevelsesstien der binder de mange spillebrikker sammen på tværs. Det anbefales, at sti-delen af loopet etableres i eksempelvis en OB-belægning med skæver af genbrugstegl. Materialet er robust, fuld tilgængeligt og med til at give et uformelt udtryk.

CYKELSTIER

Der anbefales, en tydeligere markering og skiltning af, hvor man gerne må færdes på cykel. Det anbefales, at stier hvor det er tilladt at cykle, etableres som fælles adgangstier for gående og cyklister. Dette vil medvirke til at cyklister fortsat kører gennem området med sænket hastighed.

OPRETNING AF BELÆGNING

Flere steder i De Gamles By er belægningen slidt. En gennemgående opretning og ensretning af den eksisterende belægning vil øge tilgængeligheden for områdets mange ældre og gangbesværede beboere.

PARKLAMPER

Der findes allerede parklamper i området omkring Slottet, Sydpolen og de større grønne arealer. Det anbefales, at parklamperne udbredes til at oplyse indgangszonerne til De Gamles By, så området fremstår inviterende også efter mørkets frembrud.

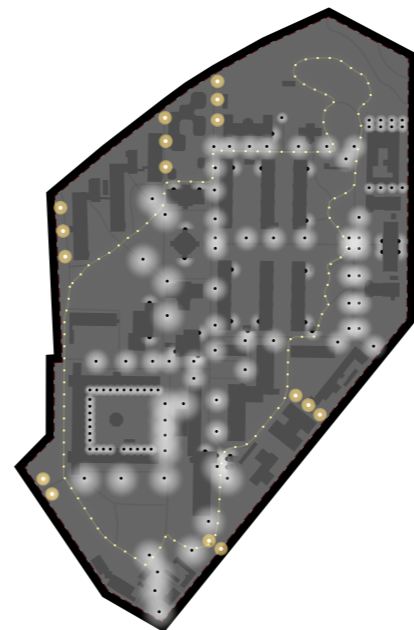
LAV PULLERTBELYSNING

Der findes enkelte eksempler på pullertbelysning i De Gamles By omkring stien ved Center for Kræft og Sundhed. Pullertbelysningen af det indre loop vil oplyse stien uden, at de omkringliggende arealer står i lys.

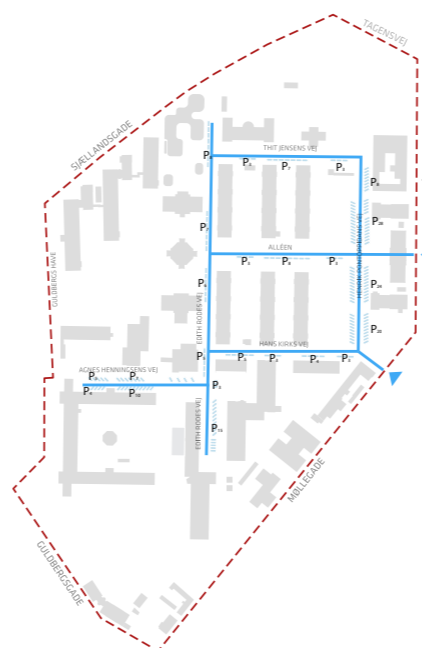
GADELYGTE

Gadelygterne findes som eksisterende belysning langs vejprofilerne i De Gamles By. Det anbefales, at det samme gadelygtearmatur bruges gennemgående langs vejene i De Gamles By.

BELYSNING - EKSISTERENDE OG NY

Det anbefales, at der tilføres ekstra belysning i form af parklamper ved indgangszonerne til De Gamles By. Dette vil medvirke til, at området fremstår inviterende også efter mørkets frembrud. Langs det indre loop kan der etableres en lav pullertbelysning, der oplyser stiens forløb uden af overbelyse de grønne arealer.

BILTRAFIK OG PARKERING

Det anbefales, at adgang for biltrafik fastholdes som det er i dag med de eksisterende indgange fra Nørre Allé og Møllegade. Det anbefales, at antallet af parkeringspladser i området bevares.

4. INTERNE FORBINDELSER OG INFRASTRUKTUR

BELYSNING, TRAFIK OG PARKERING

Belysningen i De Gamles By arbejder med at understrege områdets akser og det eksisterende hierarki i infrastrukturen. Det skal være muligt at orientere sig og færdes trygt for både unge og gamle gennem området efter mørkets frembrud. Men belysningen skal samtidig finde en balance, hvor området ikke overbelyses, og det stadig er muligt at opleve mørket.

SIGNATURFORKLARING BELYSNING:

- Belysning (Eksisterende)
- Pullert belysning af indre loop (Nyt)
- Parklamper ved indgangszoner (Nyt)

SIGNATURFORKLARING BILTRAFIK OG PARKERING:

- P_s** Parkeringspladser
- Adgangsvej, Biltrafik
- ▶ Indgang, Biltrafik

5. BYLIV OG AKTIVITETER

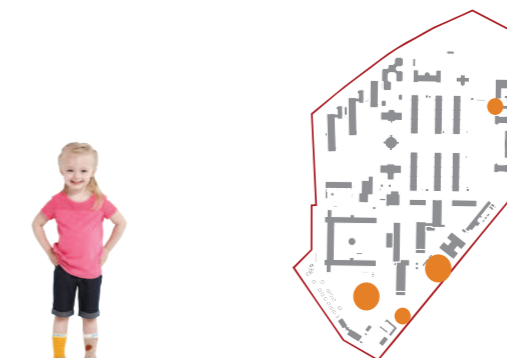
OMRÅDETS BRUGERE OG BEBOERE

For at forstå De Gamles By, er det nødvendigt at kende til områdets brugere og beboere. Denne Helhedsplan er blevet til på baggrund af en række offentlige workshops, byvandring og i dialog med referencegruppen for området. Derudover har teamet interviewet en håndfuld af områdets brugere om deres relation til De Gamles By og hvordan de bruger området. Beskrivelserne på denne side er virkelige fortællinger fra mødet med områdets brugere og beboere.

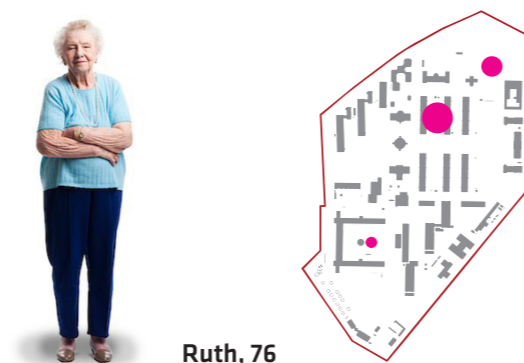
Leif, 82

“Jeg tror, jeg er den der kender De Gamles By bedst. Da jeg flyttede til København i 1957, boede jeg på Møllegade, og kom i De Gamles By hver dag. Dengang var det De Unges By for mit vedkommende. De Gamles By var mine grønne lunger i København. I dag bor jeg i Værløse, og jeg kommer her stadig en gang om ugen - drikker min medbragte kaffe på min termokande, sidder på min bænk og går en tur for at se det hele spire og gro. De Gamles By er mit sted, her føler jeg mig hjemme. Lov mig, at I passer på det.”

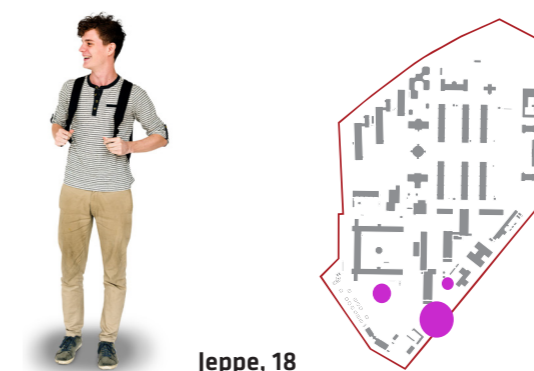
Agnes, 4

“Altså jeg går i børnehaven derhenne i Urtehaven. Jeg elsker at gå i børnehaven, mest fordi der er så mange dyr, og jeg elsker dyr. Min mor og far siger, at jeg ikke må få dyr i lejligheden, så jeg kan godt lide at komme her og klappe gederne, stikke næsen ned i blomsterne og bare føle mig helt fri. Næste år skal jeg starte i skole, og jeg kommer til at savne dem alle sammen, helt vildt meget. Så jeg håber, at min skole også har dyr i skolegården.”

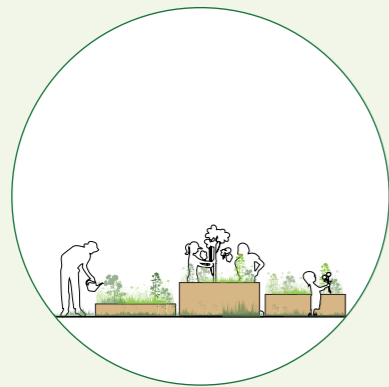
Ruth, 76

“Jeg er så heldig at bo i Kastanjehusene. Jeg føler mig meget privilegeret at bo her som mit sidste sted. Jeg har kendt De Gamles By i mange år og har altid følt mig hjemme. Her er sådan en dejlig stemning, hvor alle er velkomne. Jeg nyder meget at sidde i min nyanlagte have og se på alle de forskellige mennesker, der har sin gang her. Jeg har været her som helt ung og brugte De Gamles By som de unge gør fra gymnasiet. Men jeg er blevet ældre og i dag er min situation en anden, for jeg ved jeg ender mine dage her, og det er for mig en fin tanke.”

Jeppe, 18

“Jeg går på Det Frie Gymnasium, hvor jeg lige har været oppe i dansk. Nu skal jeg over og mødes med mine venner, der sidder over ved Mølleplads og drikker nogle øl fra kiosken. Jeg er ved at afslutte 2.G, og jeg brugte ikke rigtig De Gamles By inden jeg startede på Det frie gymnasium. Nu sidder jeg her næsten hver dag, enten i pauserne eller efter skole. Men jeg bruger mest Sydpolen og de grønne arealer. For mig er det et meget socialt sted og et frirum hvor mine venner og jeg kan mødes.”

AKTIVITETER PÅ TVÆRS AF GENERATIONER

De mulige nye aktiviteter i De Gamles By fokuserer på aktiviteter, som er fællesskabsdannende, og hvor forskellige aldersgrupper kan mødes på tværs af generationer.

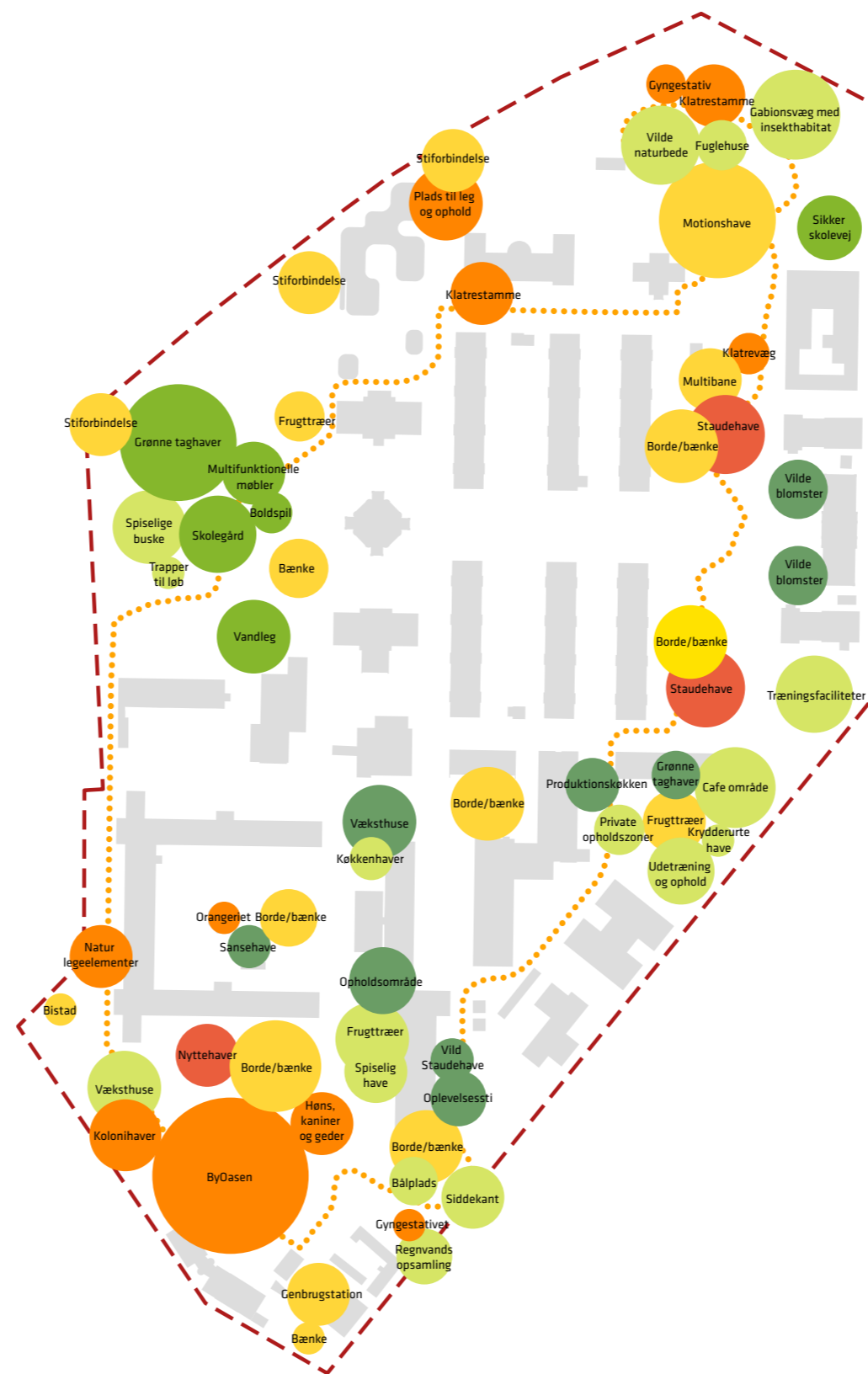
SAMMEN OM DET GRØNNE

Områdets grønne rum er en central del af oplevelsen i De Gamles By. Derfor omhandler mange af de foreslåede aktiviteter forskellige former for fællesskaber med udgangspunkt i at dyrke, nyde og være sammen i det grønne.

MANGFOLDIGE OPLEVELSER

Mangfoldigheden og de mange sanseindtryk i De Gamles By er en stor del af, hvad der gør området til et særligt sted at besøge. Det anbefales, at nye tiltag og aktiviteter udvælges med fokus på at understøtte de egenarter som områderne allerede besidder.

5. BYLIV OG AKTIVITETER

MULIGE NYE AKTIVITETER

De mulige nye aktiviteter i De Gamles By fokuserer på aktiviteter, som er fællesskabsdannende og hvor forskellige aldersgrupper kan mødes på tværs i naturen. I de større grønne karaktergivende områder styrkes fællesskabet gennem mulige nye aktiviteter, som kan skabe relationer og være brobyggende mellem forskellige aldersgrupper med udgangspunkt i ophold og leg i det grønne.

Placeringen af de foreslåede aktiviteter er som udgangspunkt defineret ud fra en fortætning af de eksisterende funktioner og områdernes særegne karakter. Derved er aktiviteterne med til at understøtte områdernes primære funktion og særlige identitet. Der er samtidig et ønske om, at aktiviteterne kan være med til at styrke synergien på tværs af generationer og funktioner. Eksempelvis kan aktiviteter som dyrkning af grønt samt trænings- og madlavningsfaciliteter bruges på tværs af brugergrupper og ejerskaber.

Det anbefales, at de nye aktiviteter respekterer de forskelligartede behov i både placering og type af intensitet. I de beboede områder anbefales det fortsat at bevare den rolige karakter, hvor man kan trække sig tilbage fra de livlige aktiviteter og lade de grønne haver danne lydteppet.

SIGNATURFORKLARING NYE AKTIVITETER:	
●	Nye aktiviteter der inkluderer alle aldersgrupper
●	Nye aktiviteter der henvender sig primært til børn
●	Nye aktiviteter der henvender sig primært til ældre
SIGNATURFORKLARING EKSISTERENDE AKTIVITETER:	
●	Eksisterende aktiviteter, der inkluderer alle aldersgrupper
●	Eksisterende aktiviteter der henvender sig primært til børn
●	Eksisterende aktiviteter der henvender sig primært til ældre
●●●●	Det indre loop

6. DE YDRE KANTZONER

MØDET MED BYEN

Kantzonen definerer overgangen mellem den omkringliggende by og De Gamles By. For at forstærke oplevelsen af områdets møde med byen og styrke rammerne omkring området arbejdes der både med virkemidler, der åbner området op, og langs udvalgte stræk lukker kanten mere til, for at skabe mere intime rum og plads til fordybelse. Ved de udpegede områder beskrives princippet overordnet på de næste to sider, mens der under de enkelte spillebrikkers afsnit findes en mere detaljeret beskrivelse.

EKSISTERENDE KANTZONER

De eksisterende ydre kantzoner, der omkranser De Gamles By, har mange forskellige karakterer. Ovenstående diagram illustrerer de forskellige typer kantzone og deres placering.

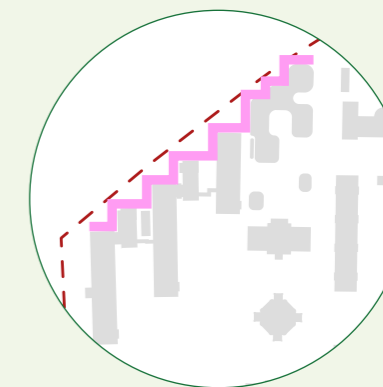

FREMTIDIGE KANTZONER

De fremtidige kantzoneforhold peger på hvor der sker ændringer i bebyggelsen, samt hvor helhedsplanen foreslår ændringer. De individuelle forhold er beskrevet i tekstboksen til venstre samt under de individuelle spillebrikker.

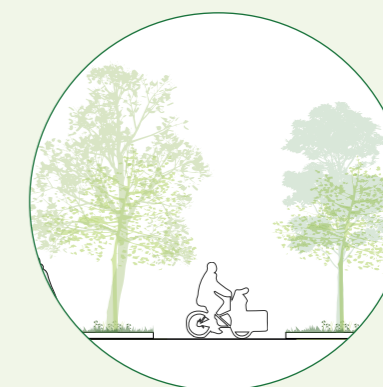
SIGNATURFORKLARING - KANTZONER:

- Nye tiltag
- Kantzonen der møder en grøn væg
- Kantzonen med rum foran
- Kantzonen der mødes af en plads
- Kantzonen der møder en væg
- Kantzonen der møder en siddekant

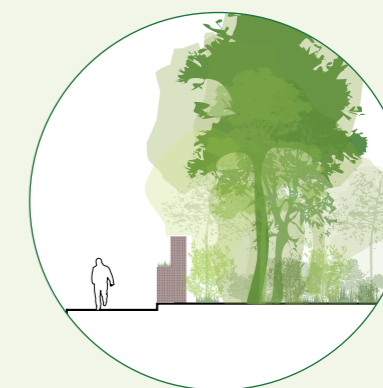
1 KANTZONE VED SKOLEN

Det anbefales, at kantzonen foran den nye skole udformes med udgangspunkt i den samme type kantzone - dvs. en ydre kantzone, der er rumskabende. Se afsnit for Skolen ved Fårefolden.

2 KANTZONE VED EDITH RODES VEJ

Den belagte og afspærrede indgang til Edith Rodes Vej kan begrønnes og fungere som en grøn lommepark, der danner ankomstrum til området. Se afsnit for Nordpolen.

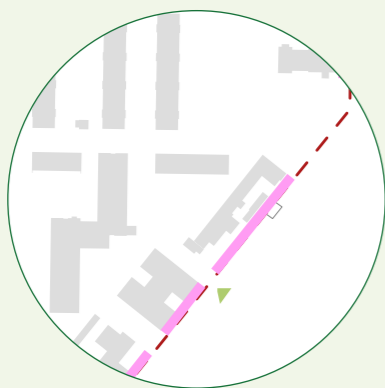
3 KANTZONE VED NORDPOLEN

Indgangssituationen ved Nordpolen mod Tagensvej fremstår udflydende og uklar. Indgangene kan defineres og skærpes med en støjmur, der kan udformes til at skabe få tydelige indgange. I Nordpolens kantzone kan der arbejdes med en grøn, taktile støjmur, der visuelt, støjmæssigt og mikroklimatisk skaber et mere attraktivt grønt opholdsrum. Det eksisterende trådhegn mod Sjællandsgade fjernes. Se afsnit for Nordpolen.

6. DE YDRE KANTZONER

FACADEFLUGT OG INDGANGE

4 KANTZONE OG PASSAGE VED CENTER FOR DIABETES

Det anbefales, at kantzonen for det nye Center for Diabetes får en rumskabende karakter. Se afsnit for Center for Diabetes. Derudover anbefales det, at der syd for Center for Diabetes skabes en passage med indgang fra Møllegade. Det vil skabe en åbning i det meget lukkede kantzoneforløb langs Institutionerne, der ligger ud til Møllegade. Se afsnit for Center for Diabetes.

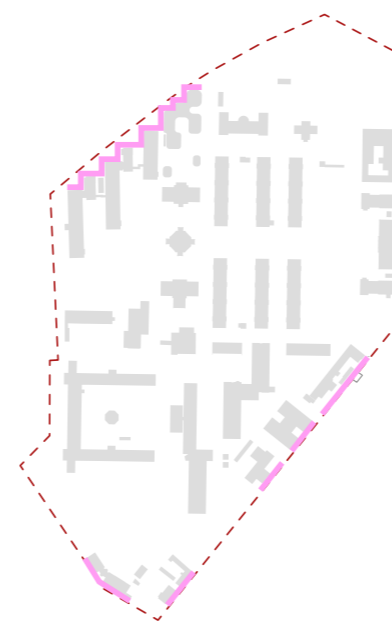
5 INDGANG VED GULDBERGSGADE

Stiindgangen ved Guldbergsgade kan tydeliggøres ved at lave en større åbning i hegnet, og en belægning der matcher det resterende stiforløb langs junglestien. Se afsnit for Sydpolen.

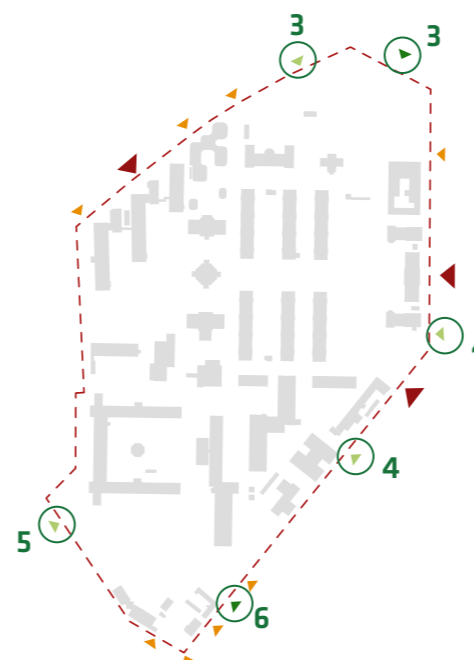
6 KANTZONE OG INDGANG VED MØLLEGADE

Ved Sydpolens kantzone ud mod Møllegade anbefales det, at der etableres en siddekant, der kan være med til at definere indgangen og overgangen til gaderummet. Se afsnit for Sydpolen.

FACADEFLUGT

Facadeflugten af områdets bebyggelser er med til at definere kantzonen udformning. Langs Sjællandsgade aflæses bebyggelsens retning i mødet med byen, mens bebyggelserne i Møllegade orienteres langs gaderummet.

INDGANGE

Indgangene til områdets stisystem og infrastruktur ligger spredt omkring perimeteren. Helhedsplanen peger både på at åbne op og lukke til i en overordnet vision om at tydeliggøre og definere indgangene til området. De individuelle tiltag beskrives i tekstboksen til venstre og under de individuelle spillebrikker.

SIGNATURFORKLARING FACADEFLUGT OG INDGANGE:

- Nye tiltag
- Facadeflugt
- ▶ Indgang for biler
- ▶ Indgang for cyklister og gående
- ▶ Ny/tydeligere Indgang
- ▶ Fjernet Indgang

DEN SAMLEDE MOSAIK

DIAGRAMMATISK PLAN

Den diagrammatiske plan er en opsamling af de individuelle tematikkers analyse. Den giver et indblik i, hvilke forhold helhedsplanen beskæftiger sig med. For at forstå de mange signaturer og deres berettigelse i planen er det nødvendigt at gå igennem de forrige siders analyse.

SIGNATURFORKLARING - DIAGRAMMATISK PLAN:

SPILLEBRIKKER

- Nordpolen
- Sydpolen
- Kulturaksen
- Slottet
- Skolen ved Fårefolden
- Center for Diabetes

TRÆER

- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
- Øvrige træer (kategorien indeholder træer, der ikke lever op til kriterierne for at være bevaringsværdige. Der kan være eksisterende træer, som ikke figurerer på illustrationen.)
- Forslag til nye træer

KANTZONEN

- Kantzonen der møder en grøn væg
- Kantzonen med rum foran
- Kantzonen der mødes af en plads
- Kantzonen der møder en væg
- Kantzonen der møder en siddekant

INDGANGE

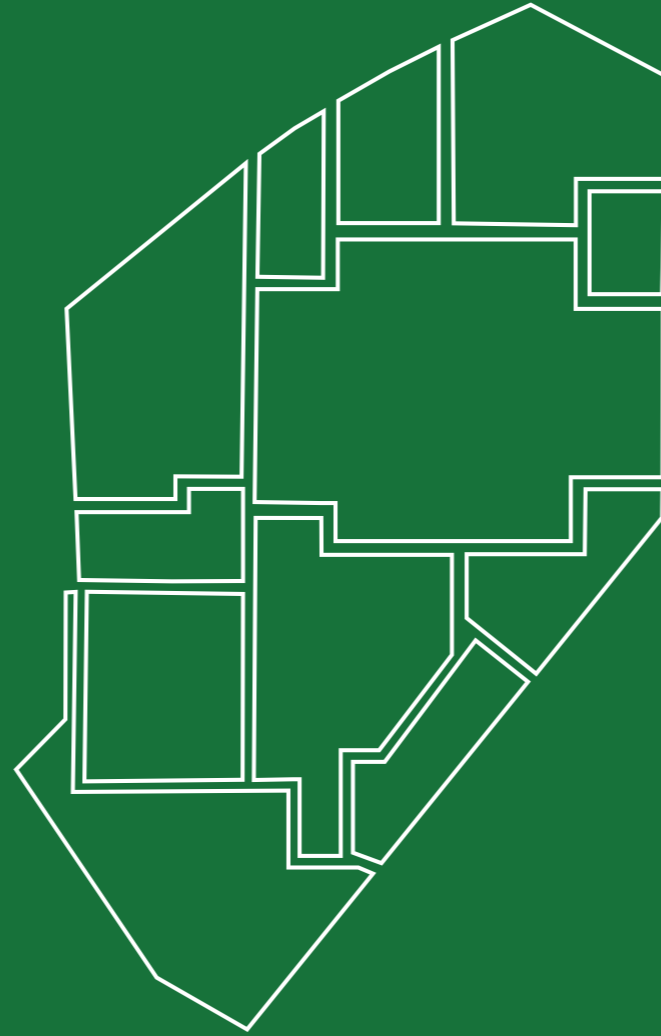
- Indgang for biltrafik
- Indgang for cyklister og gående

BEBYGGELSESTRUKTUR

- Eksisterende bebyggelse
- Bebyggelse der nedrives

DET INDRE LOOP

- Det indre loop, gående

SPILEBRIKKERNE

NORDPOLEN

NUVÆRENDE FORHOLD OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Nordpolen er domineret af flere store karakterfulde træer, der danner rammen om et indre åbent grønt rum. Området har potentiale til at blive et vildtvoksende grønt areal, hvor biodiversiteten får lov til at blomstre, og man kan gå på opdagelse i en rig og mangfoldig bynatur.

OPRYDNING I BEPLANTNING

Der er åbent op og tyndet ud i den eksisterende beplantning, hvor områdets store træer i dag står tilbage på et større sammenhængende græsareal

UUDNYTTET ASFALTAREAL

Indgangen til Edith Rodes Vej fremstår i dag som et relativt ubrugt asfaltareal

UDFLYDENDE KANTZONE

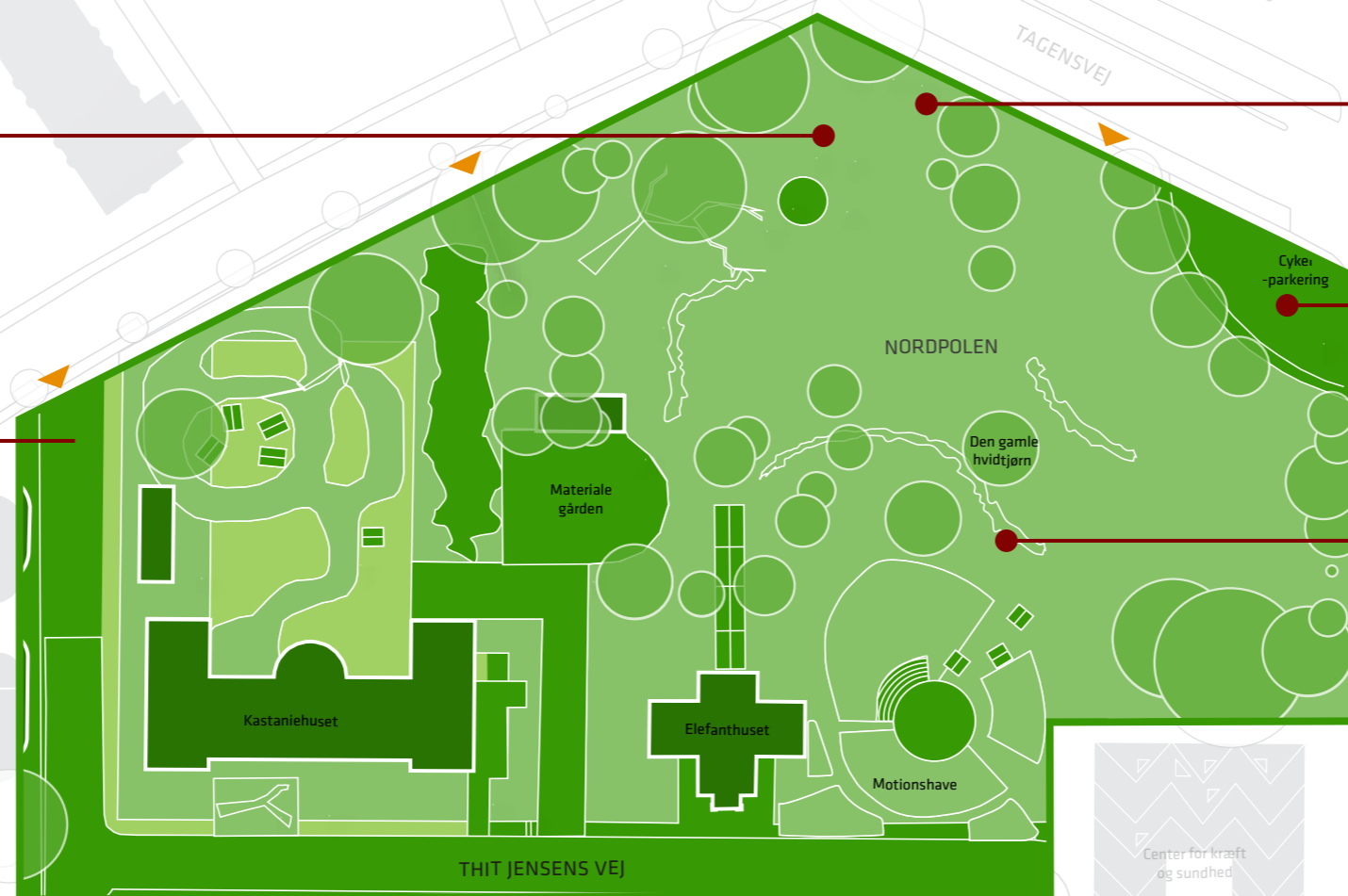
Nordpolens nordlige kantzone fremstår i dag meget åben ud mod Tagensvej.

CYKELSKUR

Det nye cykelskur på hjørnet af Tagensvej og Møllegade fremstår som et løsrevet element, der tilhører gaden inventar.

FORMKLIPPEDE HÆKKE

De lave klippede hække virker fremmede for områdets grønne vilde karakter

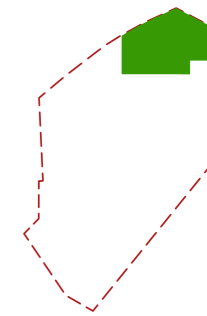

SIGNATURFORKLARING

- Eksisterende træer
- ▶ Indgange for biltrafik
- ▶ Indgange for cyklister og gående

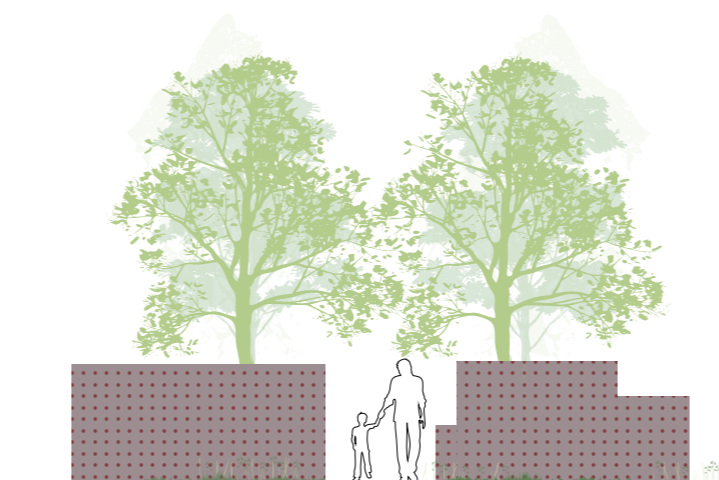
NORDPOLEN

RAMMER OG PRINCIPPER

STØJMUR MOD TAGENSVEJ

Ved at etablere en støjmur ud mod Tagensvej vil Nordpolen blive afskærmet både visuelt og mod støj- og partikelforurening fra det nærliggende gaderum. Det vil øge områdets værdi som et attraktivt natur- og opholdsrum.

SLUSER/ÅBNINGER I MUREN

Der kan placeres udvalgte indgangsåbninger eller sluseåbninger, så det er muligt at komme ind i området.

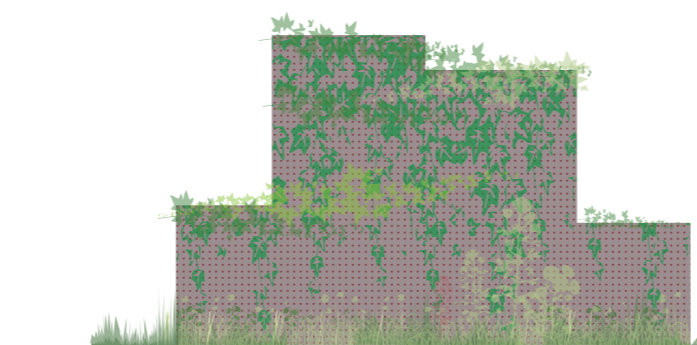

EKSEMPEL: EKSISTERENDE KANTZONE PÅ NORDPOLEN

GABIONSMUR SOM HABITAT

Støjmuren vil kunne udføres som en gabionsmur i en varm rød nuance af knust genbrugstegl. Gabionsmuren kan fungere som habitat for områdets mindre dyr og insekter. Samtidig vil materialiteten være med til at gøre muren hjemmehørende i De Gamles By.

BEGRØNNING AF MUREN

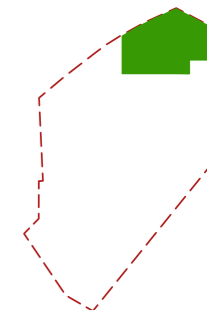
Muren kan begrønnes med en klatrende beplantning, der kan medvirke til, at den på sigt vokser sammen med områdets øvrige grønne strukturer.

EKSEMPEL: BEGRØNNET KANTZONE MED STØJMUR

NORDPOLEN

RAMMER OG PRINCIPPER

INFORMATION OM DE GAMLE TRÆER

Det anbefales, at de gamle bevaringsværdige træer iscenesættes ved at opsætte informationskilte til dem. På den måde skabes der opmærksomhed om, at det er et bevaringsværdigt træ, og de forbigående kan få information om træsort og alder.

FORTÆTNING AF BEPLANTNING

Omkring de gamle store træer kan der arbejdes med at fortætte beplantningen, så der opstår flere grønne lag af lavere træer, busketter, underbeplantning og højt græs. En øget tæthed vil både styrke biodiversiteten og opholdskvaliteten i det grønne rum.

TRÆNING I GRØNNE OMGIVELSER

I de grønne arealer omkring motions- og sansehaven kan der arbejdes med en beplantning, som er med til at understøtte den vilde karakter ved Nordpolen. Lave uformelle buske, der blomstrer i hvide nuancer, vil være med til at styrke sansoplevelsen og understøtte den gamle Hvidtjørn i hvidt flor.

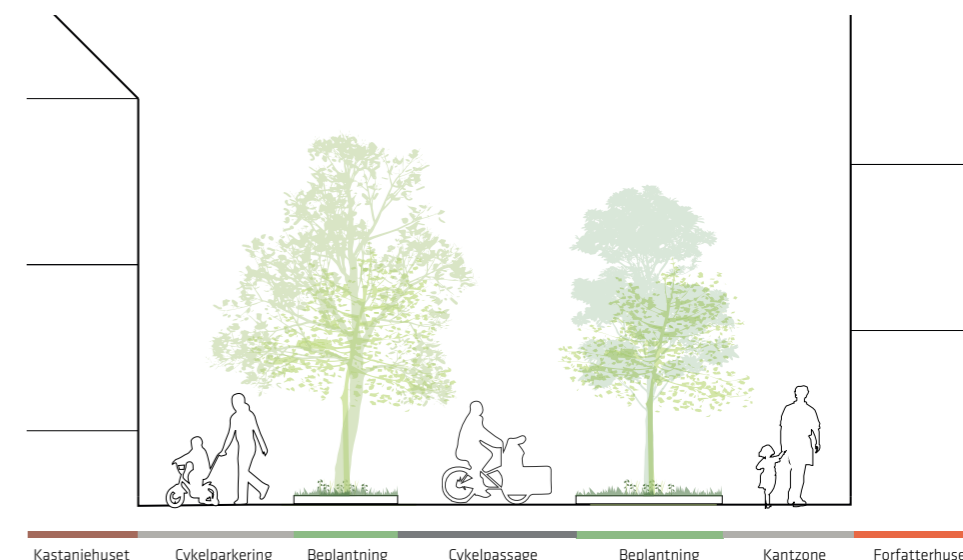
PLEJET OG UPLEJET GRØNT

Det anbefales, at der etableres en mindre intensiv driftsstrategi på Nordpolen, hvor græsset får lov at stå højt sammen med de vilde blomster, der måtte selvstå. I det høje græs klippes stier og mindre opholdszoner, der skaber et rum mellem det plejede og uplejede.

BEGRØNNING AF EKSISTERENDE KONSTRUKTIONER

De eksisterende konstruktioner på Nordpolen, som cykelskuret ved Tagensvej, materialegården og siddenicheerne ved motionshaven, kan begrønnes med en klatrende beplantning, der er med til at indskrive elementerne i de grønne rum.

BEGRØNNING AF PLADS VED EDITH RODES VEJ

For enden af Edith Rodes Vej er der mulighed for at lave en lille grøn lømmeperk mellem Kastaniehuset og Forfatterhuset. Strategisk placeret begrønning kan medvirke til at sænke farten for cyklister, der kører gennem området. Ved at opgradere den ydre kantzone kan byrummet fungere som et grønt indgangsparti til De Gamles By.

NORDPOLEN

OPLÆG TIL FOKUSOMRÅDER

FORTÆTNING AF BEPLANTNING

Der kan arbejdes gennemgående med en fortætning af den eksisterende beplantning. Der fortættes med flere lag af grønt under de store gamle træer.

OPRYDNING AF EKSISTERENDE HEGN

Langs Sjællandsgade kan det eksisterende trådhegn fjernes og erstattes af en lav gabionsmur, der giver mulighed for stadig at se ind i det grønne område. Der skabes en ny indgang i det nordvestlige hjørne af Nordpolen.

PLEJET OG UPLEJET GRØNT

Det anbefales, at der etableres en mindre intensiv driftsstrategi hvor biodiversitet og græs får lov at vokse og blomstre. Der klippes et stisystem med mindre opholdszoner, mens græs og beplantning nær træer og buskads får lov at stå.

GRØN INDGANGSPORTAL

Den afskærne indgang til Edith Rodes Vej kan opgraderes til et kantzone-byrum, der danner en ny grøn indgangsportal til De Gamles By.

BEGRØNNING AF PLADS VED EDITH RODES VEJ

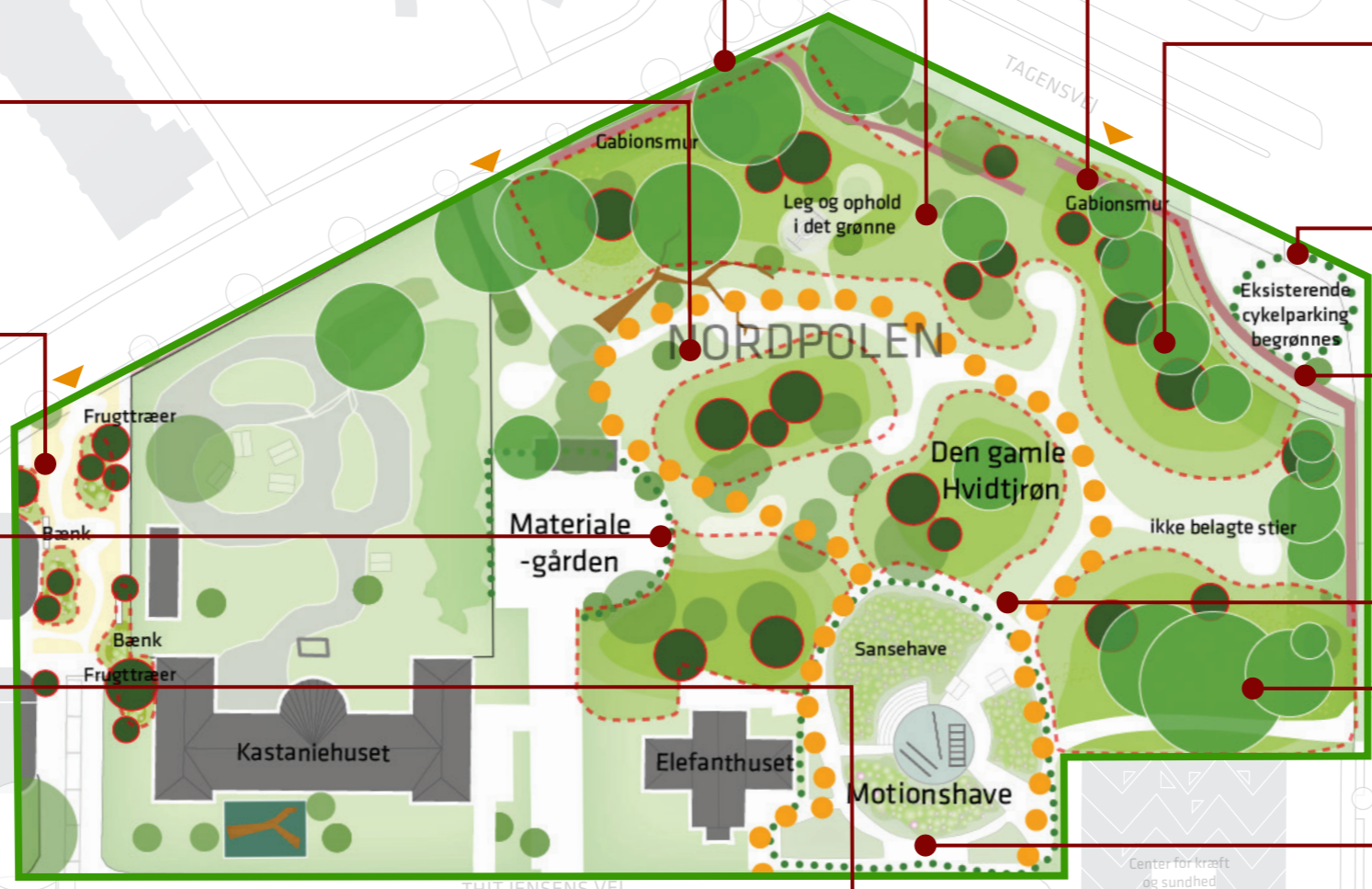
Materialegårdens 'bagside' kan begrønnes, så den kamufleres i en klatrende beplantning.

RELOKERING AF LØBE-/SPRINGBANE

Løbe-/springbanen vil kunne flyttes til træningsbanen, etableret af Center for Kræft og Sundhed, hvor den kan bruges i sammenhæng med det øvrige sportsanlæg. Alternativt kan arealet bearbejdes, så der opstår større sammenhæng mellem løbebanen og Nordpolen.

SIGNATURFORKLARING

- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
- Øvrige træer
- Forslag til nye træer
- Det indre loop
- Fortætning af beplantning
- ▶ Indgange for biltrafik
- ▶ Indgange for cyklister og gående
- Støjmur

STØJMUR MOD TAGENSVEJ

Der kan etableres en ny støjmur i den nordlige kantzone af Nordpolen med fokus på at skærme den visuelle kontakt til Tagensvej, styrke forbindelserne gennem området og forbedre de mikroklimatiske forhold. Muren kan opføres som en gabionsmur af røde knuste genbrugstegl.

KRIMINALPRÆVENTIV VIRKNING

Der kan arbejdes med at tiltrække flere aktiviteter til området. Medejerskab og aktiv brug af området kan være tryghedsskabende og have en kriminalpræventiv virkning.

BEGRØNNING AF EKSISTERENDE KONSTRUKTIONER

Cykluskuret, der ligger ud til Tagensvej, kan begrønnes med en klatrende beplantning.

OPTIMERING AF VÆKSTBETINGELSER

Der kan blødes op for belægningen med en grussti fremfor fliser ved hjørnet ud mod Tagensvej for at forbedre vækstbetingelserne for de store træer i kantzonen og tilføre yderligere beplantning.

GENBRUG AF BEPLANTNING

De lave formede hække kan flyttes til Slotshaven.

RESPEKTZONE

Det anbefales, at passagen nord for Centeret for Kræft og Sundhed fortsat tilgodeser privathed for centerets brugere.

TRÆNING I GRØNNE OMGIVELSER

Ved motions- og sansehavens grønne arealer kan der arbejdes med en beplantning, der er mere luftig, blomstrende og har en naturlig uformel form. Ved at arbejde med en mindre driftsintensiv beplantningsstrategi vil der skabes et bedre sammenspil med Nordpolens vilde karakter.

NORDPOLEN

REFERENCFOTOS

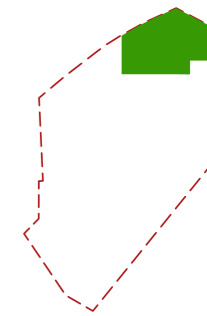
Referencefotos et et sammensat katalog af billeder fra området, der fanger særlige karakterfulde elementer samt inspirationsbilleder af konkrete eksempler.

Jordvold med plads til leg og grønt

Begrønnet gabionsmur i røde knuste genbrugstegl

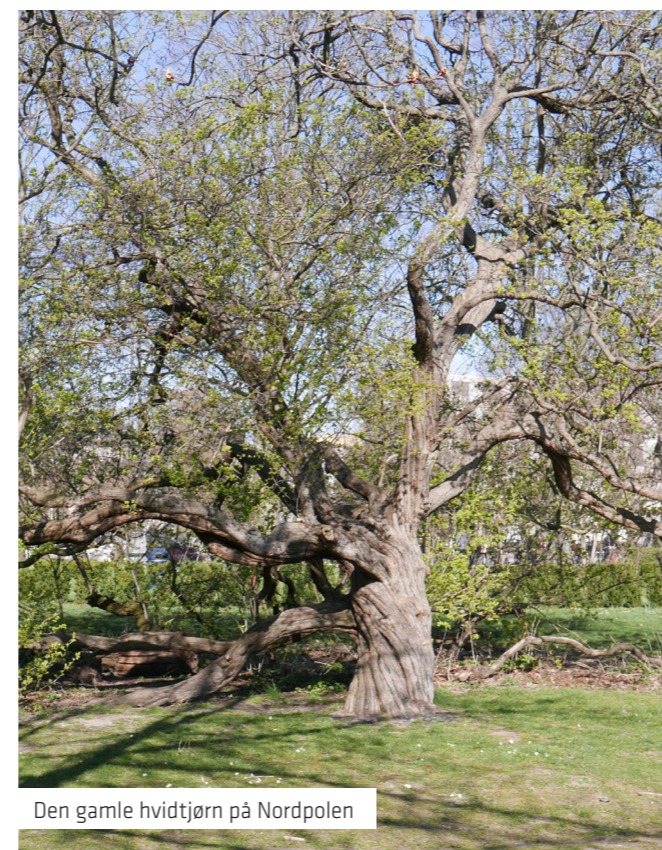
Høje græsser med vilde blomster

Skyggefulde opholdszoner på Nordpolen

Buskads på Nordpolen

Den gamle hvidtjørn på Nordpolen

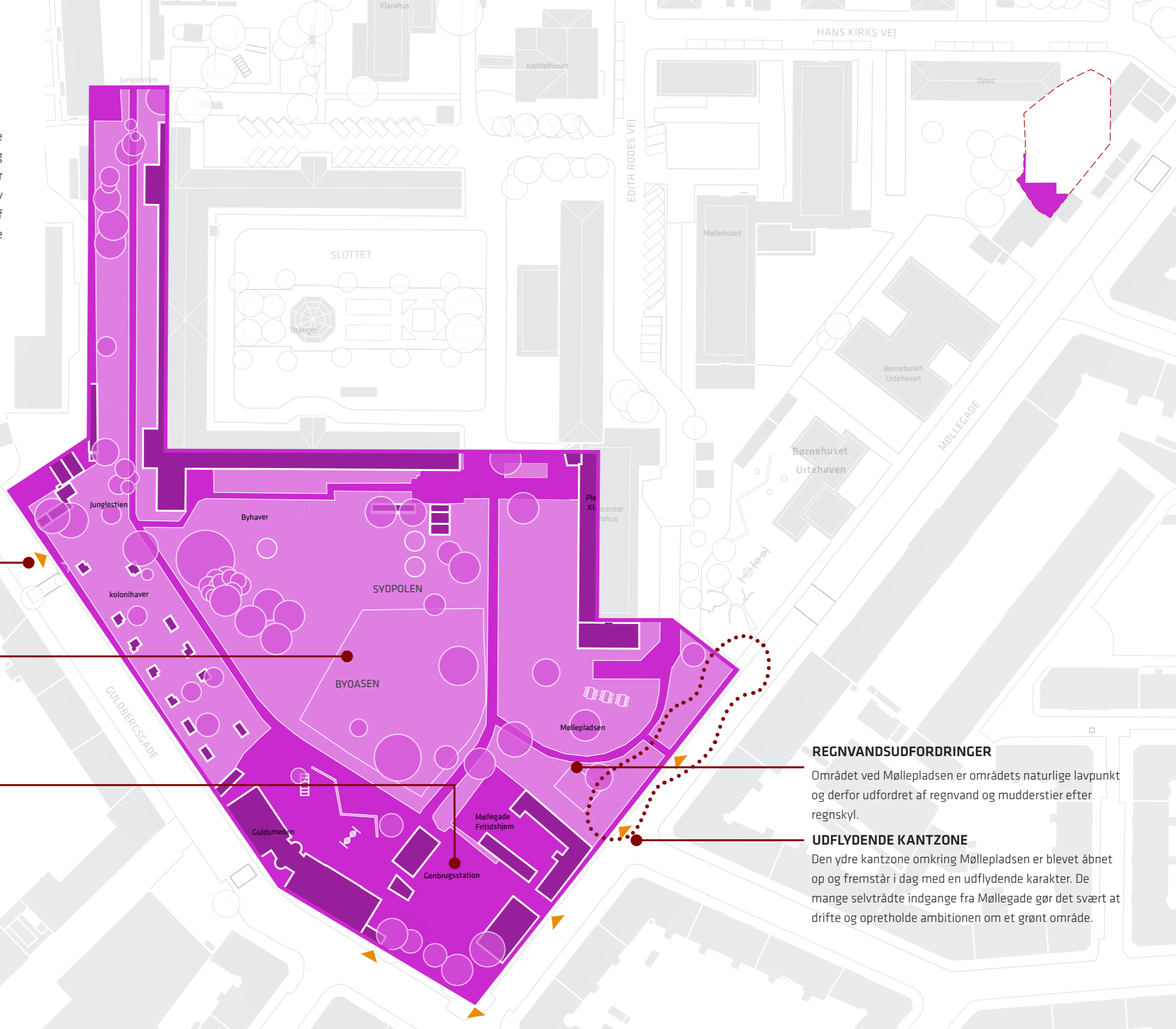
Højt græs med klippede opholdszoner og stier

SYDPOLEN

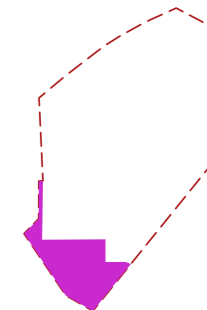
NUVÆRENDE FORHOLD OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Den bemandede dyrelegeplads Sydpolen, og de omkringliggende områder på Sydpolen, er et centrum for områdets byliv og aktiviteter, der involverer børn, dyr og mad over bål. Det er også til stor glæde for områdets ældre, at der trækkes liv ind i området. Området er karakteriseret ved en høj grad af mangfoldighed og selvgroede initiativer fra områdets mange ildsjæle.

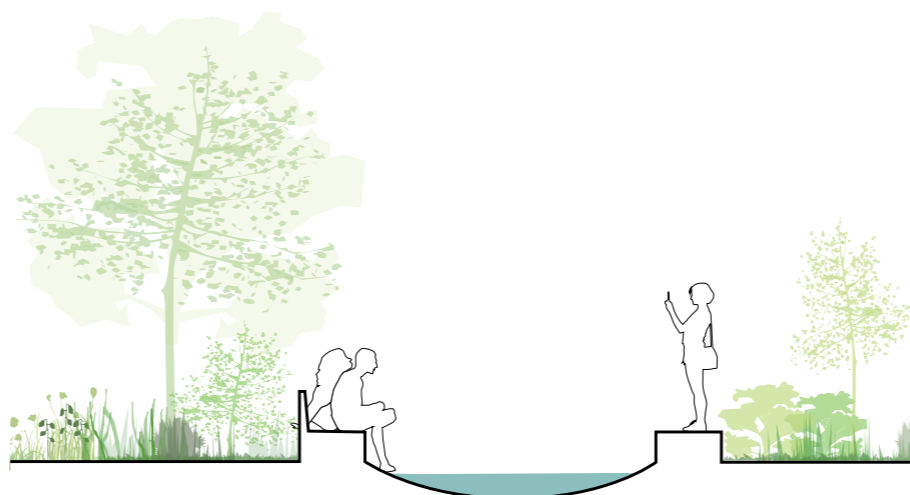
SYDPOLEN

RAMMER OG PRINCIPPER

DYREHOLD I BYEN

Dyrelegepladsen ByOasen giver byens børn mulighed for at stifte bekendtskab med geder, høns, kaniner, marsvin, mus, fugle og bier. ByOasen er en stor succes hos områdets unge og gamle. Ved at sprede dyrefoldene lidt ud vil området kunne udnyttes bedre til glæde for både dyr og gæster.

OPHOLD KOMBINERET MED FØRSINKELSE AF REGNVAND

Der kan etableres forsænkede områder til regnvand i nedsænkede opholdszoner med fast belægning. Derved ledes det overskydende regnvand væk fra stier og potentielle mudderhuller, mens siddepladserne dobbeltudnyttes til regnvandshåndtering. Områdets intensive brug gør det oplagt at arbejde med regnvandshåndtering med en fast kant.

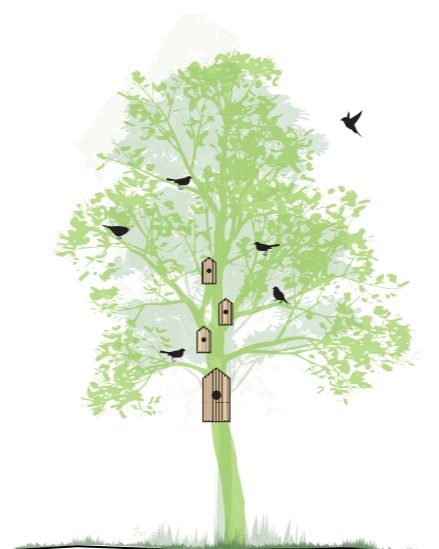
NYTTEHAVER

De små nyttehaver og institutions-kolonihaver, der er anlagt af SUF og driftes efter aftale med ByOasen, er med deres mangfoldige karakter med til at skabe unikke grønne oplevelser i området. Initiativet kan med fordel udvides langs Slottets sydlige facade.

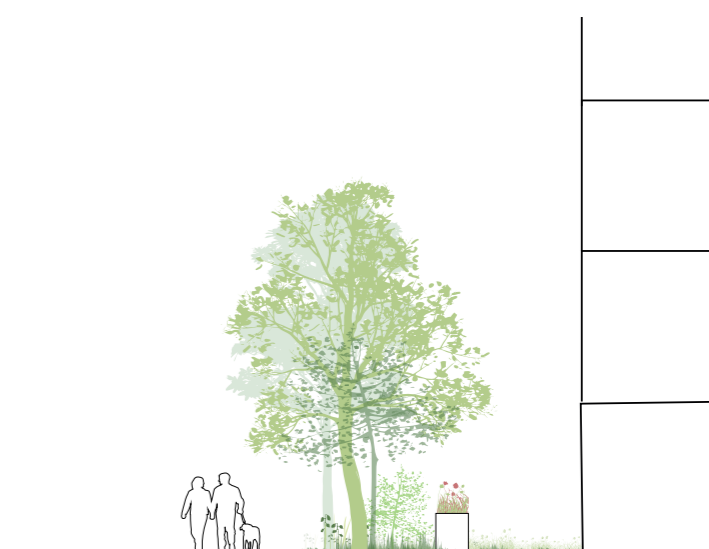
AKTIV KANT I KANTZONEN

I kantzonen ud mod Møllegade kan der etableres en muret aktiv kant. Kanten vil være med til at definere overgangen til gaderummet og styre gennemgangen til området. Kantens udformning kan tage form som et siddemøbel, plantekasse, fuglebad eller andre aktive byrumselementer.

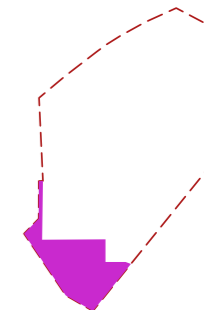
FUGLEKASSER

Der kan opsættes flere fuglekasser, som vil være med til at skabe flere nye hjem til de mange fugle, der finder vej til området.

RESPEKT FOR DEN PRIVATE KANTZONE

Klarahus plejehjem, der ligger ud til ByOasen og Møllepladsen, har boliger i stueetage niveau. Ved at plante skærmende beplantning i de første 2-3 meter fra facaden, vil man kunne mindske indkigsgener og uønsket ophold langs facaden.

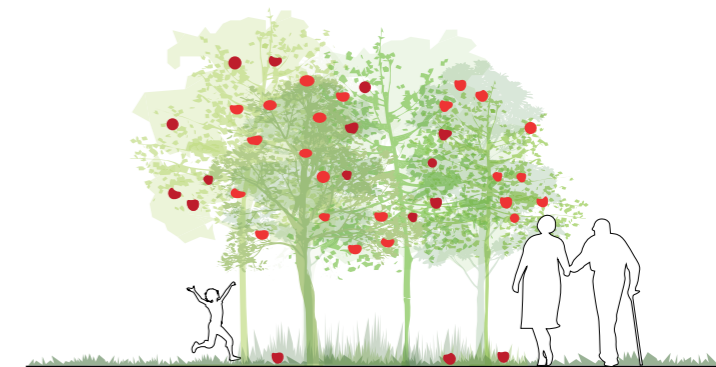
ROBUST OG BØRNEVENLIG BEPLANTNING

Ved at arbejde med en robust og resilient beplantning kan børnene bygge huler, gemme sig og gå på opdagelse i det grønne uden, at beplantningen tager skade. Det kan være nødvendigt med hegning i den første tid, så det grønne får mulighed for at få ordentlig fat, før det belastes.

FRUGTTRÆER OG BÆRBUSKE

Ved at plante træer og buske der producerer frugter og bær, tilføres beplantningen en ekstra nytteværdi. Generationer kan samles om aktiviteter som plukning, mostning eller madlavning, mens overskuds- og nedfaldsfrugter kan nydes af forskellige fuglearter. De forskellige frugter tiltrækker forskellige fugle og insekter og er med til at skabe et rigere dyreliv.

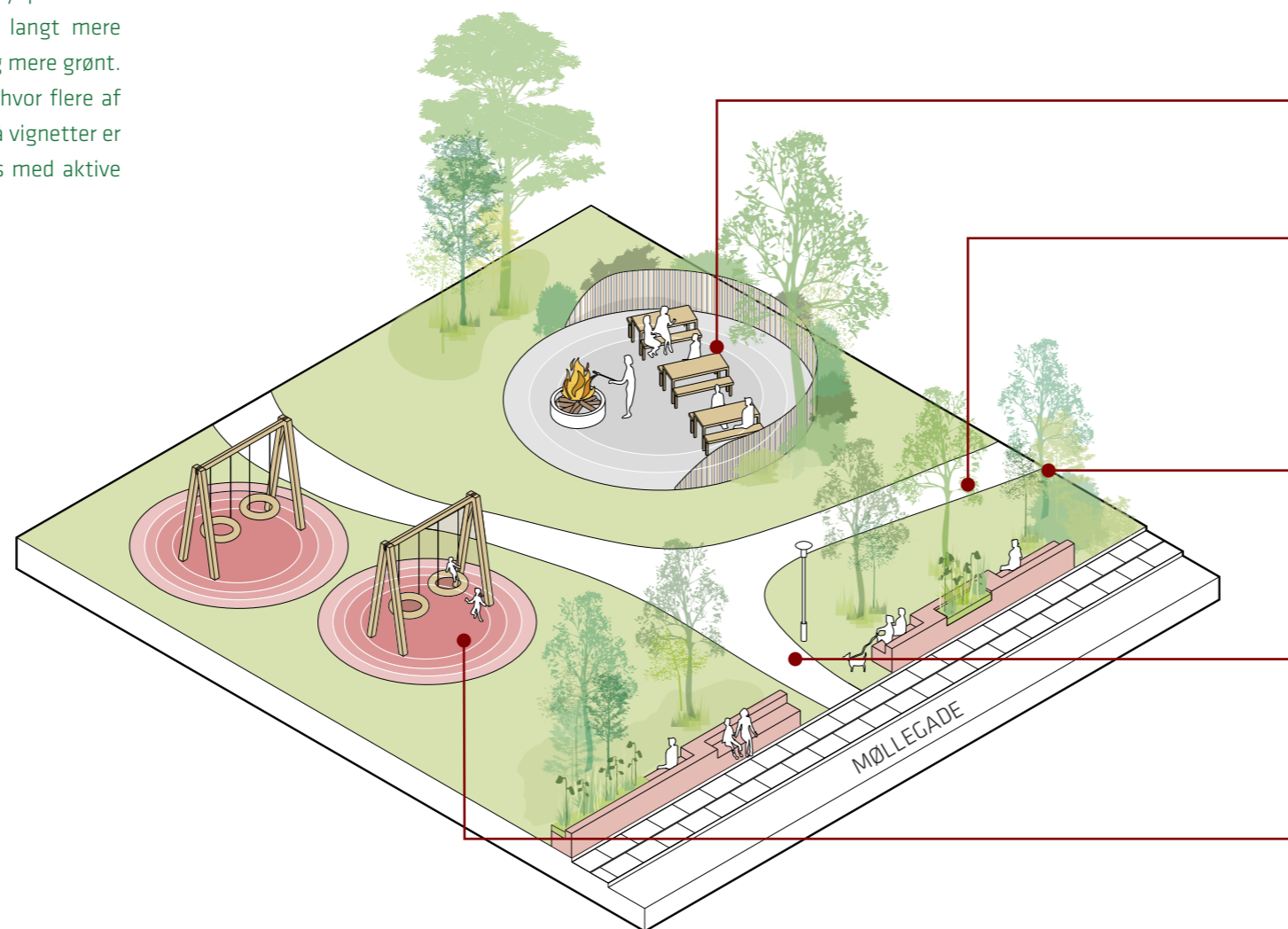
TRÆER I GRUPPER

Ved at plante træer og buske i mindre grupper er beplantningen mindre sårbar, mens den vokser. Som træerne vokser, kan der senere tyndes ud, så der er mere plads til, at de enkelte træer kan få lov til at blive store og frugt bærende.

SYDPOLEN

EKSEMPEL PÅ KANTZONE MOD MØLLEGADE

Gennem en bearbejdning af kantzonen fra Sydpolen ud mod Møllegade vil området kunne gøres til et langt mere attraktivt opholdssted med klare programzoner og mere grønt. Aksonometrien herunder illustrerer et eksempel, hvor flere af helhedsplanens tiltag er indarbejdet, mens de små vignetter er inspiration til, hvordan kanten kan programmeres med aktive funktioner, der er med til at understøtte byliv.

SKÆRMEDE OPHOLDSZONER

Opholdszoner med siddepladser i læ med plads til sociale aktiviteter.

EN PROGRAMMERET SIDDEKANT

Kantzonen defineres i form af en fast kant udført i enten muret tegl eller rødtonet beton. Der kan med fordel anvendes genbrugstegl. Kanten programmeres med aktive og udadvendte funktioner. Her illustreret med en siddebænk og plantekasse.

FLERE TRÆER

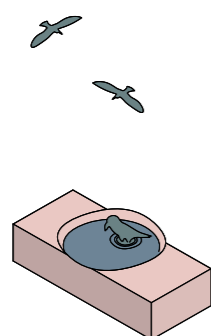
Eksisterende træer anbefales bevaret mens der fortættes med nye frugttræer. Der plantes i mindre trægrupper og området omkring rodzonen kan stå med langt græs.

INDGANGSSITUATION

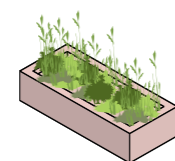
Adgangen til Sydpolen defineres med en ny kant. Kantelementet afgrænser indgangsområdet og iscenesætter indgangen til det interne stiforløb.

FORSÆNKEDE ZONER TIL FORSINKELSE AF REGNVAND

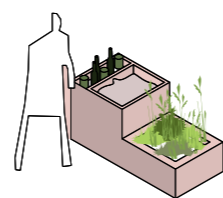
Der skabes lokale lavninger ved legeelementer og siddepladser til at forsinke regnvandet.

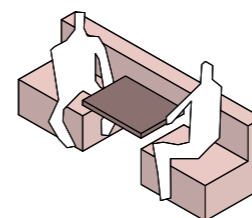
FUGLE- OG INSEKTBAD

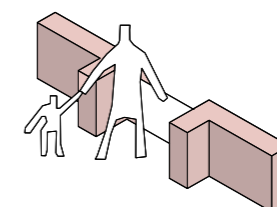
PLANTEKASSE

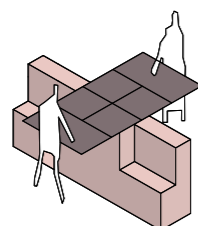
GENBRUG OG GIV-VIDERE-CENTRAL

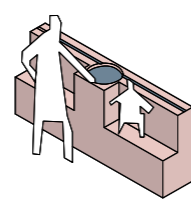
BRÆTSPIL

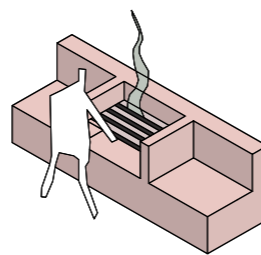
INDGANGSPORTAL

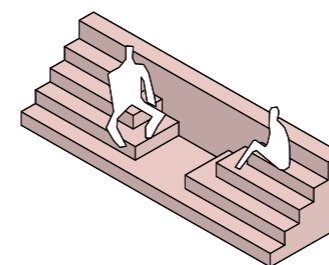
BORDTENNIS

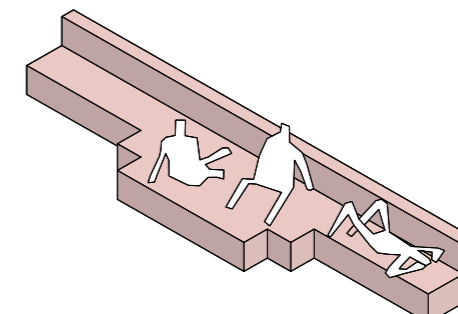
VANDRENDE OG ØNSKEBRØND

GRILL

KLATRE- OG SIDDETRIN

SOLBÆNK

SYDPOLEN

OPLÆG TIL FOKUSOMRÅDER

- SIGNATURFORKLARING**
- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
  - Øvrige træer
  - Forslag til nye træer
  - Det indre loop
  - ▬ Fortætning af beplantning
  - ▶ Indgange for biltrafik
  - ▶ Indgange for cyklister og gående
  - ▬ Siddekant

NYTTEHAVER

Der kan arbejdes videre med konceptet om små grønne 'private' haver ved at udbygge området og understøtte karakteren i de grønne højbede.

TYDELLIGGØRELSE AF INDGANG

Indgangen fra Guldbergsgade kan tydeliggøres ved at lave en større åbning i det eksisterende hegn og opgradere belægningen på indgangsstien.

DYREHOLD I BYEN

Sydpolens dyrefolde kan udvides og flyttes længere ind på arealet. Foldene kan deles op i mindre områder, så det er muligt at passere igennem området.

ROBUST OG BØRNEVENLIG BEPLANTNING

Ved at flytte dyrefoldene længere tilbage vil der opstå en mindre grøn ankomstplads, og de gamle træer kommer ud af folden.

INTEGRERING AF KOMMENDE PROJEKT

Arbejdet og elementerne fra det kommende landskabsprojekt omkring Klarahus kan integreres i den videre bearbejdning af området. Tankerne om en spiselig og sanselig have med fokus på samvær mellem generationerne fletter fint sammen med Sydpolens karakter.

RESPEKT FOR DEN PRIVATE KANTZONE

Kantzonen op mod boligerne i Klarahus' stueetage kan bearbejdes med en grøn afskærmning for at skabe øget privathed ud mod det offentlige rum.

TRÆER I GRUPPER

Det er muligt at etablere yderligere beplantningszoner i området med mindre grupper af frugttræer med højt græs omkring rodzonen.

OPHOLDSZONER

Der kan arbejdes videre med at etablere læ-skabende, og rumdannende elementer i området - mindre opholdszoner med høj mikroklimatisk komfort hvor man kan sidde og observere livet i Sydpolen.

OPHOLD KOMBINERET MED FORSINKELSE AF REGNVAND

Ved at lave lokale forsænkninger, eksempelvis omkring opholdszonerne, kan regnvandet forsinkes og ledes væk fra stisystemet.

AKTIV KANT I KANTZONEN

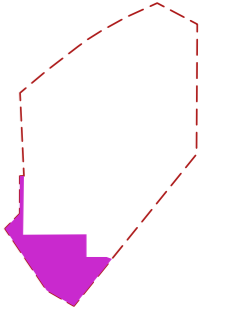
Kantzonen ud mod Møllegade kan bearbejdes med en lav aktiv mur, der definerer overgangen til gaderummet og styrer indgangene til området. I muren er det muligt at integrere siddefunktioner og blå-grønne oplevelser.

SYDPOLEN

REFERENCEFOTOS

Referencefotos et et sammensat katalog af billeder fra området, der fanger særlige karakterfulde elementer samt inspirationsbilleder af konkrete eksempler.

ByOasens dyrefolde er en stor success hos unge og ældre

Opholdszoner i det grønne, Sydpolen

Fuglehuse til forskellige fuglearter

Mangfoldige oplevelser i det grønne

Kolonihaver ved Sydpolen

Siddepladser markerer kantzonen mellem gade og park

Legeplads med dyrehold, ByOasen

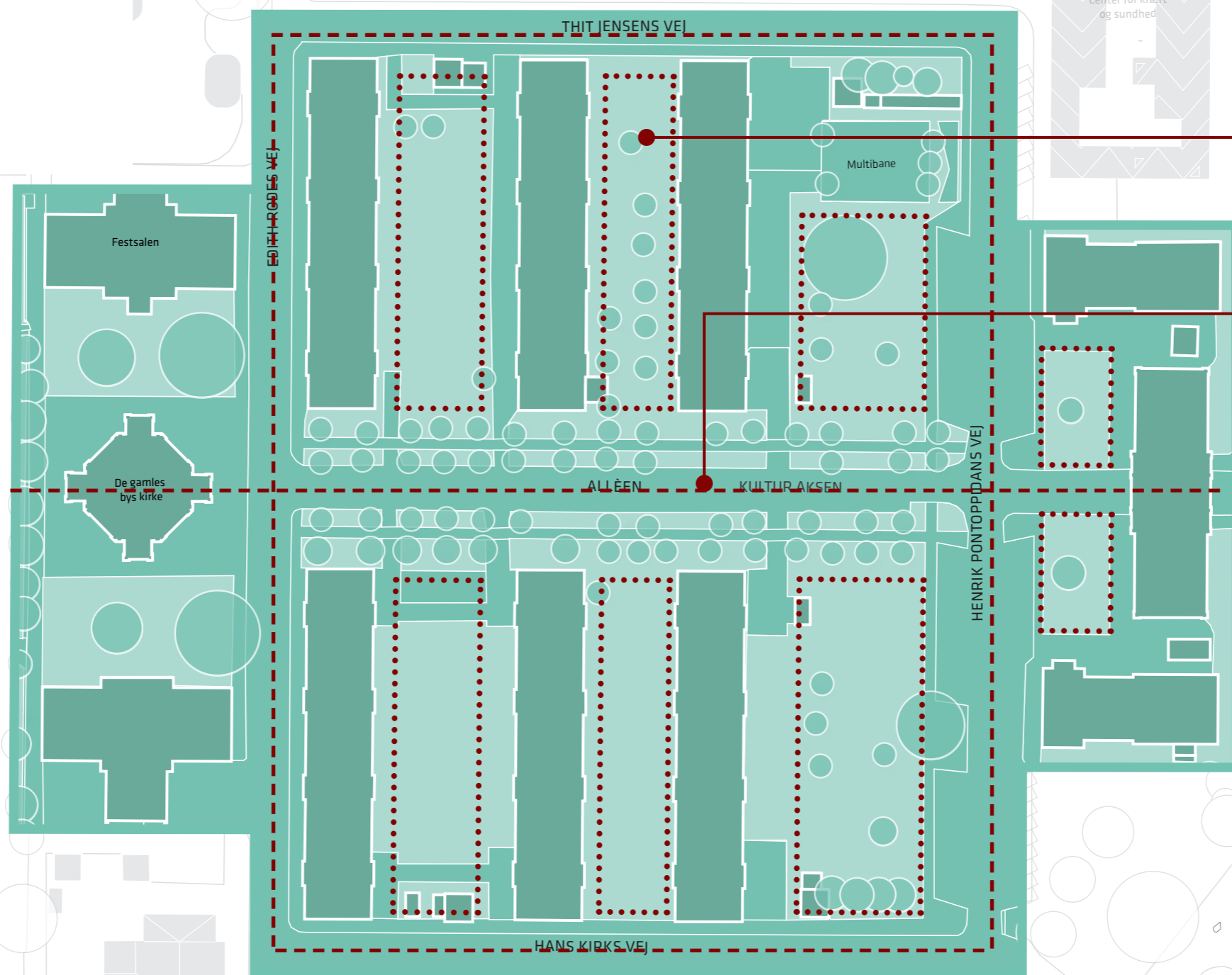

Højbede på Sydpolen

KULTURAKSEN

NUVÆRENDE FORHOLD OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Det symmetriske bygningsanlæg fra 1885-1892 blev oprindeligt opført som et hospital. I 1919 blev anlægget omdannet til et alderdomshjem. Den oprindelige midterakse mellem kirken og portbygningen understøttes af en dobbeltallé af birketræer.

BLÅ-GRØNNE FORHAVER

I forhaverne mellem plejeboligerne er der etableret opholdszoner og sansehaver, der kan håndtere regnvand.

BRED ASFALTVEJ

Vejnettet i kulturaksen er med til at optegne de bærende akser i området. Alléen er som centerakse understøttet af to dobbeltrækker af allétræer.

INDGANG

Den gamle indgang gennem portbygningen benyttes til lokal kørsel samt kørsel til og fra kirken.

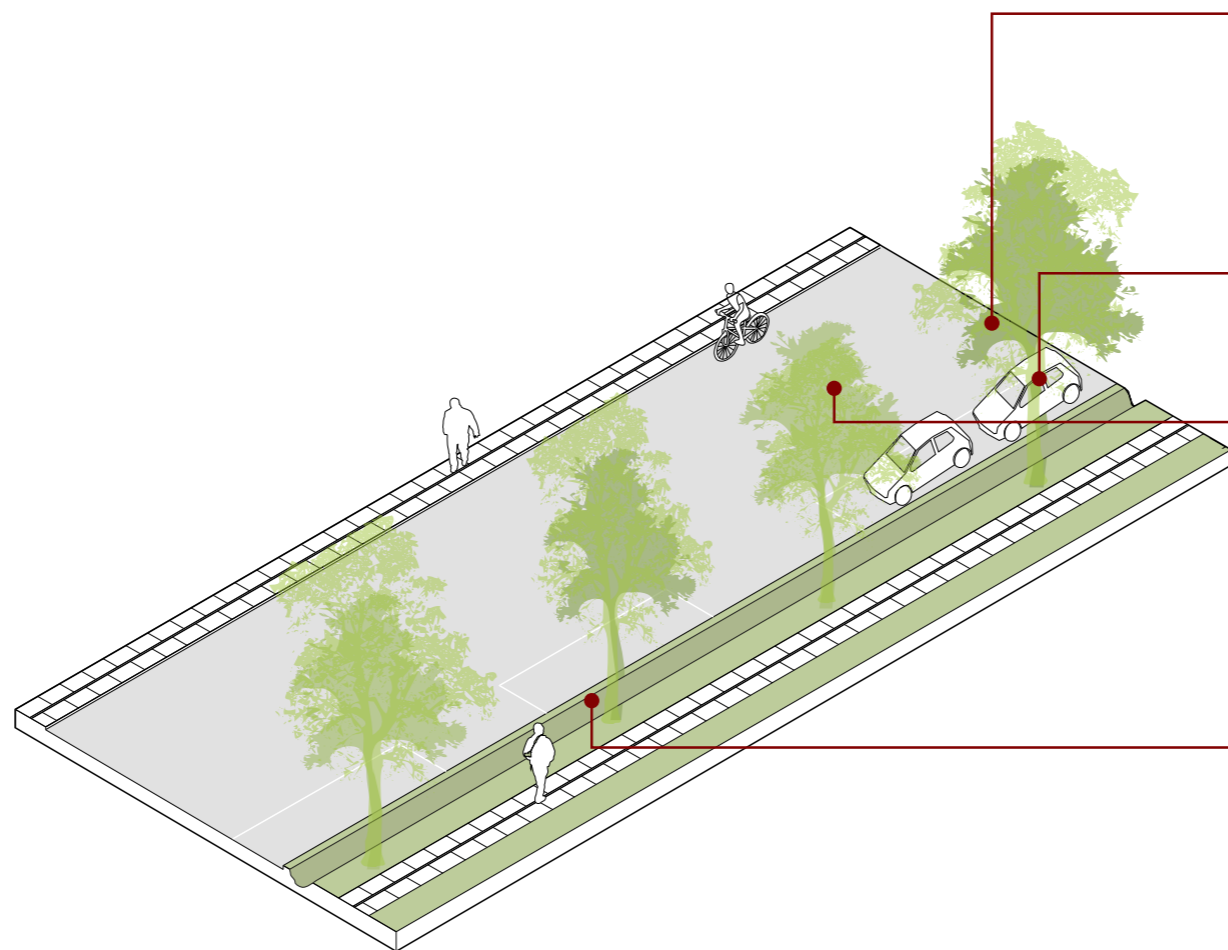
SIGNATURFORKLARING

- Eksisterende træer
- - - Akser
- Forhaver
- ▶ Indgang for biltrafik

KULTURAKSEN

EKSEMPEL - BEGRØNNET VEJPROFIL

De aksiale veje omkring kulturaksen har et bred vejprofil i forhold til den trafikale belastning. Man vil med fordel kunne indsnævre vejprofilen og den dertilhørende belægning og begrønne med vejtræer og åbne regnvandsrender ligesom vejprofilen på Alléen. Det vil være med til at styrke sammenhængen i kulturaksen og tilføre ekstra grønt til området. Det anbefales at etablere et begrønnet vejprofil langs *Hans Kirks Vej* og *Thit Jensens Vej*. Man kunne desuden overveje at benytte samme løsning langs *Edith Rodes Vej* samt *Henrik Pontoppidans Vej*.

MINDRE VEJ - MERE GRØNT

Indenfor den eksisterende vejbredde er der plads til at indsnævre det belagte areal og skabe plads til mere grønt.

PARKERING

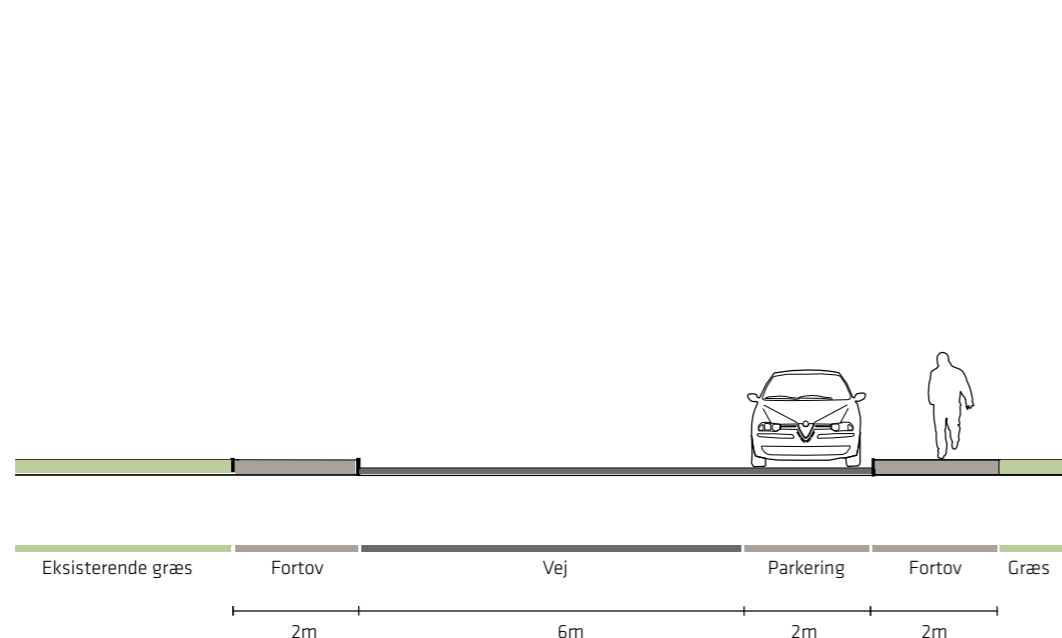
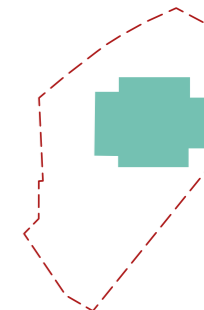
Det er muligt at bevare det nuværende antal parkeringspladser i gaden.

ALLÉTRÆER

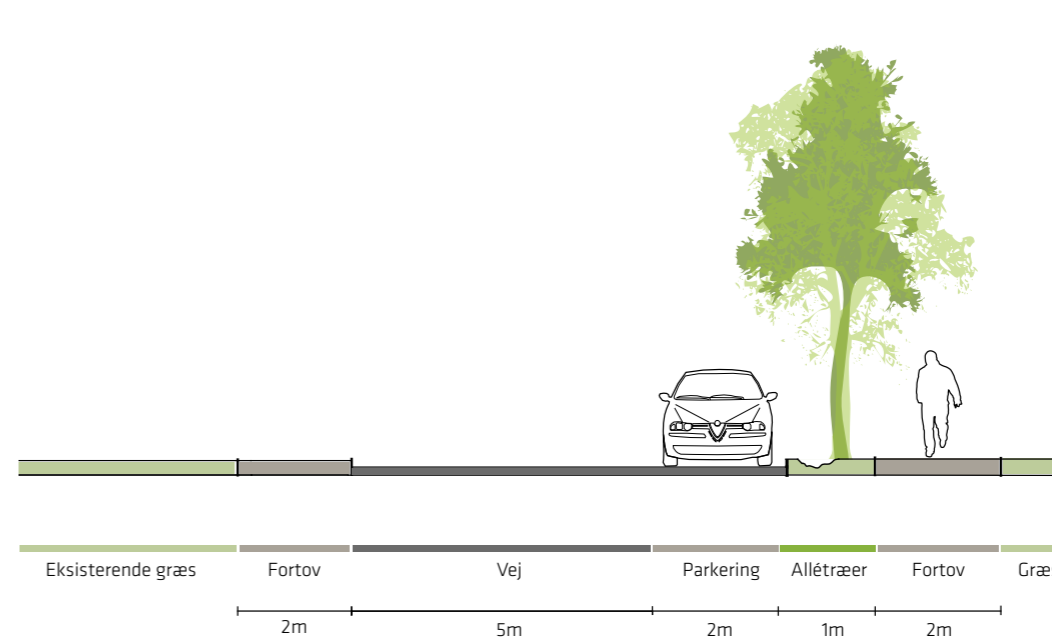
Der kan plantes vejtræer i en alléstruktur. Dette vil forstærke de aksiale linjer og styrke identiteten i kulturaksen. De plantede træerækker kunne være blomstrende sorter, særegne for De Gamles By, der bidrager til at højne biodiversiteten og forbedre wayfinding i området.

GRØNNE REGNVANDSRENDER

Der kan anlægges åbne grønne regnvandsrender til lokal afledning, forsinkelse og nedsivning af regnvand. Koblingen mellem regnvandsnedsivning og vejtræer er med til at forbedre træernes vækstbetingelser. Det anbefales, at der etableres en grøn buffer fra fortovet så ældre og svagtseende borgere ikke falder i grøftkanten.

**PRINCIPSNIT
EKSISTERENDE VEJPROFIL**

**PRINCIPSNIT
EKSEMPEL PÅ BEGRØNNET VEJPROFIL**

KULTURAKSEN

OPLÆG TIL FOKUSOMRÅDER

INDDRAGELSE AF BYGNINGER

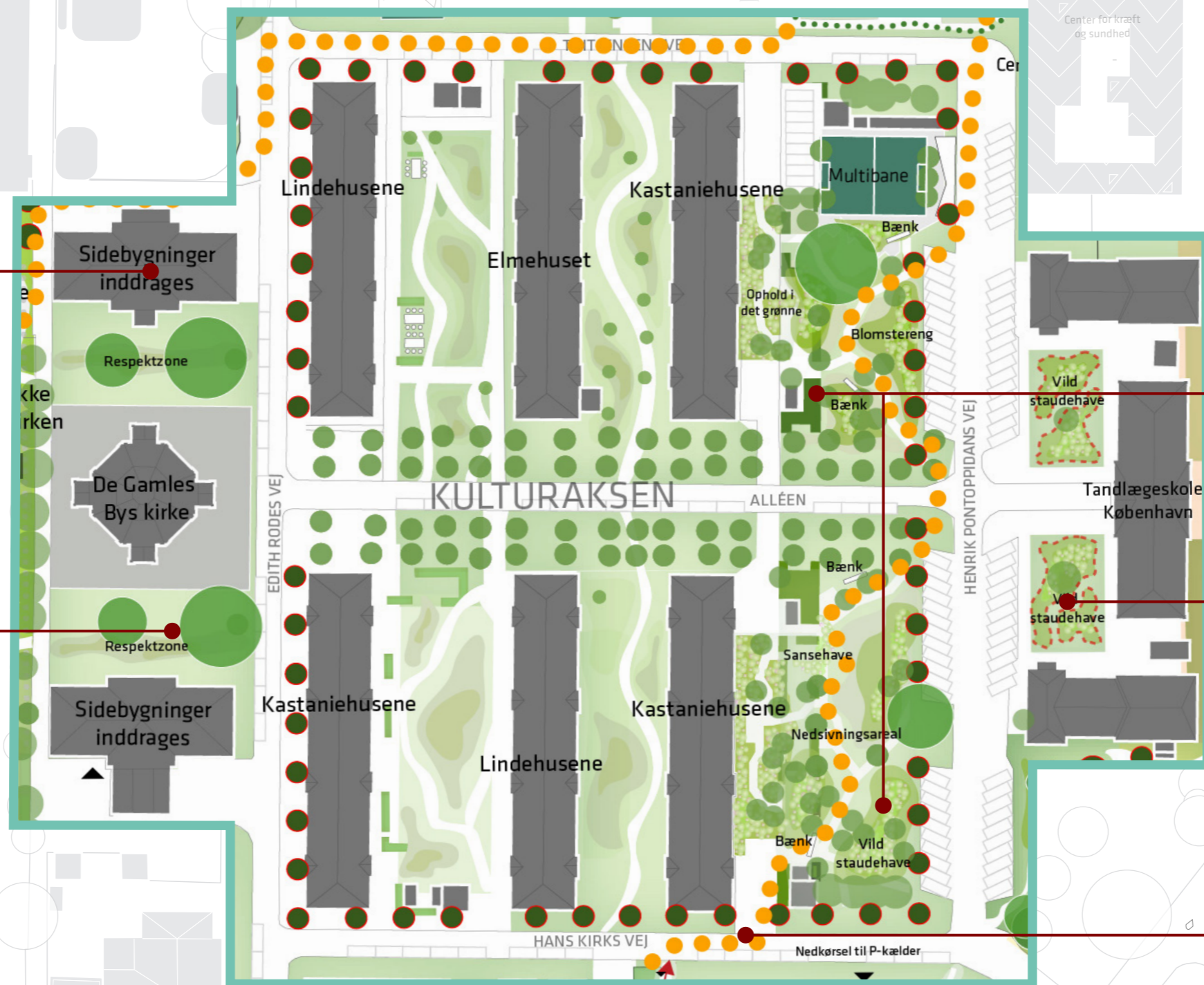
Sidebygningerne til kirken vil fremtidigt blive en del af den nye skole, mens De Gamles Bys kirke fortsat vil blive brugt til kirkelige funktioner.

RESPEKTZONE

Omkring kirken anbefales det, at der arbejdes med en respektzone. Eksempelvis kan der mellem skolens sidebygninger og kirken skabes en zone af beplantning, der definerer en respektgrænse mellem de to funktioner.

SIGNATURFORKLARING

- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
- Øvrige træer
- Forslag til nye træer
- Det indre loop
- Fortætning af beplantning
- ▶ Indgang for biltrafik

NYETABLERET LANDSKABSPROJEKT

Landskabsprojektet i forhaverne, både mellem længebygningerne og ud mod Henrik Pontoppidans Vej, arbejder med en blomstrende beplantning af vilde frøblandinger og staudehaver.

GRØNNE OG BLÅ HAVER

Karakteren i de grønne 'forhaver' ved portbygningen kan styrkes ved at arbejde videre med konceptet om grønne regnvandshaver med mangfoldige sanseoplevelser. På de mere offentlige forhøvede arealer er det muligt at supplere græsarealerne med blomsterflor. Frøblanding eller vilde staudebede vil være med til at berige områdets biodiversitet og give beboere og passerende noget smukt at se på.

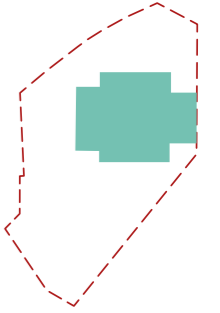
BEGRØNNING AF VEJPROFIL

Langs Thit Jensens Vej, Edith Rodes Vej og Hans Kirks Vej, kan der arbejdes videre med en indsnævring af vejprofilen, der giver rum til åbne grønne regnvandsrender og en række af allétræer.

KULTURAKSEN

REFERENCEFOTOS

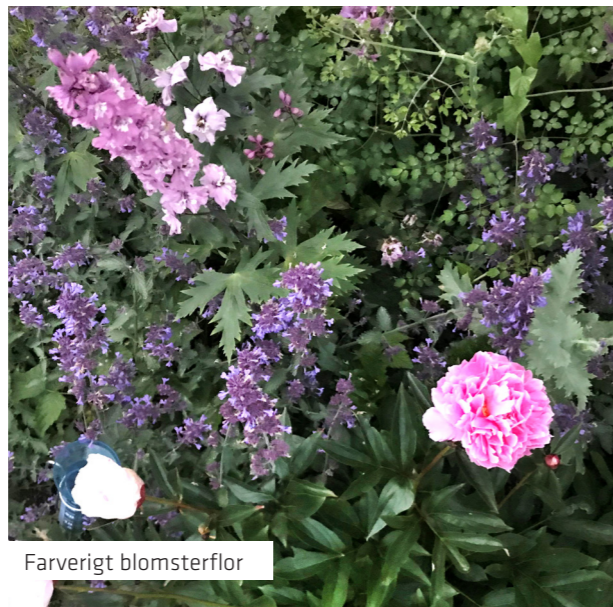
Referencefotos et et sammensat katalog af billeder fra området, der fanger særlige karakterfulde elementer samt inspirationsbilleder af konkrete eksempler.

Duftende stauder kan være med til at stimulere sanserne

Grønne regnvandsbede i Kulturaksen

Farverigt blomsterflor

Siddepladser i det grønne, Kulturaksen

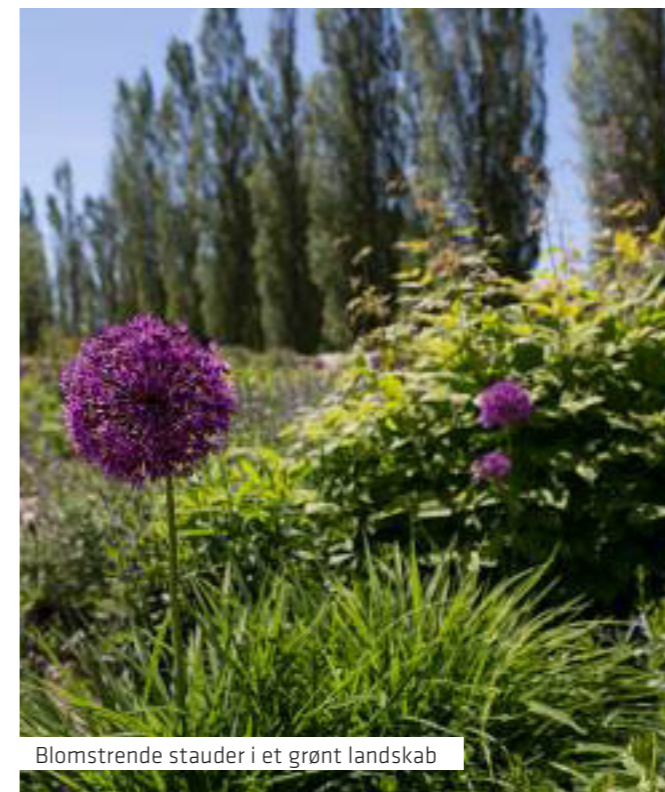
Duftende krydderurter

Kirken i De Gamles By er med til at definere kulturaksen

Slanke træer i Alléstruktur

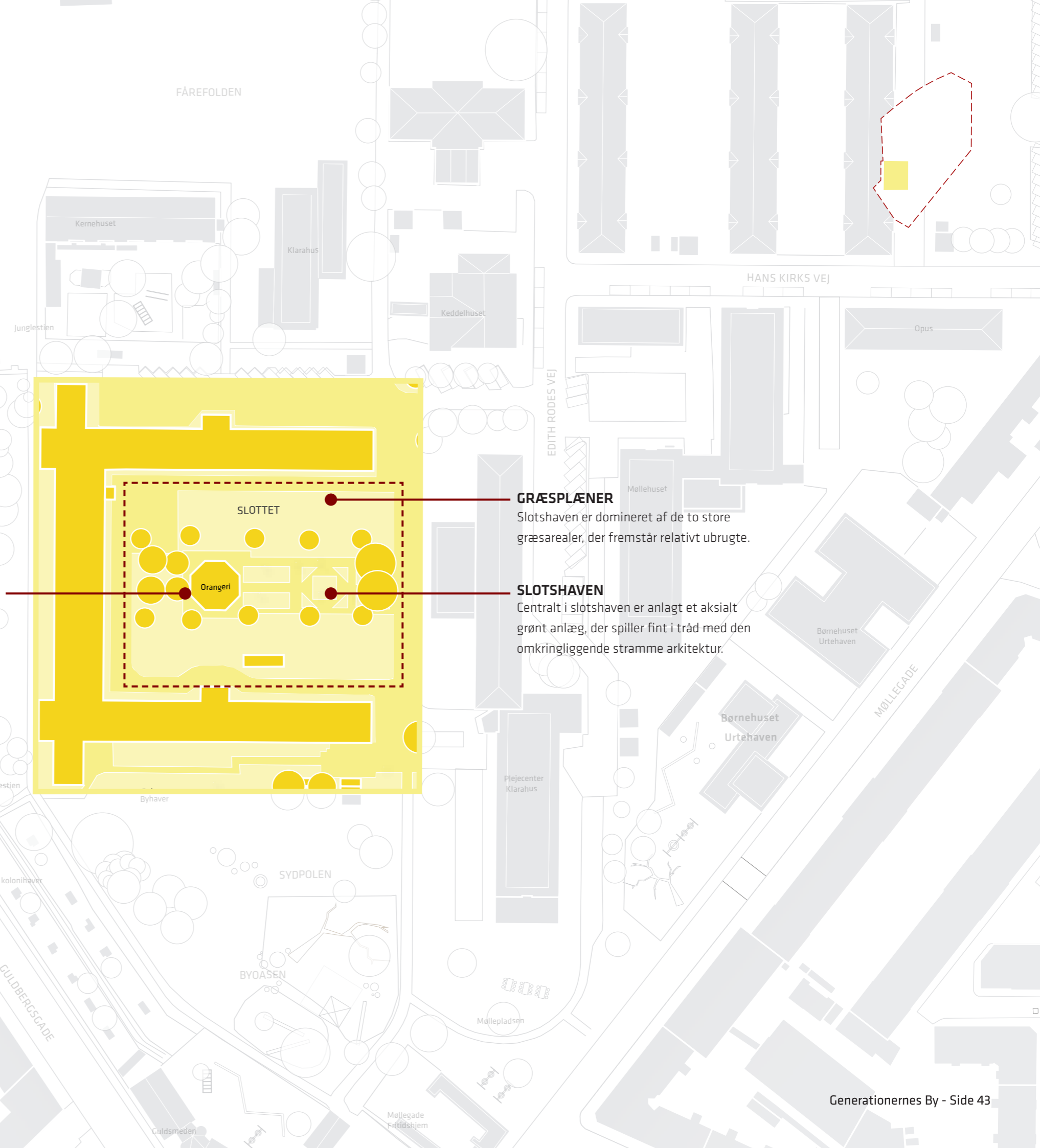

Blomstrende stauder i et grønt landskab

SLOTTET

NUVÆRENDE FORHOLD OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Slottet blev etableret i 1896, i historistisk nationalromantisk stil, som Danmarks første egentlige alderdomshjem. Bebyggelsen udgør et trefløjet anlæg, der sammen med den nyere tilføjelse Klarahus udgør en åben karrébebyggelse. Gårdrummet "Slotshaven" indeholder elementer af en klassicistisk have med stramme akser og symmetri.

ORANGERIET

Orangeriet blev opført i 1999 som en del af haveanlægget foran Slottet. Det opvarmede væksthuse bruges af områdets børn og ældre til ophold, arrangementer og samling i omgivelser med eksotiske fugle og planter.

GRÆSPLÆNER

Slotshaven er domineret af de to store græsarealer, der fremstår relativt ubrugte.

SLOTSHAVEN

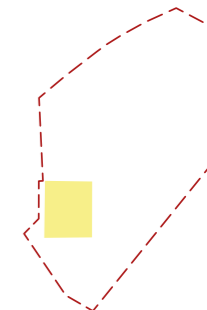
Centralt i slotshaven er anlagt et aksialt grønt anlæg, der spiller fint i tråd med den omkringliggende stramme arkitektur.

SIGNATURFORKLARING

- Eksisterende træer
- Slotshaven

SLOTTET

RAMMER OG PRINCIPPER

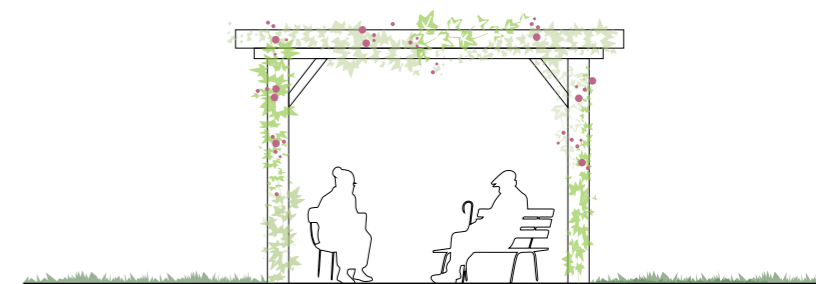
SYMMETRISK HAVEANLÆG

I De Gamles Bys hengemte slotshaveanlæg anbefales det, at de klassiske elementer forstærkes gennem en udvidelse af havens grønne elementer. Med formklippede hække, blomstrende staudebede, langstrakte vandbassiner, grønne pergolaer og stramme træerækker, der sirligt følger havens akser, vil det grønne haverum aktivt understøtte byggeriets karakteristiske arkitektur.

SANSEHAVE

I de opdeltede plantebede kan der arbejdes med en rig beplantning af blomstrende stauder og urter. Beplantningen kan være med til at give en sanseoplevelse, der giver stimulans og plads til ro og fordybelse samtidig med, at biodiversiteten øges.

BLOMSTRENDE PERGOLA

Der kan arbejdes med begrønnede pergolaer over opholdsarealerne for at skabe vertikale grønne rum og danne en afskærmning i det store åbne haverum.

EN PRAGTHAVE DER KAN NYDES

Igennem bearbejdningen af den klassiske have anbefales det, at der arbejdes med mindre opholdszoner og rekreative åndehuller, der kan understøtte spontane møder og stille stunder mellem staudebede og formklippede hække.

GRØNNE FACADER

Slottets omfavnende facade kan begrønnes med en klatrende wire-opbunden slyngbeplantning. Den vertikale begrønning vil bidrage til at skabe et intimt haverum flankeret af Slottets grønne facader.

FORMKLIPPEDE HÆKKE FLYTTES FRA NORDPOLEN

Det anbefales at genbruge de formklippede hække fra Nordpolen til udvidelsen af slotshaven. De relokerede hække kan være med til at understøtte den klassiske havestil med stramme hække, der inddeler haven i mindre 'haver' og styrker den eksisterende symmetri.

SLOTTET

OPLÆG TIL FOKUSOMRÅDER

SYMMETRISK HAVEANLÆG

Slotshavens eksisterende klassiske elementer som Orangeriet, vandbassinet og beplantningen kan opgraderes og styrkes.

BLOMSTRENDE PERGOLA

Begrønnede pergolaer kan placeres på linje med Orangeriet for at skabe en grøn bagvæg for enden af akser.

VANDBASSIN

Der kan etableres vandbassiner på hver side af Orangeriet, hvilket er et kendt element i den klassiske have og bidrager som et dekorativt og beroligende element. Derudover bidrager vandbassinerne til områdets biodiversitet og fugleliv.

GRÆSAREAL TIL BOLDSPIL

Det anbefales, at der bevares et areal til boldspil for områdets ældre borgere, der bruger plænen som en del af motorik og sundhedsfremmende træning.

MINDRE GRÆS - MERE SANSEHAVE

Det anbefales, at der arbejdes videre med at udvikle kvaliteterne og oplevelserne i haverummet. Græsarealet kan begrænses til fordel for sansestimulerende og rumlige elementer. Eksempelvis kan den eksisterende træække suppleres gennem yderligere beplantning af træer langs havens akser.

FORMKLIPPEDE HÆKKE FLYTTES FRA NORDPOLEN

Der kan arbejdes med rumdannende formklippede hække, der kan genbruges fra Nordpolen. Hækkene fungerer som læskærme og placeres så de opdeler havens staudebede og opholdszoner.

SANSEHAVE

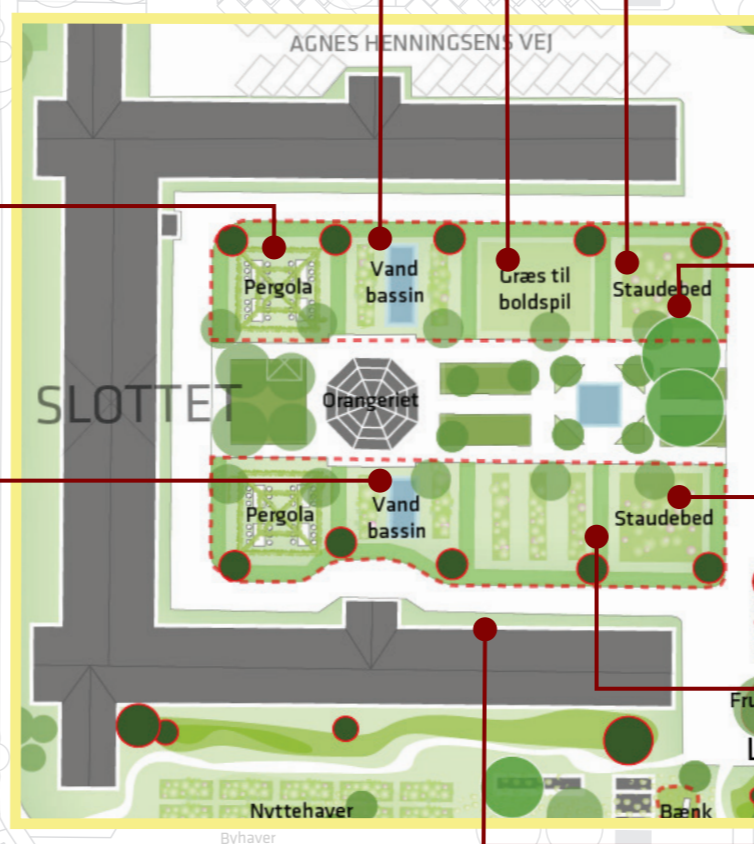
Der kan anlægges en sansehave med bede af stauder og urter i parkform, med et plantevalg der stimulerer både syns- og duftsansen.

BALANCEELEMENTER

Det placerede balancetræningsudstyr på græsplænen kan integreres som elementer i den klassiske have.

GRØNNE FACADER

En begrønning af Slottets facade vil bidrage til, at Slotshaven opleves som et grønt vertikalt omfavnende rum.

SIGNATURFORKLARING

- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
- Øvrige træer
- Forslag til nye træer
- Det indre loop
- Fortætning af beplantning

SLOTTET

REFERENCEFOTOS

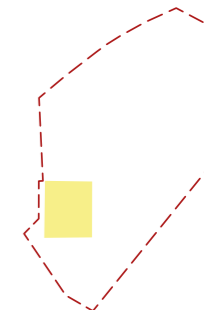
Referencefotos et et sammensat katalog af billeder fra området, der fanger særlige karakterfulde elementer samt inspirationsbilleder af konkrete eksempler.

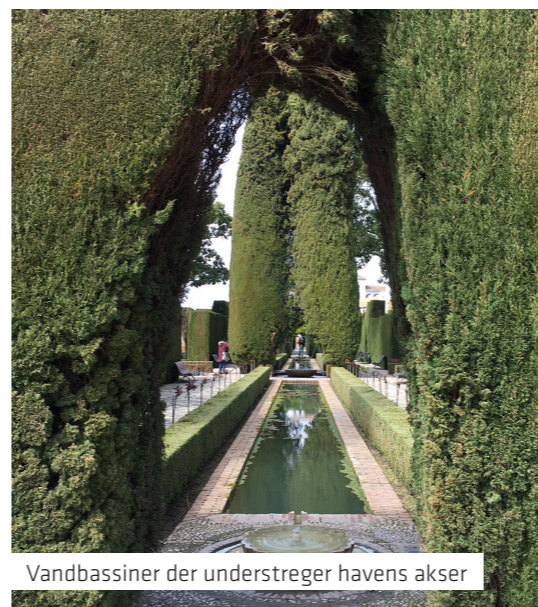
Klassisk haveanlæg med stramme akser

Blomstrende stauder der giver farve- og duftoplevelser

Orangeriet ved Slottet

Vandbassiner der understreger havens akser

Lyden af rislende vand kan virke beroligende

Mindre og intime haverum med oplevelser

Formklippede hække kan være med til at skabe grønne rum

En begrønnet pergola giver skygge og rumlighed

SKOLEN VED FÅREFOLDEN

NUVÆRENDE FORHOLD OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Fårefolden er i dag et stort åbent parkrum med administrationsbygninger domineret af et større græsplæneareal. Arealet er udpeget til fremtidig byggezone for den nye skole med tilhørende idrætshal, produktionskøkken og udearealer.

INDGANGE OG FORBINDELSER

I dag er der to indgange til gennemgående forbindelser for bløde trafikanter. Østligst er passagen langs Forfatterhuset, og længere mod vest er indgangen langs Guldbergs Have, der fører videre til junglestien. Det anbefales, at de to passager fastholdes

KANTZONE

Den ydre kantzone mod Sjællandsgade bliver forareal til den nye skole, og det anbefales, at området udformes til at kunne håndtere logistik og servicering af skolen.

DET INDRE LOOP

I dag er det muligt, via Det indre loop, at passere diagonalt på tværs af fårefolden. Det anbefales at udlægget af skolens udeområder efterstræber, at det i en eller anden form, fortsat er muligt til fods at krydse arealet på tværs.

REGNVANDBASSIN

Én af flere mulige placeringer af regnvandsbassin for området. Det anbefales, at regnvandshåndteringen sammentænkes i balance med leg og natur.

SIGNATURFORKLARING

- Eksisterende træer
- Stiforbindelse
- Kantzone
- ▶ Indgange for biltrafik
- ▶ Indgange for cyklister og gående
- ▶ Vigtige indgange til bygning

INDDRAGELSE AF BYGNINGER

De to sidebygninger til kirken inddrages i skolens areal for at mindske arealet af nybyggeri. Disponeringen og programmeringen af den nye skole kan forholde sig til disse, men det anbefales, at byggeriet respekterer sidebygningernes arkitektoniske relation til kulturaksens klassiske anlæg.

KARAKTERFULDE TRÆER

Det anbefales, at disponeringen af den nye bebyggelse så vidt muligt tager hensyn til de store karakterfulde frugttræer på Fårefolden, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige.

TYOLOGI OG RELATION TIL KULTURAKSEN

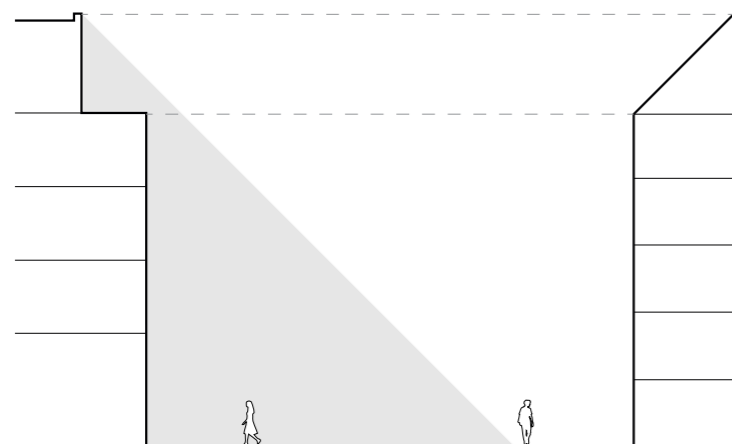
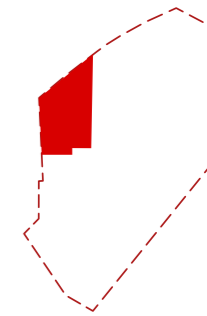
Det anbefales, at der arbejdes med en respektzone i forhold til Kulturaksen og Kirken i De Gamles By.

RESPEKT FOR EKSISTERENDE PROGRAMMER

Det anbefales, at udlægningen af skolens udeområder tager hensyn til Demenscenterets brugere, der er særligt støjfølsomme.

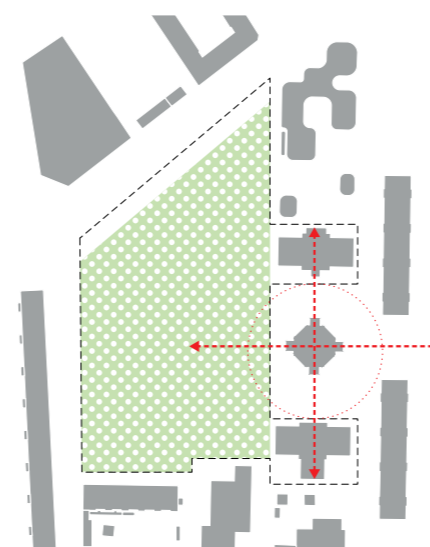
SKOLEN VED FÅREFOLDEN

RAMMER OG PRINCIPPER

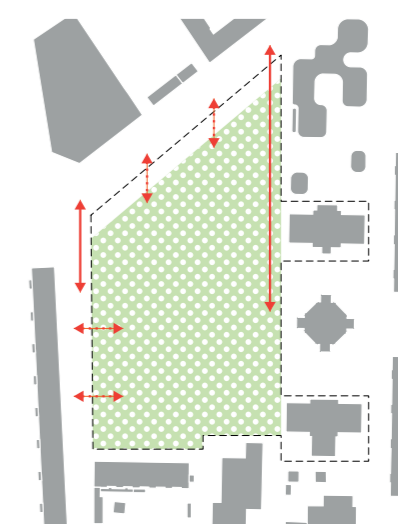
HØJDE

Det anbefales, at skolen forholder sig til den omkringliggende bebyggelse. Hvis det vurderes, at der kan bygges højere, kan skolens fodaftryk mindskes.

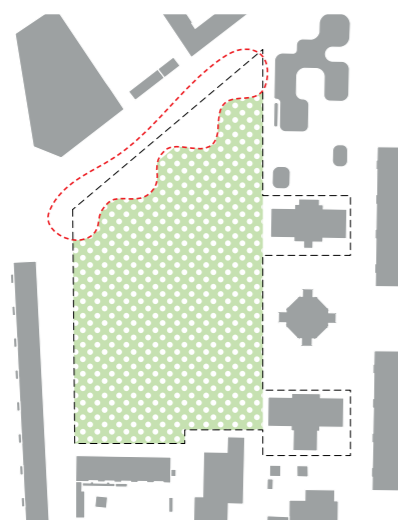
TYOLOGI OG RELATION TIL KULTURAKSEN

Det anbefales at den nye skole og friarealerne omkring den bevaringsværdige kirke forholder sig til det symmetriske kulturmiljøes symmetri og sigtelinjer, herunder have en passende respektzone til kirken.

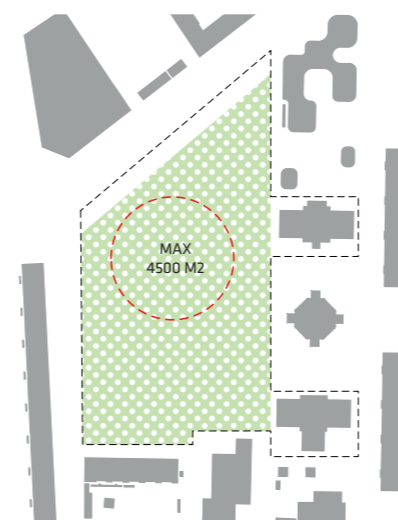
TYOLOGI OG SIGTELINJER

Det anbefales, at skolen typologisk søger at indskrive sig i områdets åbne parkstruktur, med nord-sydgående akser. Derudover anbefales det, at den nye bebyggelse indarbejder sigtelinjer eller højdespring for at opbyrde facadeflugten fra henholdsvis Sjællandsgade og Gulbergs Have.

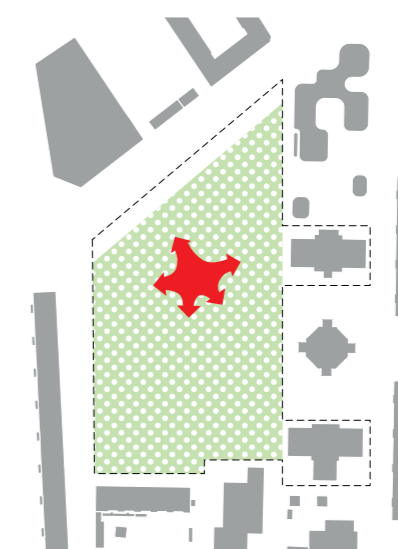
KANTZONER OG P-KÆLDER

Det anbefales, at der arbejdes med en rumskabende kantzone mod Sjællandsgade, så skolen fremstår åben og inviterende med en tilbagetrukket, forskudt facadeflugt, der skaber nicher og forareal til ankomst, cykelparkering, ophold, nedkørsel til p-kælder og mindre grønne lommer.

FODAFTRYK

Det er ønsket, at skolen efterlader så meget grønt areal som muligt. Derfor anbefales det, at der arbejdes med et fodaftryk på op til 4.500 m².

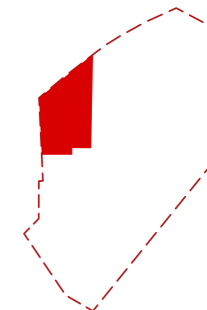
TILGÆNGELIG IDRÆTSHAL

Det anbefales, at Idrætshallen placeres centralt i forhold til ankomst fra Sjællandsgade og tilgængeligt i forhold til brugere, beboere, ældre og gangbesværede i De Gamles By. Det anbefales, at placeringen tilgodeser en synergi mellem sportsarealerne inde og ude.

SKOLEN VED FÅREFOLDEN

RAMMER OG PRINCIPPER

ZONERING AF SKOLENS UDEAREALER

Det anbefales, at skolens udearealer defineres med en form for kant eller overgang, så skolebørn og gårdvagter kan overskue området. Det anbefales, at skolens udearealer ikke indhegnes eller opleves aflukkede.

OFFENTLIG ADGANG TIL SKOLENS UDEAREALER

Det anbefales, at størstedelen af skolens udearealer er offentligt tilgængelige udenfor skolens åbningstid. Derudover anbefales det, at skolens stueetage skaber kontakt mellem skolens aktiviteter og udearealerne fx som udendørs undervisningsområder eller i forbindelse med idrætshallen.

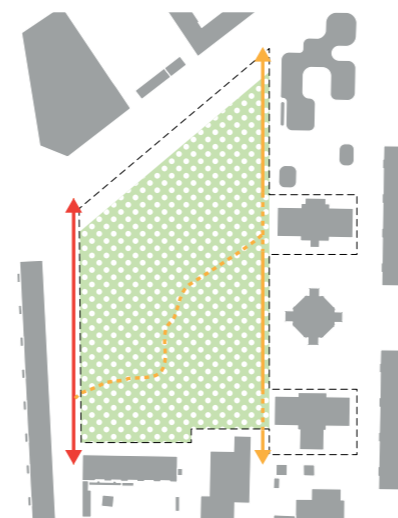
ETABLERING AF NYE TRÆER

Det er ambitionen at der skal plantes flere træer i De Gamles By. Det anbefales at udearealerne for Skolen bidrager til at etablere flere træer og mere biodiversitet, hvor det er muligt.

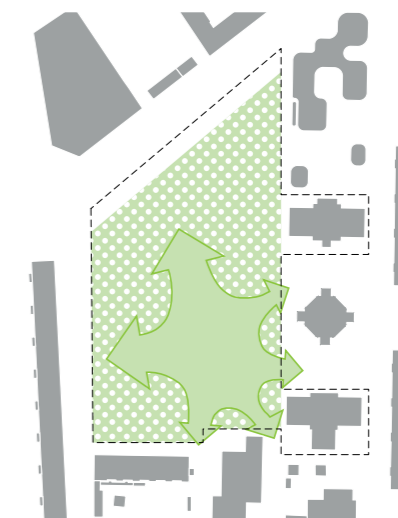
BEVARING AF EKSISTERENDE TRÆER

Det anbefales, at den nye bebyggelse søger at bevare de eksisterende træer hvis muligt. Særligt fokus er træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige. Dvs. gruppen af gamle pæretræer, der står på Fårefolden. De øvrige træer inkluderer træækken langs kirken og træer i skel til Guldbergs Have.

PASSAGER FRA SJÆLLANDSGADE BEVARES

Det anbefales, at den nye bebyggelse disponeres således, at de to passager der løber langs byggezone i nord-sydgående retning bevares. Den vestligste passage der løber ud i junglestien opgraderes til at tillade cyklister, mens den østlige holdes som en sti forbeholdt fodgængere. Derudover anbefaler helhedsplanen, at der skabes rum til en stiforbindelse på tværs som en del af 'Det indre loop'.

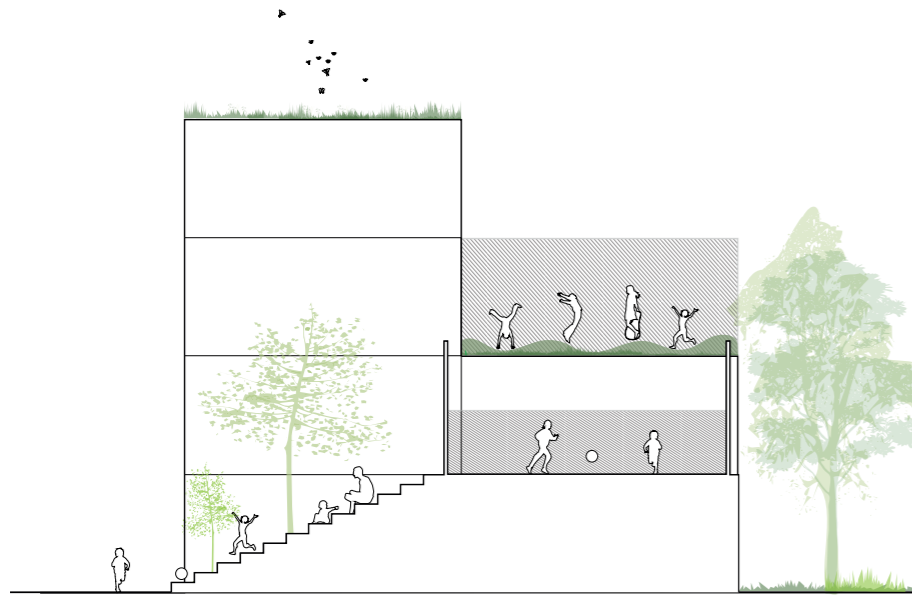
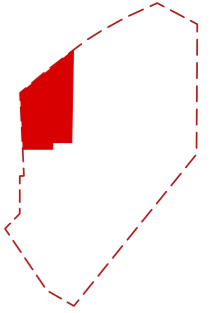

SAMMENHÆNGENDE BEGRØNNET AREAL

Det anbefales, at de nye bebyggelser gennem deres disponering på byggezone søger at efterlade et sammenhængende begrønnet areal, der skaber den størst mulige sammenhæng med de øvrige grønne arealer i De Gamles By. Det grønne areal kan fungere som en del af skolens friareal samt et offentligt tilbud til naboer og gæster.

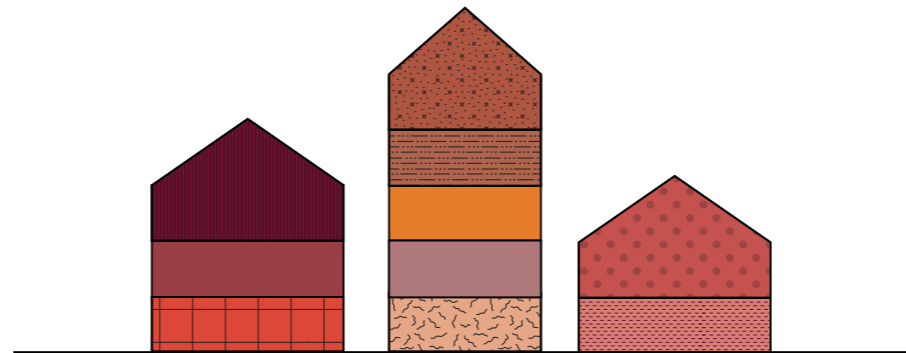
SKOLEN VED FÅREFOLDEN

RAMMER OG PRINCIPPER

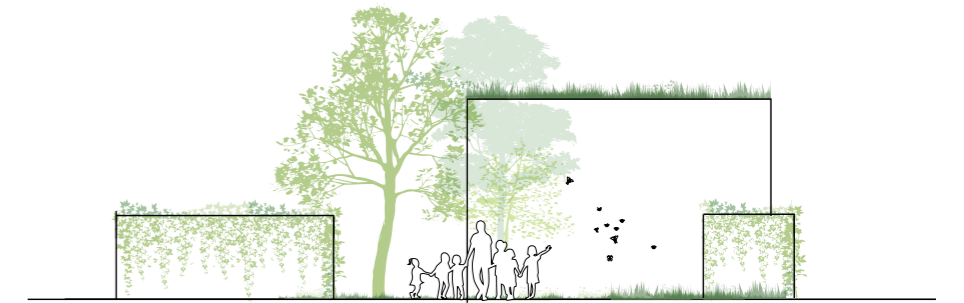
FRIAREAL PÅ TAG

Det anbefales, at skolebyggeriet bedst muligt udnytter tagarealet f.eks. til brug af boldbane, legeplads, mv. med henblik på at bibeholde mest mulig grønt areal på Fårefolden.

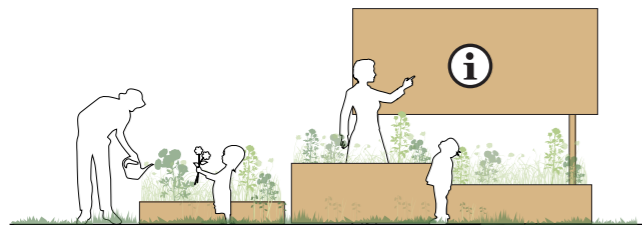
MATERIALITET

Det anbefales, at den nye bebyggelse forholder sig til den eksisterende materialepalette i området. Byggeriet kan udføres i varme eller rødlige nuancer med en høj grad af materialitet og taktilitet. Arbejd gerne med høj detaljering og kvalitet, eksempelvis særlige muredetaljer og facadekompositioner. Forudfor nedrivning kan det undersøges om den eksisterende tegl kan genbruges.

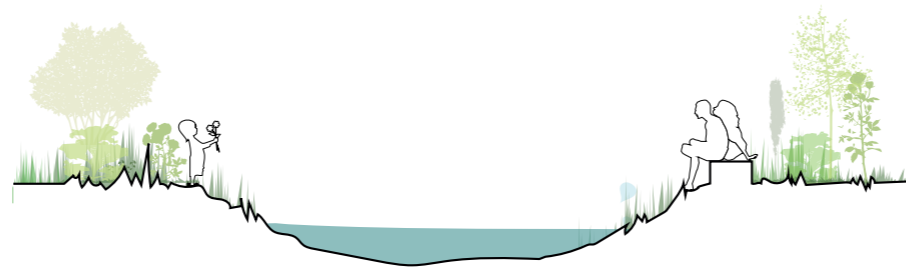
UDEAREALER MED GRØN KARAKTER

Det anbefales, at udearealerne i forbindelse med Skolen får en grøn karakter og der plantes flere nye træer på området. Det anbefales, så vidt muligt at der tænkes i begrønning af konstruktioner og robust beplantning, der kan klare den intensive brug.

NATURFORMIDLING

Skolens udearealer kan arbejde aktivt med at skabe læringslandskaber og udendørs læringsrum, der knytter sig til de specifikke fagområder, eksempelvis: Fra jord til bord, biologihave, nyttehaver, væksthuse, vejrstation eller udendørs sport og idræt.

KLIMATILPASNING

Det anbefales, at Skolens arealer bidrager til håndtering af regnvand som en del af et større klimatilpasningsprojekt for De Gamles By.

RESPEKT FOR EKSISTERENDE PROGRAMMER

Det anbefales, at der i bearbejdningen af zonen mellem de eksisterende funktioner og den kommende skole tages hensyn til de særligt sensitive brugere i nærområdet. I indretningen af skolens udearealer anbefales det at der er særlig fokus på støjgener i forbindelse med Center for Demens syd for Fårefolden.

SKOLEN VED FÅREFOLDEN

REFERENCEFOTOS

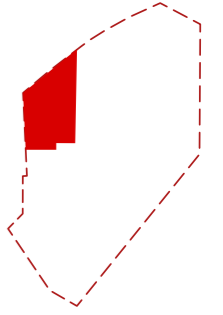
Referencefotos et et sammensat katalog af billeder fra området, der fanger særlige karakterfulde elementer samt inspirationsbilleder af konkrete eksempler.

Naturlegepladselementer

Legeplads omkranset af træer

Læring om at dyrke grønt og madkundskab

Legeredskaber integreret i det grønne

Der kan arbejdes med flere lag og højder i det grønne

Højbede kan være med til at skabe grønne skillevægge

CENTER FOR DIABETES

NUVÆRENDE FORHOLD OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Hjørnet mellem Hans Kirks Vej og Møllegade huser i dag en lav driftsbygning, OPUS bygningen og to små grønne lommer. Området er udpeget som fremtidigt byggezone for det nye Center for Diabetes. Centeret bliver derved en af de nye bebyggelser, der indskrives sig mellem områdets eksisterende strukturer. Som flere af de øvrige nye tilføjelser vil bebyggelsen være med til at definere en ny kantzone og overgang til De Gamles By.

OPUS BYGNINGEN

Det er muligt at inddrage OPUS bygningen som en del af Center for Diabetes. Bebyggelsen skal bevares, men det er muligt at bygge til eller bygge ud.

PRODUKTIONSKØKKEN

Det anbefales, at det landskabelige træk og disponeringen af Center for Diabetes tænkes i samspil med det kommende produktionskøkken i Møllehusets kælderetage.

KARAKTERFULDE TRÆER

De gamle og nye frugttræer er i dag en mindre grøn lomme i området. Størstedelen af de nyere frugttræer vil blive flyttet til landskabsprojektet omkring Klarahus.

FORBINDELSE TIL STI

Den nordligste del af byggezone forbindes til Panums stiforbindelse 'Den grønne omvej' der munder ud i Nørre Allé. Denne del af byggezone vil kunne videreføre stiforbindelsen ind i De Gamles By.

SIKKER TRAFIK

Indkørslen ved Hans Kirks Vej er hovedindgang for biltrafik til området. Det er muligt at skabe en mere sikker trafiksituation ved at etablere fortov og forbedre oversigtsforholdene for trafikanter.

KANTZONE

Det anbefales, at kantzonen mellem det nye Center for Diabetes og Møllegade disponeres med en udadvendt og aktiv karakter. Kantzonen i stueetageniveau kan indeholde faciliteter som caféområde, bevægelsestrappe, trænings- og borgerkøkken og infolounge.

NY PASSAGE

En mulig ny passage for gående trafikanter syd for byggezone vil styrke forbindelsen til Møllegade og til Nørre Allé via Nørre Sideallé.

SIGNATURFORKLARING

- Eksisterende træer
- Anbefalet passage
- Kantzone
- ▶ Indgange for biltrafik
- ▶ Indgange for cyklister og gående

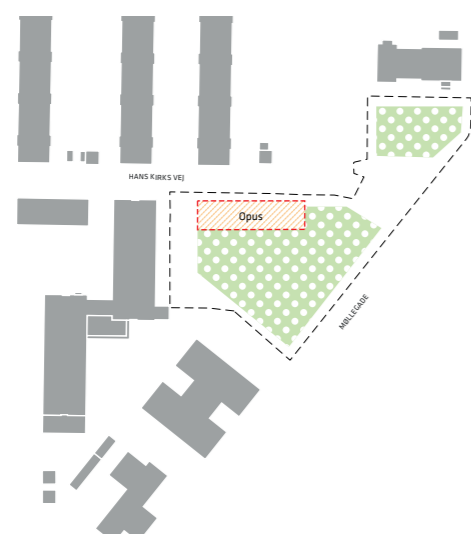
CENTER FOR DIABETES

RAMMER OG PRINCIPPER

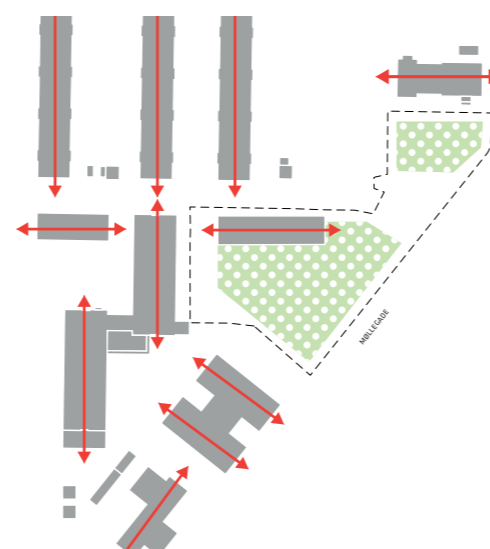
MAKS. HØJDE - 15 M

Byggezone er placeret i overgangen mellem relativt høje bebyggelser, eksempelvis Møllehuset og modstående karrébebyggelse i Møllegade, og de lave institutionsbyggerier, der ligger i kanten af De Gamles By. Det anbefales, at Center for Diabetes højdemæssigt forholder sig til sin kontekst, og at den nye bebyggelse ikke fremstår højere end det omkringliggende byggeri. Der anbefales en maks. højde på 15 meter, og at der arbejdes med varierende højder eller åbninger for at bryde skalaen ned.

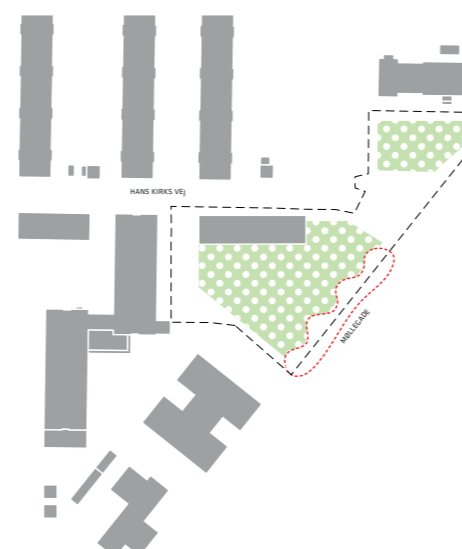
INDDRAGELSE AF EKSISTERENDE BEBYGGELSE

Bebyggelsen på Hans Kirks Vej 6 (OPUS-bygningen) kan inddrages som en del af Center for Diabetes, såfremt det giver mening i forhold til de givne programkrav. Bygningen skal bevares, og det er muligt at modificere eksisterende forhold eksempelvis gennem tilbygning eller ombygning.

ORIENTERING PÅ BYGNINGSMASSE

En nord-sydgående orientering på bygningsmassen vil skabe en større sammenhæng med de klassiske strukturer i De Gamles By, mens en randbebyggelse parallelt med Møllegade vil skabe sammenhæng med naboinstitutionerne.

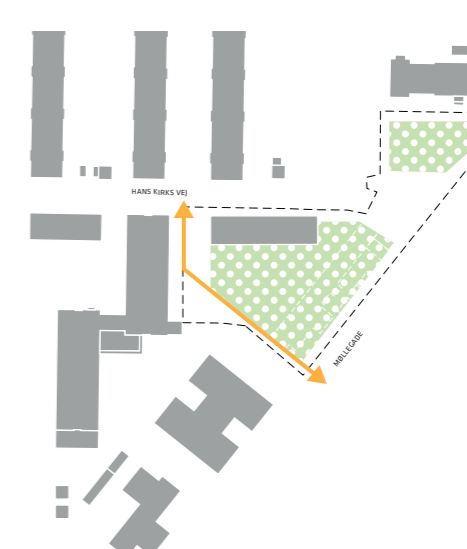
KANTZONE MOD MØLLEGADE

Bebyggelsen kan punktvis trækkes tilbage fra Møllegade mhp. at bearbejde kantzonen. Mindre nicher og grønne lommer kan være med til at skabe en attraktiv kantzone.

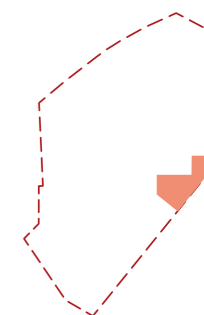
TYOLOGI

Det anbefales, at strukturen på den nye bebyggelse disponeres, så den relaterer til de eksisterende byggerier i De Gamles By med en åben struktur.

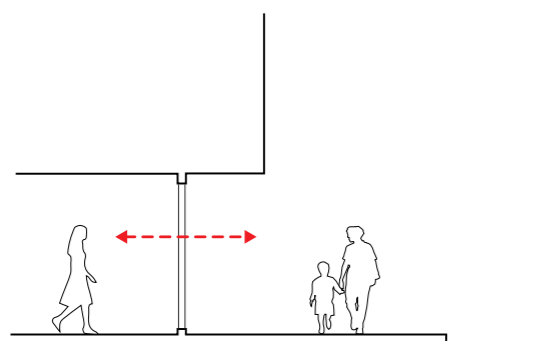
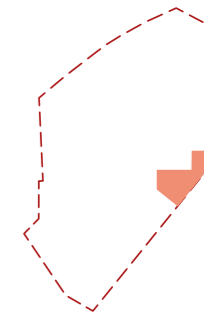
PASSAGE/GENNEMGANG

Det anbefales, at der etableres passage igennem/bagom byggezonens sydligste del. Således opstår der en forbindelse for gående mellem Møllegade og Hans Kirks Vej (brandvej). Dette vil styrke oplevelsen af en porøs og åben kantzone mod Møllegade.

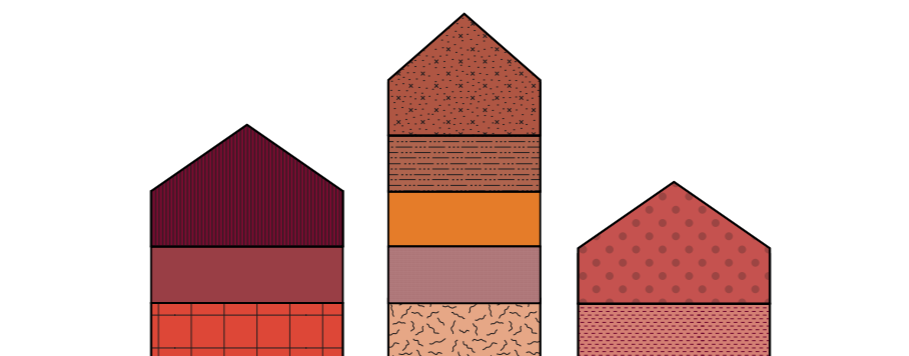
CENTER FOR DIABETES

RAMMER OG PRINCIPPER

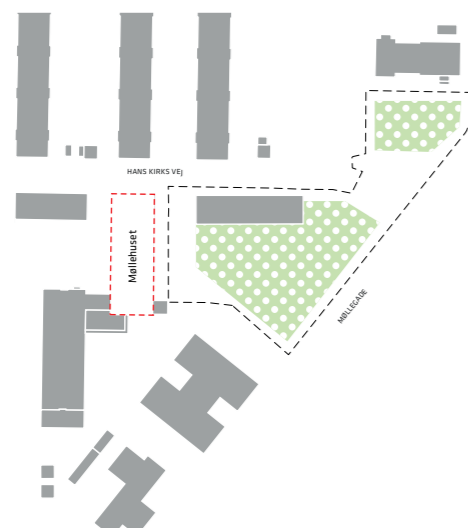
UDADVENDT STUEETAGE

Det anbefales, at stueetagen fremstår udadvendt og med en høj grad af åbenhed. Funktioner med behov for privathed kan trækkes væk fra gadeplan, mens de mere udadvendte funktioner kan være med til at aktivere stueetagen.

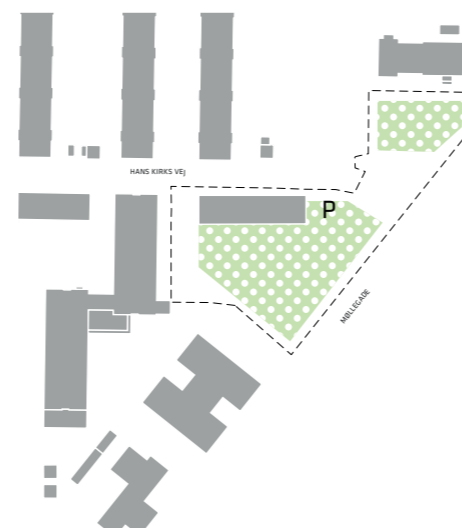
MATERIALITET

Det anbefales, at den nye bebyggelse forholder sig til den eksisterende materialepalette i området. Byggeriet kan udføres i varme eller rødlige nuancer med en høj grad af materialitet og taktilitet. Arbejd gerne med høj detaljering og kvalitet eksempelvis særlige murdetaljer og facadekompositioner.

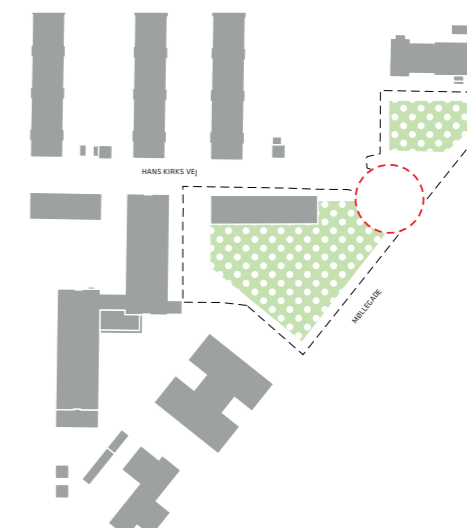
PRODUKTIONSKØKKEN

Det anbefales, at disponeringen af den nye bebyggelse tænkes i samspil med det kommende produktionskøkken, der anlægges i kælderen ved Møllehuset. Synergien mellem de to funktioner kan forstærkes gennem en landskabelig bearbejdning.

PARKERING

Det anbefales ikke, at der placeres bilparkering til brug for centeret på eksisterende grønne arealer.

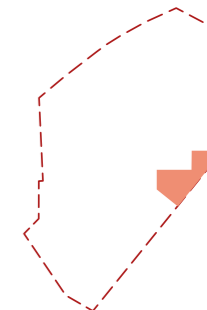

OVERSIGTSFORHOLD

En forbedring af oversigtsforholdene, ved indkørslen fra Møllegade til Hans Kirkes Vej, kan indarbejdes i bebyggelsens disponering på byggezone gennem den landskabelige bearbejdning og genopretning af fortov.

CENTER FOR DIABETES

RAMMER OG PRINCIPPER

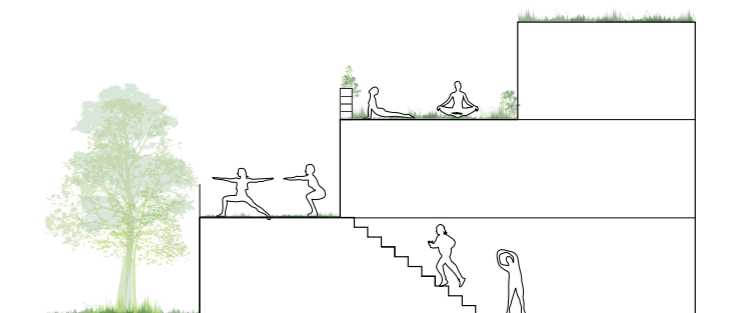
GRØNNE UDERUM

Det anbefales, at udearealerne i forbindelse for Center for Diabetes fremstår med en grøn karakter og tilgodeser behovet for et skærmet uderum med plads til træning, ophold og dyrkning af grønt. Bearbejdningen af det omkringliggende landskab kan være med til at skabe et nyt offentligt byrum - et rekreativt åndehul, hvor der er muligheder for at danne fællesskaber på tværs, dyrke aktiviteter og skabe oplevelser med træning og bevægelse.

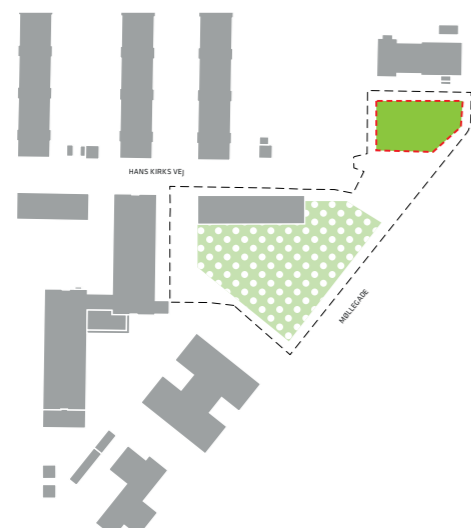
ETABLERING AF NYE TRÆER

Det er ambitionen, at der skal plantes flere træer i De Gamles By. Det anbefales at udearealerne for Center for Diabetes bidrager til at etablere flere træer, hvor det er muligt.

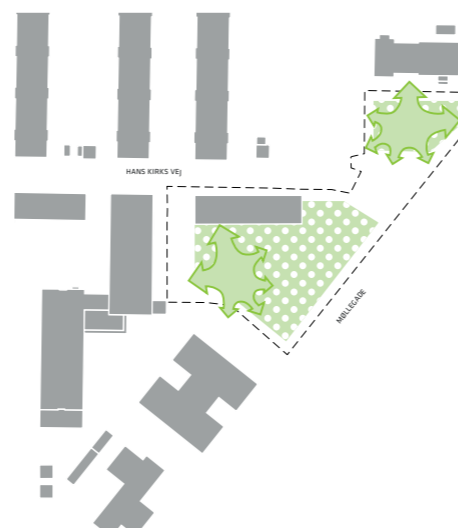
AKTIVE TAGFLADER

Det anbefales, at bebyggelsens tagarealer i størst muligt omfang udnyttes til tagterrasser med ophold og træning eller etableres som grønne tage.

BYGGEZONE NORD FOR MØLLEGADE

Byggezone er fordelt på to områder gennemskåret af indkørslen til Hans Kirks Vej. Den nordligste del af byggezone vil kunne udnyttes til bebyggelse eller friholdes som en grøn ankomstplads til De Gamles By. Panums 'Den grønne omvej' munder ud i Nørre Allé, og arealet vil kunne videreføre denne forbindelse ind i De Gamles By.

SAMMENHÆNGENDE BEGRØNNET AREAL

Det anbefales, at de nye bebyggelser gennem deres disponering på byggezone søger at efterlade et sammenhængende begrønnet areal, der skaber den største sammenhæng med de øvrige grønne arealer i De Gamles By. Det grønne areal kan fungere som en del af friarealet for Center for Diabetes samt et tilbud til naboer og gæster.

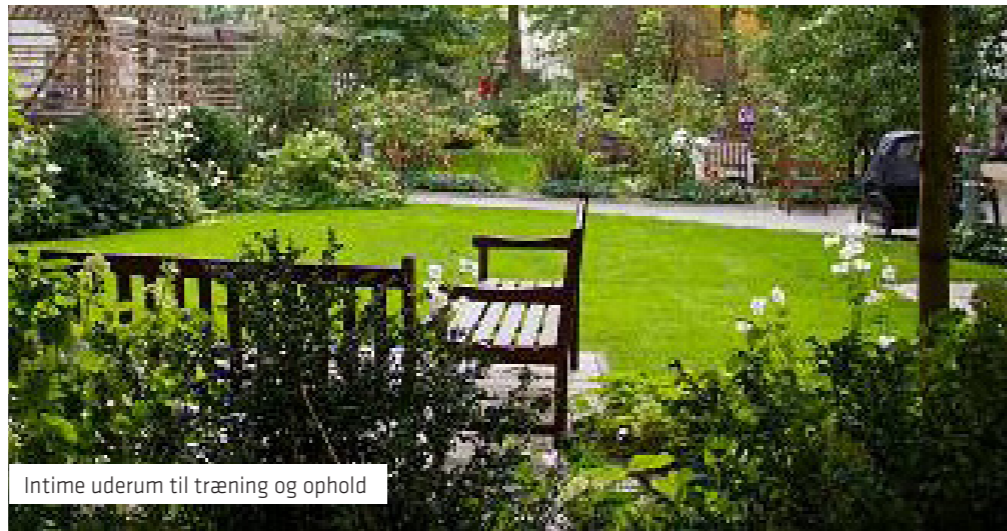
BEVARING AF TRÆER

Det anbefales, at den nye bebyggelse for så vidt muligt tager hensyn til eksisterende træer, med særligt fokus på træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige, samt de større og karaktergivende træer på byggezone.

CENTER FOR DIABETES

REFERENCEFOTOS

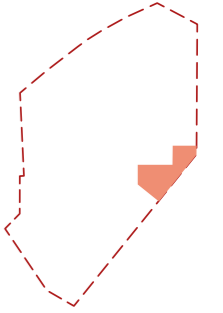
Referencefotos et et sammensat katalog af billeder fra området, der fanger særlige karakterfulde elementer samt inspirationsbilleder af konkrete eksempler.

Intime uderum til træning og ophold

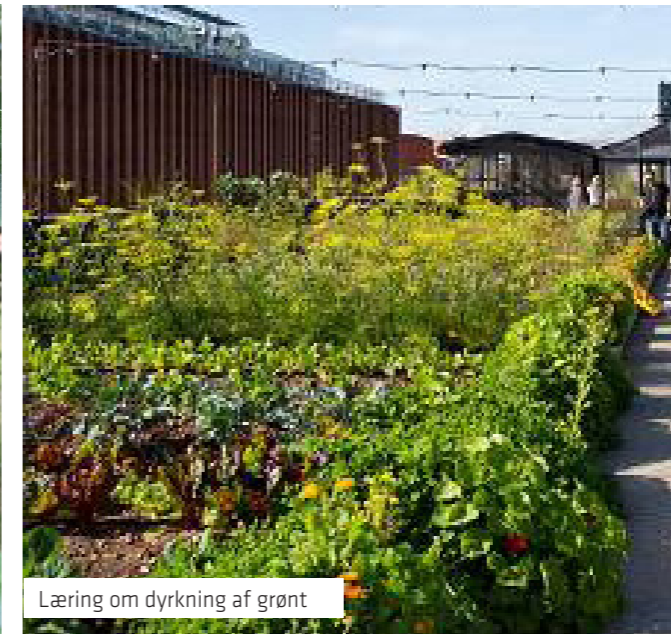
Aktiviteter i det grønne på tværs af generationer

Uderum til aktiv livsstil

Frugttreer og bærbuske

Læring om dyrkning af grønt

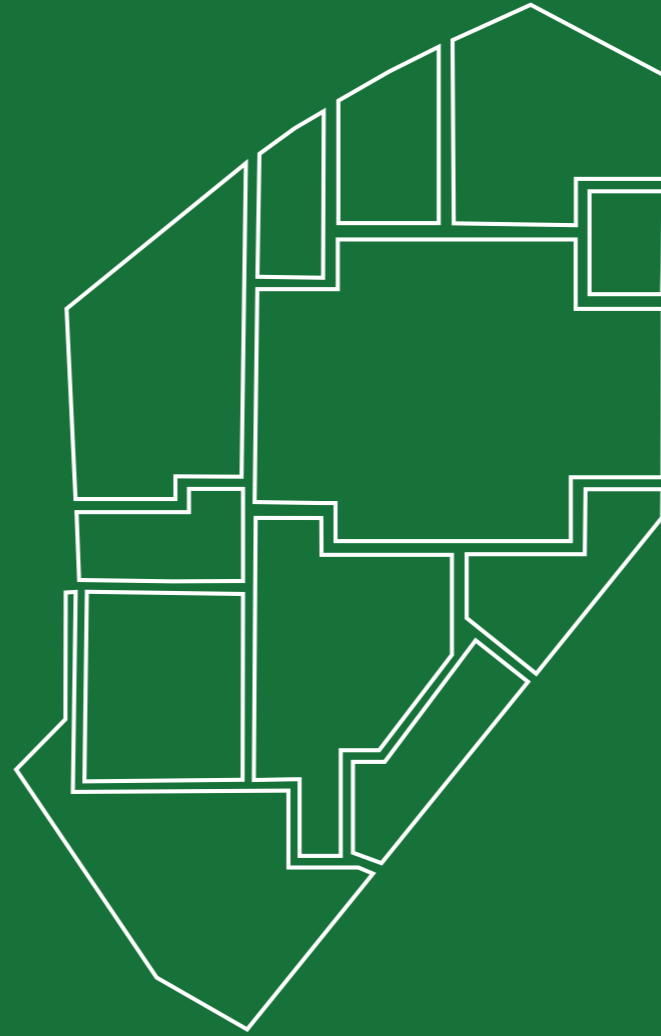

Dyrkning af grønsager og salat

Plads til nye fællesskaber omkring træning og motion

DEN SAMLEDE HELHEDSPLAN

FORSLAG TIL HELHEDSPLAN FOR DE GAMLES BY

DEN SAMLEDE PLAN

SIGNATURFORKLARING

- Træer, der lever op til kriterierne for at kunne udpeges som bevaringsværdige
- Øvrige træer
- Forslag til nye træer
- Det indre loop
- Fortætning af beplantning
- Ny byggezone for skolen
- Ny byggezone for Center for Diabetes
- ▶ Indgang for cyklister og gående
- ▶ Indgang for biltrafik
- Gabionsmur/siddekant

